НЕДЈЕЉНИ

БАЊАЛУКА, 25. и 26. маја 1985.
Број 4410 Година XLII Цијена 32 динара

ГЛАС

ЛИСТ СОЦИЈАЛИСТИЧКОГ САВЈЕЗА РАДНОГ НАРОДА

ИЗЛАЗИ СВАКОГ ДАНА ОСИМ НЕДЈЕЉЕ

ЧЕТРДЕСЕТ ГОДИНА ШТАФЕТЕ МЛАДОСТИ

ЗАВЈЕТИ ТИТУ

● Идеја о штафети рођена је у Крагујевцу ● Први поздрав у слободној земљи био је истовремено и поздрав револуцији која је побиједила, вођена Титовом револуционарном мишљу

Страна 5.

НА СЈЕДНИЦИ СК ССРН ЈУГОСЛАВИЈЕ

БИРАТИ НАЈСПОСОБНИЈЕ

● Демократизација изборног поступка немогућа без демократизације кадровске политике у цјелини - рекао је Милан Узелац ● За предсједника СК ССРН Југославије, изабран др Александар Грличков а за предсједницу Конференције за питања друштвеног положаја жена Југославије, Бранислава Тривић

Страна 4.

УЗ ПРАЗНИК МЛАДИХ

„Да свијет свјетлији буде“

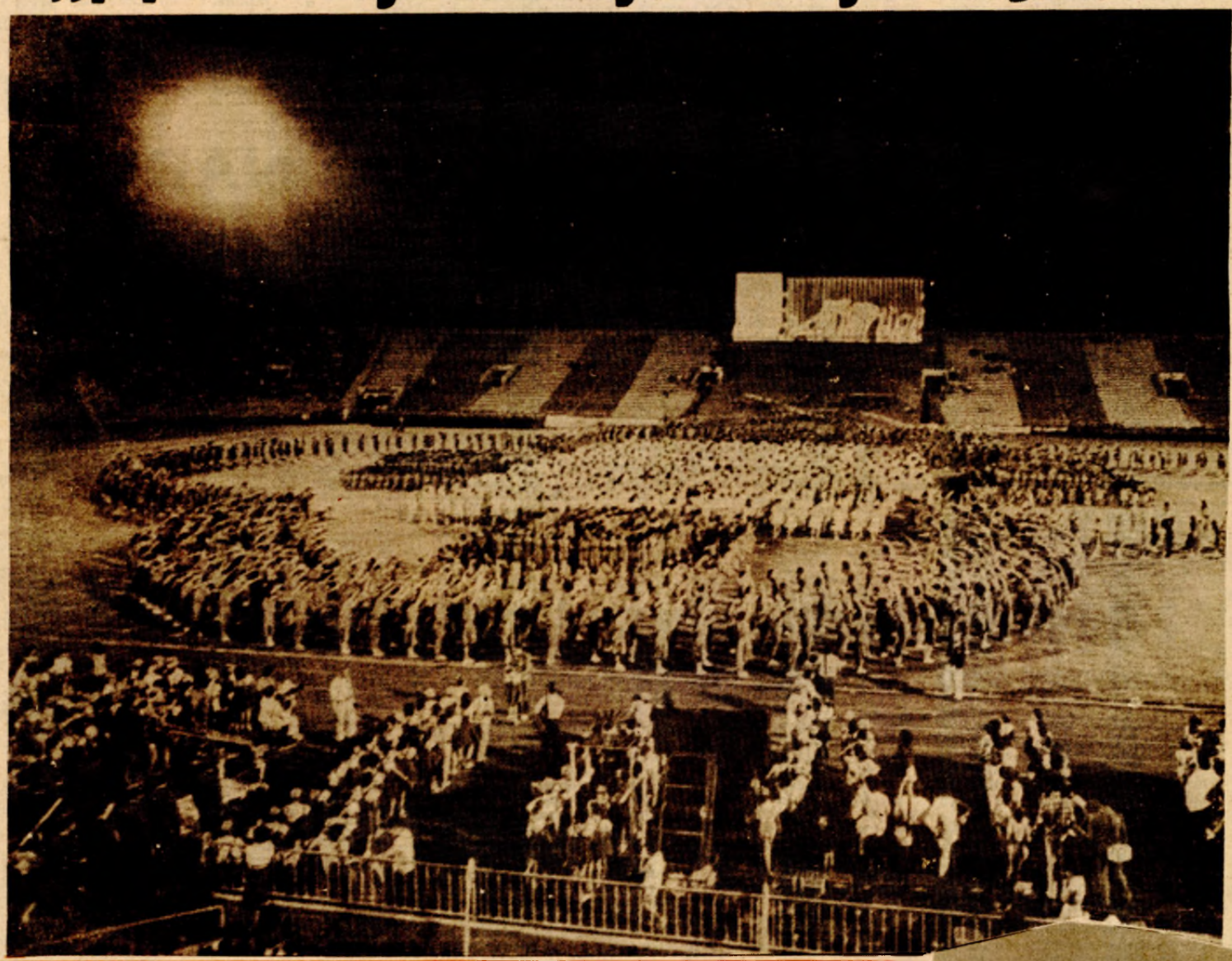

БЕОГРАД, 24. маја - Пред више од десет хиљада становника главног града, учесници завршне приредбе Дана младости показали су синоћ на генералној проби да је све спремно за велику свечаност. Више од пет хиљада дјевојака и младића који ће учествовати у завршној приредби, поздравила је предсједница омладине Југославије Силвија Жугић - Ријавец, похваливши их уз жељу да тако добро вјежбају и у суботу.

НА СЛИЦИ: Учесници завршне приредбе под називом „Да свијет свјетлији буде“.

Фото-журнал стр. 12 - 13.

ОД ОВОГ БРОЈА

НОВИ ФЕЉТОН „ГЛАСА“

„С бившим логорашима логора смрти“

Страна 14.

САА НОСИОЦИМА ШТАФЕТЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

МИМА И РУДИ КОД ТИТА

● Изузетна је част уручити другу Титу Штафету, али је то, истовремено, и велика одговорност ● Треме је нестало оног тренутка када сам угледао друга Тита. Зрачио је неком, само њему својственом једноставношћу, присношћу; дјеловао ми је близак, као отац - присјећа се Руди Сарафин

Страна 6.

ДЈЕЛОВАЊЕ ОРГАНИЗАЦИЈА КОЈЕ ОКУПЉАЈУ МЛАДЕ У БАЊАЛУЦИ

ПРЕДЊАЧЕ ГОРАНИ И ФЕРИЈАЛЦИ

Страна 6.

КАДА МИНУ МАТУРСКЕ ГОДИНЕ

ГЕНЕРАЦИЈО, СУСРЕТИ НАМ ТРЕБАЈУ!

Страна 8.

KRAJEM NEDJELJE

Gandijeva posjeta Moskvi

Posjetom Moskvi, indijski premijer Radživ Gandi uključio se i u kreiranje spoljne politike svoje zemlje, mada je i ranije, u više navrata, pokazivao da je Indija i te kako zainteresovana za sve ono što se zbiva u svijetu. No, u proteklih sedam mjeseci, koliko se nalazi na čelu Indije, Gandi je imao, a i danas ima, zaista mnogo domaćih briga i nevolja, uključiv i tradicionalne nesporazume sa susjedima. Ipak, čini se da je Gandijeva politička koncepcija u značajnoj mjeri fleksibilnija, no što je indijska politika bila ranije, pa u tom kontekstu treba posmatrati i poteze koji bi trebalo da vode primirivanju, ako ne i pomirenju u odnosima, sa Pakistanom odnosno normalizaciji sa Kinom, na čemu Delhi posljednjih mjeseci radi.

Mada je dobrim dijelom imala bilateralni karakter, Gandijeva posjeta Sovjetskom Savezu ima mnogo širi značaj. Ona potvrđuje da se u globalnim svjetskim odnosima nešto mijenja, mada izvijesne konstante iz prošlosti ostaju. Treba smatrati normalnim što su Sovjetski Savez i Indija zainteresovani za nastavak dosadašnjih prijateljskih odnosa. Jednostavno, to su dva partnera koji su logično upućeni jedan na drugog, ne samo u ekonomskoj sferi, nego i vojno-strateškoj i političkoj. Američka naglašena podrška Pakistanu, u svoje vrijeme logično je usmjerila Indiju ka Moskvi, što je kasnije dalo osnovu i za ekonomsko povezivanje dviju zemalja u znatno većoj mjeri no što se u prvi mah pretpostavljalo. Danas je SSSR, jedan od glavnih ekonomskih partnera Indije, mada je premijer Gandi nagovijestio otvaranje i prema zapadu, odnosno proširivanje saradnje i sa zapadnim zemljama.

Kao novi čovjek na čelu zemlje Gandi očito ima nešto drugačije poglede na budući indijski razvoj od onih koje je imala njegova majka. I uprkos domaćim brigama, a njih zaista nije malo, on je odlučan da Indiji i na međunarodnom planu izbori poziciju koja joj pripada. I to ne samo kao predsjedavajućeg pokreta nesvrstanih, na čijoj aktivnosti Gandi takođe insistira, nastojeći da ovu motornu snagu svjetskog progresa ponovo mobiliše, nego da Indiju uvede i u krug zemalja koje imaju i samostalno presudnu riječ u odlučivanju o svjetskim kretanjima. Ova indijska koncepcija zsnovana je na činjenici da je to druga po broju stanovnika zemlja u svijetu, da je u krugu deset tehnološki i industrijski najrazvijenijih, da je praktično u atomskom klubu, pa je logično da tako bude i tretirana.

Na drugoj strani, i Gorbačov, Gandijev domaćin, novi je čovjek u Kremlju sa ovim idejama o budućem razvoju Sovjetskog Saveza. Mada osnovna linija ostaje ista, drugačija su razmišljanja o putevima koji vode njenoj realizaciji. I to ne samo na unutrašnjem planu, gdje se akcenti sve više stavljaju na nužnost efikasnijeg privednog razvoja, nego i u međunarodnim odnosima. Sovjetski odnosi sa Sjedinjenim Državama zamrznuti su praktično već nekoliko godina, dok se, u isto vrijeme, zahvaljujući politici Vašingtona, trka u naoružavanju ne samo nastavlja, nego i ubrzava. Izvjesne nesuglasice koje o tome pogledu Vašington ima sa svojim saveznicima u Atlantskom paktu o ovom pitanju, otvaraju Moskvi prostor da se angažuje na drugoj strani. Ovo je tim lakše jer američko angažovanje u centralnoj Americi izaziva podozrenje i kod najvećih prijatelja Vašingtona. Stoga je sasvim logičan naglasak Gorbačova koji je u toku Gandijeve posjete Moskvi, što predstavlja taktički veoma promišljen potez za predstavljanje nove sovjetske političke linije.

U razmatranju ukupne situacije treba imati u vidu i činjenicu da se Kina sve više otvara prema zapadu. Naročito ako je riječ o ekonomiji. S obzirom na to da je Moskva takođe i te kako zainteresovana za sve ono što se u Kini zbiva, logično je što želi da na neki način nađe protivtezu, novoj politici Pekinga. Tim prije jer su avanture u Kampučiji i Afganistanu pokazale suviše komplikovanim i teškim, donoseći tišu ili glasniju osudu svjetskog javnog mnjenja prema takvoj politici svršenog čina, kakvim su te dvije intervencije trebalo da budu.

U cjelini dakle, Gandijev boravak u Moskvi i njegovi razgovori sa Garbačovom, nikako se ne mogu smatrati samo bilateralnim odnosima, nego ih treba uključiti u globalne svjetske tokove.

A. OTOVIĆ

REKLI SU...

BORBA ZA MLADE

Iredentistička indoktrinacija, koja je godinama trajala, zatrovala je svijest priličnog broja mladih ljudi na Kosovu. Poznato je da mijenjanje svijesti zahtijeva dugotrajan i mukotrpan idejni i odgojni rad. Trajanje tog procesa, bitke za mlade ljude će vjerovatno produžiti i utjecaj nasljeđa sadašnjeg dijela generacije koji je indoktriniran na mlade koji dolaze. Zato je ovo mijenjanje svijesti težak, mukotrpan ali istovremeno i neodložan posao svih subjektivnih socijalističkih snaga u obrazovanju, kulturi i nauci. Na tom području je utjecaj Socijalističkog saveza radnog naroda kao fronta nezamjenjiv.

Zato se u predloženim Stavovima naglašava nužnost da bitka za ostvarivanje ovog teškog, ali iznad svega značajnog zadatka za budućnost socijalističkog samoupravnog Kosova mora početi još u dječijim ustanovama. Tu, u prvim dječijim koracima, neophodno je početi stvarati svijest o zajedničkom i prijateljskom ljudskom življenju. To zahtijeva eliminiranje svih ostataka prošlosti koji u sebi nose sjeme razdvajanja i razdora. U tom smislu treba gledati i na zahtjev u Stavovima da se eliminira svaki pokušaj odvajanja djece u dječijim ustanovama po nacionalnoj pripadnosti.

(Milan Rakas, na sjednici Savezne konferencije SSRNJ)

!?

LIČNI DOHODAK

Kao kuriozitetan podatak, neke su novine ovih dana zabilježile da je Boško Mudrinić, direktor „Severne Bačke", OOUR—a iz sastava „Elektro-Vojvodine" Subotica, u aprilskoj isplatnoj koverti primio tačno 237.343 dinara i 95 para.

Te su novine istoga dana objavile da je u istom gradu jedan drugi direktor, Lajčo Kulešević iz „Budućnosti" (RO za proizvodnju namještaja „Subina"), diplomirani inženjer drvne industrije, sa 30 godina radnog staža primio lični dohodak od 25.850 dinara.

Suviše je, doista, komentarisati ova dva podatka.

„PLAVI" U BUDIMPEŠTI

ŠAMPIONAT NADE

Bokserska reprezentacija Jugoslavije juče je iz Varaždinskih Toplica, otputovala u Budimpeštu, gdje već večeras počinju prve eliminacione borbe Evropskog šampionata. Nikada, valjda do sada, nismo kao ovoga puta ispratili najubojitije pesnice Jugoslavije sa toliko nade i strepnji. Prošla su, naime, ona vremena, kada se sa sigurnošću znalo da ćemo se sa evropske ili bilo koje svjetske bokserske scene vratiti okićeni medaljama. Prošla su vremena Mate Parlova, Marijana Beneša, Slobodana Kačara, Ace Rusevskog i drugih velikana našeg ringa.

Šta mogu, pored Sovjeta, predstavnika DR Njemačke, Bugarske i domaćina šampionata Mađara učiniti Mirko Puzović i drugovi? Ako ih žrijeb posluži, ako se već u prvom kolu ne namjere na neko svjetsko ime, ubijeđeni smo da su baš Mirko Puzović, Damir Škaro i Naser Rušidi kadri da doguraju bar do bronzanog odličja. Istina, biće teško. Biće teško, jer će reprezentativci SSSR, Mađarske, Bugarske, Rumunije učiniti sve kako bi, u odsustvu sa olimpijske pozornice u Los Anđelesu, sada u Budimpešti dokazali svoju superiornost.

Ali, ne treba biti toliki pesimista ni kada je riječ o pomalo i „skrpljenoj" reprezentaciji Jugoslavije. Jer, Pero Tadić, Azis Salihu i Dževdet Peci su već veterani, zreli za penziju". I Mirko Puzović, momak plemenitog kova, naša najubojitija pesnica, u godinama je kada valja okrenuti leđa boksu.

Kako bi divno bilo da se Puza baš na vrhuncu svoje blistave sportske karijere oprosti sa evropskim zlatom na grudima.

Ostali izabranici Gojka Radunovića: Dragan Živadinović, Dragan Konovalov, Ljubiša Simić, Redžep Jakući, Dragan Vasiljević i Zlatko Burić su momci iznenađenja. Niko, im neće zamjeriti ako ne prođu ni eliminacije, ali ako neko od njih dogura do medalje, bez sumnje, biće slavljen kao junak „plave čete".

- Bilo kako bilo, boljih u ovom trenutku nemamo u Jugoslaviji. Sa Josipovićem i Redžepovskim mirnije bi iščekivali Budimpeštu, ali šta je, tu je, valja se časno i pošteno boriti za trobojku i grb Jugoslavije.

To će, im, budite sigurni, biti i najveći motiv kad se popnu u ring - riječi su tehnika reprezentacije Sredoja Zekanovića.

Šta nam preostaje još nego da našim momcima poželimo viteško na ringu u Budimpešti i bar jednu zlatnu kolajnu na grudima.

S. RISOVIĆ

PRENOSIMO **Večernji list**

Svakoj cijeni — opravdanje

Preispitivanje cijena u sklopu Privredne komore Jugoslavije neće, čini se, dati očekivane rezultate. Nitko se dobrovoljno ne želi odreći realiziranog poskupljenja, pa trenutačno svi pripremaju debele dokumentacije kojim treba da dokažu da su visoke cijene njihovih proizvoda neizbježne. Ako od ovakva ponašanja i ima izuzetaka, onda se oni sastoje u tome što se pristaje na sasvim simbolično sniženje cijena - tek toliko - rekli bismo - da se „zamažu oči".

Budući da SIV ostaje čvrsto kod svojih opredjeljenja, preostat će mu da realizira ono što je najavio - da znatno proširi listu proizvoda na koje se primjenjuje neposredna kontrola cijena i poveća popis proizvoda čije se cijene vraćaju na razinu od veljače.

Reakcije onih, čije su cijene već vraćene, slične su kao i kod onih koji pokušavaju izbjeći takvu sudbinu. I tu se za svaku cijenu nalazi opravdanje. Oni kojima će ubuduće povećanje cijena odobravati Savezni zavod za cijene već su podnijeli zahtjeve u kojima traže isto ili čak i veće poskupljenje od onog koje im je poništeno. Drugi, čije cijene zasada zavise od sporazuma s velikim potrošačima, obilaze sada te svoje kupce, tražeći (a najčešće i dobivajući) potpise koji će im omogućiti da se vrate na stare cijene koje su im odlukom SIV—a ukinute.

Savezni zavod za cijene, sasvim sigurno, neće baš lake ruke davati odobrenja za veće cijene. No postoji velika vjerojatnoća da će većina onih koji zavise od sporazuma s potrošačima dobiti vizu da primijene manje - više iste one cijene koje su im odlukom SIV—a ukinute. Da li će se SIV pomiriti s takvom situacijom ili će reagirati nekom novom mjerom - ostaje da se vidi.

Oštra kritika ovakva ponašanja privrednika bila bi najlakše, no veliko je pitanje da li bi bila baš sasvim na mjestu. Sniženje cijena za privredu znači i automatsko sniženje dohotka, pa je bilo pretjerano i očekivati da će se bilo tko dohotka dobrovoljno odreći. Mnogi, čak, dokazuju da će zbog odluke SIV-a zabilježiti gubitke i da će morati smanjiti proizvodnju, što će se neminovno odraziti i na smanjenje izvoza.

Odluka SIV-a da se neke cijene vrate, a neke „stave pod lupu", bila je pri sadašnjem tempu inflacije i kod monopolističkog ponašanja mnogih proizvođača doista neizbježna. Neminovno je, također, da kao i sve slične administrativne mjere, i ova ima svoje slabosti i nepravde. No kada se čuju svi argumenti privrednika, teško se oteti dojmu da je tih slabosti ipak više no što bi trebalo da bude, pa bi to svakako trebalo ispraviti.

U svakom slučaju, vraćanje cijena nije čarobni štapić koji će zaustaviti inflaciju, i o tome ne treba gajiti nikakve iluzije. Stoga je neophodno da SIV što prije poduzme ekonomske mjere (uz ostalo i najavljeni interventni uvoz) čiji bi efekti bili i veći i trajniji.

Saša NIKAŠINOVIĆ

M. ALAŠEVIĆ

„GLAS" List Socijalističkog saveza radnog naroda

Opštine osnivači: Banjaluka, Bosanska Gradiška, Čelinac, Kotor-Varoš, Laktaši, Prnjavor, Skender-Vakuf i Srbac.
Izdaje i štampa NIGRO „Glas" Banjaluka, Ulica AVNOJ-a 93.

Predsjednik Poslovodnog odbora NIGRO „Glas" ***Edhem Čizmić***

Direktor i odgovorni urednik ***Nebojša Radmanović***

Uredniški kolegij: **Mirko Kisjan** (banjalučka hronika), **Emin Krkić** (popodnevni desk), **Tomo Marić** (sport), **Miloš Milinović** (Bosanska krajina), **Miro Mladenović** (tehnička redakcija), **Sabira Piragić** (desk), **Nada Puvačić** (kultura), **Nebojša Radmanović** (direktor i odgovorni urednik), **Fadil Smajić** (hronika), **Dragiša Spremo** (Nedjeljni Glas).

Novinski savjet lista „Glas": **Ivan Andričić, Nusreta Borić** (Predsjednik), **Edhem Čizmić, Milenko Čerketa, Jovo Kerkez, Radojka Kuzmanović, Predrag Lazarević, Oto Marušić, Islam Mehdić, Branko Pivašević, Nebojša Radmanović, Grozda Regodić, Nenad Trifunović, Franjo Vardić.**

Prvi broj „Glasa" izašao je kao organ NOP-a za Bosansku krajinu u Župici kraj Drvara, 31. jula 1943. godine. Poslije oslobođenja „Glas" izlazi u Banjaluci kao organ Oblasnog narodnog fronta do juna 1951. Od IX 1953. izlazi kao organ SSRN pod imenom „Banjalučke novine", a od 29. novembra 1955. pod imenom „Krajiške novine". Od 13. maja 1963. list ponovo izlazi pod imenom „Glas". Ukazom Predsjedništva SFRJ od 19. jula 1968. „Glas" je odlikovan Ordenom zasluga za narod sa srebrnim zracima. Od 8. februara 1983. „Glas" izlazi kao dnevni list.

SKUPŠTINA OPŠTINE BANJALUKA

NOVI AR̆ŠIN NA POREZE

● Poslije javne rasprave usvojena nova opštinska odluka o porezima građana, koja će se za većinu poreza primjenjivati retroaktivno, od 1. januara ove godine ● Saopštena odluka o dodjeli Nagrade „Dana mladosti"

BANJALUKA, 24. maja - Od 1. januara ove godine na području banjalučke opštine primjenjivaće se nova odluka o opštinskim porezima građana. Danas su ovu odluku prihvatili delegati u SO na zajedničkoj sjednici sva tri skupštinska vijeća. Porezi na lične dohotke poljoprivrednika, samostalnih zanatlija, porezi na LD od samostalnih profesionalnih djelatnosti, porezi na prihode od imovine i imovinskih prava, te porez na imovinu i ukupan prihod građana računaće se po novim mjerilima retroaktivno, od početka ove godine.

Odluka o opštinskim porezima građana nastala je kao rezultat opredjeljenja iz Dugoročnog programa ekonomske stabilizacije, da se u zemlji radikalnije mijenja poreska politika. Krajem prošle godine Skupština SR BiH donijela je Zakon o porezima građana i tim je dokumentom obavezala sve opštine da usvoje svoje (nove) odluke o porezima koje bi se primjenjivale od 1. januara 1985. godine.

Nacrt nove poreske odluke bio je na javnoj raspravi i u predviđenom roku predlagaču, Opštinskoj upravi društvenih prihoda, stiglo je više prijedloga i sugestija iz mjesnih zajednica i organizacija udruženog rada. U cjelini, prijedlog odluke imao je podršku u javnoj raspravi, a i prijedlozi i dopune, od kojih jeveći dio usvojen, nisu bitnije mijenjali karakter ovoga dokumenta. Na samoj sjednici SO prihvaćena su i dva amandmana privatnih zanatlija, prema kojima su poreske olakšice proširene na još neke deficitarne zanate koji nisu bili predviđeni u prvobitnom prijedlogu.

Na današnjoj sjednici prihvaćen je i Samoupravni sporazum o udruživanju sredstava za sanaciju, adaptaciju i dogradnju željezničke stanice u Banjaluci. Očekuje se da će radovi početi 8. juna ove godine, jer je sva potrebna dokumentacija već urađena. Sanaciju i gradnju zajednički će finansirati Skupština opštine Banjaluka, ŽTO Sarajevo i korisnici poslovnog prostora na Željezničkoj stanici. Prema predračunima ovaj projekat koštaće 540 miliona dinara, s tim da će se realizovati u dvije faze. Za radove u prvoj fazi potrebno je obezbijediti 360 miliona dinara, od čega SO Banjaluka polovinu.

Delegati su dali svoj pristanak i na prijedlog Samoupravnog sporazuma o udruživanju sredstava za unapređivanje studentskog standarda. Prema ovom sporazumu banjalučka opština dužna je za ovu svrhu izdvojiti 200 hiljada dinara. U finansiranju učestvuju srazmjerno i sve druge krajiške komune.

Na dnevnom redu današnje sjednice bili su i izvještaji o radu dviju skupštinskih komisija: za društveni nadzor i predstavke, te Komisije za odlikovanja i nagrade. Ovi su izvještaji prihvaćeni bez rasprave.

Danas saopštena oduka o dodjeli tradicionalne Nagrade „Dana mladosti". Pojedinačne nagrade dobili su **Šefik Heldić**, radnik u Tvornici obuće „Bosna", **Bosa Jungić**, nastavnik u OŠ „Mirko Višnjić", dr **Jasmin Latifić**, direktor Zavoda za zaštitu zdravlja, **Đorđe Paštar**, student Elektrotehničkog fakulteta, **Milorad Slavković**, dispečer u TAS—u i **Nikola Vukolić**, pjesnik.

Kolektivne nagrade pripale su: FK „Sloga" iz Ivanjske, OOSSO TAS i OOSSO Ljubačevo.

Ž. JURIĆ

PREDSJEDNIŠTVO OPŠTINSKOG VIJEĆA SAVEZA SINDIKATA BANJALUKA O UNAPREĐIVANJU METODA I SADRŽAJA RADA

I OPOZIV-AKO TREBA

BANJALUKA, 24. maja - Polazeći od klasnog karaktera Saveza sindikata i njegovog mjesta i uloge u usmjeravanju aktivnosti članstva na ključna pitanja razvoja socijalističkih samoupravnih društveno-ekonomskih odnosa u organizacijama udruženog rada, metod i sadržaj rada organa i organizacija Sindikata treba bazirati na jednom broju ključnih pitanja. To je, prije svega, povećanje proizvodnje i produktivnosti rada, bolje dohodovno povezivanje u sticanju dohotka, zatim pitanja zapošljavanja, zaštite samoupravnih prava i društvene svojine i poboljšanja materijalnog položaja radnih ljudi, kao i dalji razvoj samoupravljanja i samoupravnog odlučivanja. U skladu s tim opredjeljenjima i metod političkog djelovanja Opštinske organizacije mora se prilagoditi neposrednijem djelovanju među radnim ljudima.

Ovo su neki od osnovnih akcenata iz rasprave koja je sinoć vođena na sjednici Predsjedništva Opštinskog vijeća na kojoj je analizirano ostvarivanje zadataka u organizacionom i akcionom osposobljavanju i unapređivanju metoda i sadržaja rada organizacija i organa Saveza sindikata.

Posmatrano u cjelini, osnovne organizacije Sindikata već su sada u dobroj mjeri okrenute suštinskim pitanjima, što doprinosi potpunijem ostvarivanju društvene uloge Sindikata i unapređivanju njegove idejne i akcione osposobljenosti. Međutim, u davanju preciznije ocjene mora se imati selektivan pristup, s obzirom na brojnost i značajne razlike u osposobljenosti osnovnih organizacija. Naime Opštinska organizacija Sindikata Banjaluka ima 437 osnovnih organizacija i po broju članstva koje obuhvata najveća je u Republici. Iz ove specifičnosti proizlazi i nešto naglašeniji problem pronalaženja pravog metoda rada i uspostavljanja čvršćih veza između Opštinskog vijeća i osnovnih organizacija Saveza sindikata.

- Tamo gdje postoje akcioni oblici povezivanja aktivnost je življa i sadržajnija. Ima međutim primjera da se rješavanju nagomilanih problema i slabosti osnovne organizacije Sindikata drže po strani. U ovakvim slučajevima nužno je preispitivanje metoda i sadržaja rada OOSS i pokretanje statutarnog postupka opoziva sindikalnih rukovodstava, što do sada nije bila praksa.

N. STANOJEVIĆ-FAJKOVIĆ

REPUBLIČKA SMOTRA STVARALAŠTVA ŠKOLA ZA SLUŠNO OŠTEĆENU DJECU

MANIFESTACIJA DRUŽENJA

BANJALUKA 24. maja, Danas je u Banjaluci započela Četvrta smotra kulturno-umjetničkog rada ,radnotehničkog stvaralaštva i sportskih aktivnosti učenika specijalnih škola za slušno oštećenu djecu.

Na smotri, koja će trajati tri dana, više od sto učenika osnovnih i srednjih škola Bosne i Hercegovine, iz Sarajeva, Tuzle i Banjaluke, imaće mogućnost da se pred javnošću potvrdi na područjima gdje su najuspješniji i upoznaju javnost sa, inače, malo poznatim radom specijalnih škola i odjeljenja.

Prvog dana smotre, nakon defilea, održana su takmičenja u streljaštvu, kviz-takmičenje iz istorije, te takmičenja u stonom tenisu i atletici. Predviđena su i takmičenja u košarci, rukometu i malom fudbalu, a u nedjelju, učesnici ove manifestacije će posjetiti spomenik na Šehitlucima, gdje će biti održan čas istorije, te staru banjalučku tvrđavu Kastel.

Ž. P.

SVEČANOSTI POVODOM DANA MLADOSTI

ČELINAC

U ZNAKU MLADOSTI

ČELINAC, 24. maja - I mladi Čelinca će prigodnim manifestacijama obilježiti Dan mladosti. Oko 50 djevojaka i mladića prisustvovaće centralnoj svečanosti u Beogradu i tom prilikom posjetiti Memorijalni centar „Josip Broz Tito" i Muzej „25. maj" u Beogradu. Članovi odreda izviđača „Zdravko Čelar" su otputovali u Bosansku Dubicu gdje će učestvovati na trodnevnom takmičenju najboljih izviđača na regionalnom izviđačko-partizanskom višeboju.

Učenici i nastavnici Osnovne škole „Miloš Dujić" Čelinac i „Petar Gajić" Popovac pored Dana mladosti obilježiće i Dan škole. Poslije svečane sjednice Zbora radnika uručiće se priznanja i skromne nagrade najboljim učenicima i zaslužnim prosvjetnim radnicima.

Povodom 25. maja, Dana mladosti, u protekla tri mjeseca u omladinskim organizacijama ove komune organizovano je više lokalnih radnih akcija i drugih društvenih aktivnosti. Uspješno su završene partizanske seoske igre u kojima je učestvovalo oko 1500 djevojaka i mladića. Na završnom opštinskom takmičenju ovog masovnog sporta najbolji su bili Jošavljani. Najuspješniji pojedinci u sportskim disciplinama (trčanju, streljaštvu, bacanju kamena u cilj i dalj i skok udalj) učestvovaće na republičkom takmičenju Seoskih partizanskih igara koje će se polovinom juna ove godine održati u Gornjim Podgradcima, opština Bosanska Gradiška.

S.M.

PRNJAVOR

RAZNOVRSNI SADRŽAJI

PRNJAVOR, 24. maja - U okviru obilježavanja Dana mladosti u OŠ „9. maj" održano je pionirsko-omladinska vježba jedinica ONO i DSZ pod nazivom „Kurirska torba". U pružanju prve pomoći pobijedio je **Emir Smajić** ispred **Alfonsa Mihaljića** i **Božane Mišić**. Pobjednik u streljaštvu je **Brane Radulović**, a slijede **Smail Imamović** i **Milan Aleksić**.

U Spomen-domu srednjobosanskih NOU brigada u Štrpcima sutra (subota) će se održati svečanost na kojoj će u omladinsku organizaciju biti primljeno 385 pionira Osnovne škole „9. maj". Centar za srednje usmjereno obrazovanje i vaspitanje „Rade Vranješević" obilježava i svoj dan, a tim povodom održaće se svečana sjednica Savjeta Centra na kojoj će u Savez komunista biti primljeno 16 omladinaca. Prigodni sadržaji organizovaće se i u mjesnim zajednicama Potočani i Smrtići gdje se obilježavaju dani osnovnih škola „Partizanka" i „25. maj".

B.R.

VETERINARSKI ZAVOD „DR VASO BUTOZAN" U BANJALUCI OBILJEŽIO 50-GODIŠNJICU RADA

PODSJEĆANJE NA DJELO UTEMELJIVAČA

BANJALUKA, 24. maja - Naučnim skupom „Memorijam dr Vaso Butozan" na kome se čulo nekoliko zapaženih izlaganja o dostignućima savremene veterinarske nauke i drugim manifestacijama obilježena je pedesetogodišnjica postojanja Veterinarskog zavoda „Dr Vaso Butozan" u Banjaluci.

U prisustvu mnogobrojnih gostiju, predstavnika veterinarskih organizacija iz mnogih krajeva Jugoslavije jutros su na bistu dr Vase Butozana, utemeljitelja ove najstarije naučno-istraživačke veterinarske organizacije u Bosni i Hercegovini, položeni buketi cvijeća, a potom je održana svečana sjednica Zbora radnih ljudi Veterinarskog zavoda.

U prigodnom referatu o velikom djelu i značaju dr Vase Butozana za savremenu veterinarsku nauku kao i o najnovijim dostignućima u ovoj oblasti govorio je dr Bekir Tabaković, upravnik Veterinarskog zavoda. Istakao je da je Veterinarski zavod u Banjaluci dugo godina bio jedina naučno-istraživačka organizacija u Bosni i Hercegovini, nastala kao rezultat potrebe da se što prije otkrivaju i sprečavaju zarazne bolesti sa kojima je naročito iza rata bilo najviše nedaća na ovom području.

Sa svečane sjednice Zbora radnika

Na ovom skupu su Veterinarskom zavodu u Banjaluci veliki jubilej, uz prigodna priznanja za dobru saradnju, čestitali i predstavnici veterinarskih fakulteta, instituta i zavoda iz Sarajeva, Zagreba, Ljubljane, Beograda i Novog Sada, nakon čega je izveden prigodan kulturno zabavni program.

V. D.

USAVRŠAVANJE ZDRAVSTVENIH RADNIKA BOSANSKE GRADIŠKE

STRUČNO O REUMATSKIM BOLESTIMA

BOSANSKA GRADIŠKA, 24. maja - U okviru stručnog usavršavanja zdravstvenih radnika danas je u Bosanskoj Gradišci obrađena tema o liječenju reumatskih oboljenja. Predavač je bio doktor profesor Dirigl, istaknuti reumatolog na zagrebačkoj klinici „Rebro". Inače ovakvu aktivnost u Bosanskoj Gradišci već duže vrijeme provodi Osnovna organizacija udruženog rada „Apoteka" koja djeluje u sastavu ovdašnjeg medicinskog centra, a u saradnji sa jugoslovenskim časopisom za farmakoterapeutska pitanja „Farmaka" iz Zagreba.

Zahvaljujući toj saradnji bosanskogradiški medicinski centar će 21. juna ove godine biti domaćin jugoslovenskom skupu bolničkih komisija za lijekove. Ova manifestacija će imati radno-naučni i rekreativni karakter.

IZREČENA PRESUDA U OKRUŽNOM SUDU U BANJALUCI ZA NACIONALISTIČKE ISPADE U SITNICI I NA ČAĐAVICI

POSLIJE „PJEVANJA" - SUZE

● Rajko Stojić je osuđen na sedam, a Branko na četiri godine zatvora ● Kad je saopštena presuda okrivljeni su zaplakali u sudnici

BANJALUKA, 24. maja - Danas su u Okružnom sudu u Banjaluci izrečene presude „pjevačima" iz Sitnice. Rajko Stojić (32) iz Ključa osuđen je na sedam godina zatvora, a Branko Stojić (34), iz sela Sitnice kod Ključa na četiri godine zatvora.

Ovu dvojicu je javna optužnica teretila da su izvršili krivična djela raspirivanja nacionalne, rasne i vjerske mržnje, razdora ili netrpeljivosti, te povredu ugleda SFRJ.

Rajko i Branko Stojić su, što je nepobitno dokazano za vrijeme javnog sudskog procesa, koji je trajao dva prethodna dana, u više navrata na javnim mjestima u kafani u Sitnici i motelu na Čađavici pjevali nacionalističke pjesme koje duboko vrijeđaju pripadnike drugih naroda, te četničke pjesme. Sve ovo događalo se tokom 1984. i početkom ove godine, a kulminiralo je 14. januara, na dan kada Rajkova majka slavi slavu - Svetog Vasilija.

Tog dana Rajko Stojić je u više navrata pjevao nacionalističke i četničke pjesme, te prisutnima pokazivao kokardu starojugoslovenskih oficira i žandarmerije, a istu je pokušao da nacrta na torti koju je donio majci za slavu. Tortu je pokazivao i objašnjavao kako je nacrtao kokardu.

Poredtoga Rajko je u više navrata sa Brankom u kafanama pjevao nacionalističke pjesme, a Branko je vrijeđao i ličnost druga Tita. Mnogi svjedoci koji su se pojavili na sudu tvrdili su da se ovo događa još od 1980. godine.

Poslije saopštavanja presude obojica osuđenih su zaplakali u sudskoj dvorani. Ujedno, obojici je produžen i pritvor do pravosnažnosti presude.

Obrazlažući presudu predsjednik Krivičnog vijeća **Gojko Vukotić** je naglasio da je pri odmjeravanju kazne Vijeće imalo u vidu da obojica do sada nisu osuđivani, da su porodični ljudi i da su djela počinili u pripitom stanju, i da su, prema nalazu sudskog vještaka, pri izvršenjima djela bili smanjene uračunljivosti.

Kao otežavajuća okolnost uzeta je bezobzirnost i upornost u izvršenju krivičnih djela, te ponavljanje ovog pjevanja na javnim mjestima, što je djelovalo i kao neprijateljska propaganda.

J. SLATINAC
M. DIZDAR

DRUGI DAN ZASJEDANJA SAVEZNE KONFERENCIJE SSRN JUGOSLAVIJE

Birati najsposobnije

● Demokratizacija izbornog postupka nemoguća bez demokratizacije kadrovske politike u cjelini - rekao je Milan Uzelac

● Za predsjednika SK SSRNJ izabran dr Aleksandar Grličkov a za predsjednicu Konferencije za pitanja društvenog položaja žena Jugoslavije Branislava Trivić

BEOGRAD, 24. maj (Tanjug) - U uvodnom izlaganju, koje na današnjoj sjednici Savezne konferencije SSRNJ podnio Milan Uzelac, naglašena je potreba da naredni delegatski, izbori budu demokratičniji nego do sada. Jedino tako moguće je obezbijediti da na odgovorna mjesta, od mjesne zajednice do Federacije, budu izabrani najsposobniji kadrovi, koji će moći da pronađu izlaze iz sadašnjih ekonomskih teškoća.

Demokratizacija izbornog postupka, dodao je Uzelac, nemoguća je bez demokratizacije kadrovske politike u cjelini.

Podsjetio je zatim da je najviše kritike u raspravama o funkcionisanju političkog sistema bilo usmjereno na nerazvijenu demokratsku praksu i na pojave uzurpacija u oblasti kadrovske politike. Ali, dodao je, puna demokratizacija izbornog postupka ne znači i stihiju u kadrovskoj politici. Naprotiv, u demokratskoj raspravi, pa i u političkoj borbi, gdje bude nametnuta, treba se zalagati da se utvrđeni kriterijumi kadrovske politike poštuju i da budu pretočeni u svijest ljudi, rekao je Milan Uzelac.

ALEKSANDAR GRLIČKOV - PREDSJEDNIK SK SSRN JUGOSLAVIJE

Dr Aleksandar Grličkov je rođen 1923. godine u Štipu (SR Makedonija). Diplomirao je na Ekonomskom fakultetu u Beogradu. Doktor je političkih nauka. Bio je vanredni profesor na Ekonomskom fakultetu Univerziteta „Kiril i Metodij" u Skoplju, a sada je redovni profesor Fakulteta za političke nauke u Beogradu.

Učesnik je NOB-a od 1941. godine. Član SKOJ-a od 1939. godine, a KPJ od januara 1943. godine.

Obavljao je mnoge odgovorne društvene funkcije.

Sada je član Predsjedništva Savezne konferencije SSRNJ i predsjednik Sekcije SK SSRNJ za spoljnopolitička pitanja i međunarodne veze i član CK SKJ i CK SKM.

dr Aleksandar Grličkov

Dr Grličkov je saradnik više naučnoistraživačkih instituta u zemlji autor većeg broja naučnih radova, objavljenih u zemlji i inostranstvu. Autor je više knjiga iz oblasti ekonomije, međunarodnih ekonomskih odnosa i opšte teorije socijalizma. Najpoznatije knjige dr Grličkova su: Ekonomski odnosi između socijalističkih zemalja", Evropa u očima komunista" „Raskošća socijalizma".

BRANISLAVA TRIVIĆ - PREDSJEDNICA KONFERENCIJE ZA PITANJA DRUŠTVENOG POLOŽAJA ŽENA JUGOSLAVIJE

BRANISLAVA TRIVIĆ rođena 5. juna 1942. godine u Užičkoj Požegi. Član SKJ od 1959. godine. Diplomirani ekonomista. Član je poslovodnog odbora SOUR-a AIPK „Bosanska krajina" Banjaluka.

Istaknuti je društveno-politički radnik. Bila je član Opštinskog komiteta SK, potpredsjednik i predsjednik Opštinske konferencije SSRN Banjaluka. Član je Predsjedništva Republičke konferencije SSRN Bosne i Hercegovine i predsjednik Konferencije SSRN BiH za pitanja društvenog položaja žena. Delegat je Društveno-političkog vijeća Skupštine SR Bosne i Hercegovine.

POSJETE

ŠPANSKI KRALJ U SARAJEVU

● Za vrijeme jednodnevne posjete glavnom gradu SR BiH španski kralj Huan Karlos Prvi sa suprugom Sofijom posjetio olimpijske objekte na Igmanu i Bjelašnici

SARAJEVO, 24. maja (Tanjug) Španski kralj Huan Karlos prvi sa suprugom, kraljicom Sofijom, koji se nalazi u prijateljskoj posjeti našoj zemlji na poziv Predsjedništva Jugoslavije, doputovao je danas u Sarajevo, u jednodnevnu posjetu SR BiH.

Na sarajevskom aerodromu, ukrašenom jugoslovenskim i španskim zastavama, španskog suverena i njegovu suprugu i ličnosti koje ih prate pozdravio je predsjednik Predsjedništva Bosne i Hercegovine Munir Mesihović.

U toku prijepodneva španski suveren je posjetio Bjelašnicu i Igman - gdje su objekti sa prošlih Zimskih olimpijskih igara i razgledao sportska borilišta.

Španska kraljica Sofija je, u međuvremenu, razgledala najveću sarajevsku robnu kuću „Sarajka", a posebno interesovanje pokazala je za narodne rukotvorine, jugoslovenske marke i zbirke kovanog novca.

U BOSNI I HERCEGOVINI

SVE VIŠE PRIPRAVNIKA

SARAJEVO, 24. maja (Tanjug) - U prva dva mjeseca ove godine u Bosni i Hercegovini se nastavlja intenzivan prijem pripravnika. U tom periodu primljeno je 2236 pripravnika, što je za 10,3 odsto više nego u istim mjesecima prethodne godine. Najviše je primljeno pripravnika sa srednjom stručnom spremom 1783, zatim sa visokom 289 i višom 164. I pored značajnih rezultata prijema novih radnika na radna mjesta, broj onih koji traže posao u Bosni i Hercegovini dostigao je oko 240 hiljada.

NOVOSTI IZ RIZ-a

VLASTITI SKUPI KOLOR

BEOGRAD, 24. maja (Tanjug) - Radio-industrija - Zagreb (RIZ) predstavila je na beogradskom Sajmu tehnike prvi domaći TV-prijemnik u koloru, koji je isključivo sastavljen od domaćih komponenti. To je „Grand -color TV 300" sa ekranom od 66 centimetara, koji je proizveden u saradnji sa Elektronskom industrijom iz Niša.

Oko 20.000 tih RIZ-ovih TV-aparata u boji uskoro treba da se nađe na francuskom tržištu. U našim prodavnicama njegova cijena iznosi oko 175.000 dinara, što je ako se eliminiše carina, prilično skuplje od najpoznatijih evropskih i japanskih proizvođača.

TITOV VELES

SUSRETI MLADIH METALACA

TITOV VELES, 24. maja (Tanjug) - Povodom Dana mladosti, danas će u Titovom Velesu biti otvoreni 22. susreti mladih metalaca Jugoslavije. Na ovoj dvodnevnoj manifestaciji oko 300 metalaca iz radnih organizacija Kikinde, Prištine, Trebinja, Pucareva, Cetinja, Kruševca, Maribora, Titograda, Čačka i Titovog Velesa takmičiće se u pet metalskih i četiri sportske discipline. Biće održan i kviz o temama iz narodnooslobodilačke borbe Jugoslavije, udruženog rada i samoupravljanja.

UZ JUBILEJ „JEDINSTVA"

ODLIKOVANJA NOVINARIMA

PRIŠTINA, 24. maja (Tanjug) - Predsjednik Skupštine SAP Kosova Abaz Kazazi uručio je odlikovanja šestorici novinara i radnika Novinsko-izdavačke organizacije „Jedinstvo" u Prištini, kojim ih je Predsjedništvo SFRJ odlikovalo povodom 40-godišnjice tog prvog lista na Kosovu. Odlikovani su glavni urednik Milenko Jevtović, novinari Mirko Čupić, Ilija Kostić i Anka Cvijanović, urednik u izdavačkom sektoru Petar Sarić i stenodaktilograf Tomislav Stepić.

TUZLA

NOVI HOTEL

TUZLA, 24. maja (Tanjug) - U Tuzli je danas otvoren i predat na korištenje hotel „A" kategorije, koji nosi ime ovog grada.

Hotel „Tuzla", u samom centru grada, ima 423 ležaja, restorane i barove, smještene putničke agencije, butike i prodavnice, kongresnu salu i salone, prostore za društvene igre, bazen 25 puta 12,5 metara, saunu i trim -kabinet. Ima ukupno površinu od 17,5 hiljada metara kvadratnih.

KULTURNA SARADNJA JUGOSLAVIJE I ITALIJE

SVESTRANA RAZMJENA

BEOGRAD, 24. maja (Tanjug) - U naredne tri godine ansambli i umjetnici iz Jugoslavije i Italije učestvovaće na oko 20 muzičkoscenskih manifestacija koje će se organizovati u dve zemlje, a očekuje se i razmjena desetak umjetničkih izložbi. Ovo je, između ostalog, predviđeno programom kulturne saradnje između Jugoslavije i Italije, koji su danas u Beogradu potpisali opunomoćeni ministar u Generalnoj direkciji za kulturne odnose Ministarstva spoljnih poslova Italije Aleksandro Romano i pomoćnik direktora Saveznog zavoda za međunarodnu naučnu, prosvjetno-kulturnu i tehničku saradnju Vlastimir Stamenović.

Programom je predviđena saradnja 15 univerziteta i visokoškolskih ustanova, razmjena po osam lektora jezika i književnosti naroda dvije zemlje, učešće na seminarima za nastavnike jezika i književnosti, razmjena stipendija za specijalizacije i usavršavanja. Očekuje se, takođe, i saradnja arhiva i ustanova za zaštitu spomenika kulture, razmjena po jedne „nedjelje filma", učešće u međunarodnim filmskim manifestacijama.

PARIŠKI RAZGOVORI ŽOSPEN — ŠUKRIJA

IZVRSNI ODNOSI

PARIZ, 24. maja (Tanjug) - Socijalistička partija Francuske i Savez komunista Jugoslavije imaju „izvrsne odnose" i za nas je SKJ „privilegovan partner" izjavio je prvi sekretar Socijalističke partije Francuske Lionel Žospen poslije dvodnevnih „vrlo korisnih i plodnih razgovora" u Parizu sa delegacijom Saveza komunista Jugoslavije, koju je predvodio predsjednik Predsjedništva CK SKJ Ali Šukrija.

Ističući na zajedničkoj konferenciji za štampu šefova dviju delegacija, održanoj u pariskom sjedištu Socijalističke partije, da francuski socijalisti žele da „nastave da gaje povlašćene odnose sa SKJ i u budućnosti „Žospen je rekao da su „tradicionalno prijateljski i izvrsni odnosi dviju partija", u skladu sa veoma dobrom saradnjom Francuske i Jugoslavije na državnom planu.

U BURMI

EKSPLOZIJA U SOVJETSKOJ AMBASADI

RANEUN 24. maja (AP) - Tajanstvena eksplozija dogodila se u ponedjeljak noću u kompleksu sovjetske ambasade u burmanskom glavnom gradu Rangunu. Policija i vojska su odmah zatražili da se vrate.

Burmanska policija je danas potvrdila da je do eksplozije došlo, ali nije mogla da saopšti pojedinosti.

NA ZAPADNOJ OBALI JORDANA

UHAPŠENO 30 PALESTINACA

TELAVIV, 24. maja (AP) - Pripadnici izraelske službe bezbjednosti uhapsili su 30 Palestinaca navodno pripadnika jedne gerilske ćelije i uništili pet palestinskih kuća na okupiranoj zapadnoj obali Jordana.

U današnjem saopštenju izraelskog vojnog predstavnika, kaže se da su uhapšeni Palestinci pripadnici „Narodnog fronta za oslobođenje Palestine" i da su bili umiješani u više napada u gradu Ramalahu na zapadnoj obali.

DEMANT GLASINAMA O RASKOLU

KONTADORA OSTAJE JEDINSTVENA

KARAKAS, 24. maja - Zemlje članice grupe Kontadora ostaju jedinstvene u naporima za mirovno rješenje u Latinskoj Americi, izjavio je zamjenik ministra inostranih poslova Venecuele Herman Nava Kariljo.

Venecuelanski diplomata je tom izjavom demantovao glasine da je došlo do raskola u grupi Kontadora. Prensa latina" prenosi Kariljovu izjavu da „mada postoje" izvjesne teškoće u postizanju sporazuma o nekim vitalnim pitanjima, nema sumnje da prilikom svakog sastanka dolazi do napretka". On je dodao da je najvažnija stvar u vezi sa Kontadorom što ona „održava živ dijalog među centralnoameričkim zemljama".

NOVI SPORAZUM

EZ I KINA PROŠIRUJU SARADNJU

BRISEL, 24. maja (Tanjug) - Novim petogodišnjim sporazumom o ekonomskoj saradnji Evropske zajednice i NR Kine, koji je sklopljen u Briselu, predviđa se povećanje obostrane robne razmjene čija vrijednost sada dostiže oko 7 milijardi dolara. Ta razmjena bi, kako se ističe, već u prvoj polovini realizacije novog sporazuma mogla da premaši 10 milijardi dolara.

U krugovima Zajednice u Briselu se ističe da bi Kina trebalo Zajednici da osigura redovno snabdijevanje sirovinama, dok bi zauzvrat EZ u Kinu izvozila prije svega mašine, a zatim i najsavremenije tehnološke sisteme, posebno iz oblasti informatike.

I POREDOGOVORA U BEJRUTU

BORBE SE NASTAVLJAJU

BEJRUT, 24. maja (Tanjug) I pored dogovora o prekidu vatre postignutog sinoć između šitske organizacije Amal i Palestinaca u Damasku, u južnom dijelu libanske prijestonice borbe dviju strana u sukobu nastavljaju se i danas.

Do okršaja je ponovo došlo u palestinskim logorima Sabra, Šatila i Burž el Baražni, kao i na zelenoj liniji koja razdvaja dva dijela podijeljenog grada.

Zategnutost raste i na jugu Libana - libanski radio je javio da je šest vojnika libanske armije sinoć izgubilo život, 14 ranjeno u zasjedi koju su im postavili pripadnici kvislinške armije.

U SR NJEMAČKOJ

SUĐENJE LAMBSDORFU

BON, 24. maja (Tanjug) - Zemaljski sud u Bonu je saopštio da je suđenje bivšem ministru privrede Lambsdorfu zbog učešća u korupcionaškoj aferi s industrijalcem Flikom konačno zakazano i to za 29. avgust. Takođe su optuženi njegov prethodnik u ministarskoj fotelji Fridrihs i Flikov bivši menadžer Brauhič.

Najveća korupcionaška afera u istoriji SR Njemačke koja je dobila i epitet najvećeg političkog skandala, razvlači se, bezmalo, već tri i po godine. Zasnovana je na „nedozvoljenom finansiranju stranaka" (Flik je navodno punio stranačke kase da bi mu političari na vlasti pripomogli da izbjegne porez) i u nju je, na ovaj ili onaj način, bio uvučen praktično cio državno-partijski vrh zemlje.

Najteže posljedice ove afere dosad je imao Barcel bivši predsjednik Bundestaga, koji je prošle jeseni morao da podnese ostavku. Na sud se, međutim, ovog puta izvode liberalni političari, bivši ministri Lambsdorf i Fridrihs.

Odluka zemaljskog suda u Bonu da konačno zakaže suđenje, kao da je izazvala izvjesno olakšanje. Afera je bila opterećena mnogim neprovjerenim i proizvoljnim optužbama, uključujući senzacionalističko pisanje štampe, pa je nanijela veliku štetu ugledu političara i stranaka, a i same države. Sada se očekuje da će sud „meritornom presudom na osnovu zakona" raščistiti stvari i tako okončati skandal.

U GANI

STRIJELJANI BANKARSKI SLUŽBENICI

AKRA, 24. maja (UPI) - Dva bankarska službenika i jedan poslovni čovjek u Gani strijeljani su danas zbog krađe 66 miliona sidija (1,24 miliona dolara.) Kako je saopštio Radio Akra, oni su bili članovi šestoročlane bande koja je optužena za zavjeru i sabotažu u privredi.

ČETRDESET GODINA ŠTAFETE MLADOSTI

ZAVJETI TITU

● Ideja o Štafeti rođena je u Kragujevcu ● Prvi pozdrav u slobodnoj zemlji bio je istovremeno i pozdrav revoluciji koja je pobijedila, vođena Titovom revolucionarnom mišlju

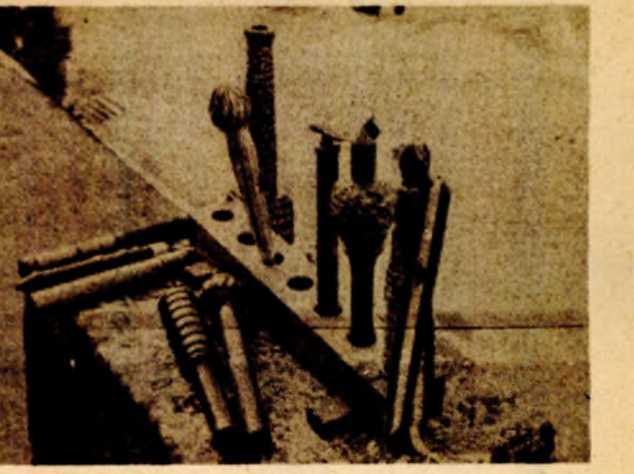

Štafetne palice koje su drugu Titu uručene 1948. godine

Iz Kragujevca je prije dva mjeseca na put po Jugoslaviji pošla Štafeta mladosti. Sa njom je krenulo i obećanje mladih ove zemlje da će istrajati na Titovom putu. Upravo takva je bila i poruka omladine još one ratne i pobjedničke 1945. kada je - takođe iz Kragujevca - prema Titu pošao prvi pozdrav.

TAKO JE POČELO...

Ideja o Štafeti je rođena u Kragujevcu. Okružni komitet SKOJ-a, zajedno sa Okružnim odborom USAOS-a, je poslao poruku u Beograd da će mladi toga grada za rođendan druga Tita organizovati štafetu, trčeći je prenijeti do glavnog grada i predati Titu. Centralni odbor USAOJ-a je ideju prihvatio, s tim da se nošenje štafete organizuje širom naše zemlje. Prevalivši devet hiljada kilometara, 25. maja je pred Beli dvor stiglo deset štafeta - šest republičkih i štafete JNA, Trsta, Julijske krajine i Kragujevca. Primio ih je generalni sekretar Predsjedništva vlade Mitar Bakić.

Mladi su poručivali: **„Uz ove pozdrave i čestitke koje ti na taj način šalje omladina Jugoslavije, mi smo sa sobom donijeli i svečano omladinsko obećanje da ćemo udarnički graditi i izgraditi domovinu i da ćemo sve svoje snage staviti u službu narodu, za odbranu tekovina naše borbe"**.

Posljednji nosioci štafeta su čestitke i želje Titu lično prenijeli sutradan u Zagrebu.

STAZAMA BORACA ZA SLOBODU

Prvi pozdrav u potpuno slobodnoj zemlji bio je istovremeno i pozdrav revoluciji koja je pobijedila, vođena Titovom revolucionarnom mišlju. Da stoje čvrsto na Titovom putu mladi su opet potvrdili 1948. u godini koja je značila prelomni trenutak za mladu jugoslovensku revoluciju, kada je braneći slobodu, nezavisnost i pravo na sopstveni put, odlučno odgovoreno na politički, ekonomski i vojni pritisak Staljina i Informbiroa, štafeta je izražavala jedinstvo svih naših naroda i narodnosti.

„Druže Tito mi ti se kunemo da sa tvoga puta ne skrenemo", bila je suština svih poruka 14 glavnih štafeta koje su se 1948. nošene rukama 150 hiljada mladih kretale partizanskim stazama, obilazeći mjesta velikih bitaka naše revolucije u kojima se stvarala nova Jugoslavija. **„Ova velika počast koja je danas preko vas iskazana meni, predstavlja najveću nagradu koju može dobiti živ čovjek"**, rekao je tada Tito, primajući štafetne palice za svoj 56. rođendan. **„No, taj čin predstavlja nešto mnogo više. U vašoj štafeti izražena je ona duboka vjera svih naroda naše zemlje u ovo što mi danas stvaramo"**.

I narednih devet godina omladina naše zemlje je svakog 25. maja štafetama obilježavala Titov rođendan. **A 1957. mladi su sa oduševljenjem prigrlili želju druga Tita da njegov rođendan postane i njihov praznik - Dan mladosti. Petog maja iz Kumrovca, na put dug skoro 60 hiljada kilometara, umjesto 11 štafeta, ispraćena je samo jedna - Štafeta mladosti. Već te godine Dan mladosti je postao praznik, smotra mnogobrojnih aktivnosti omladine.** Tako je bilo i sljedećih godina.

NAJTUŽNIJA ŠTAFETA

Onda je došla 1980. godina kada je nošena najtužnija Štafeta mladosti. Ispraćena je u Novom Sadu s nadom da će najdraži prijatelj mladih savladati bolest sa kojom se mjesecima borio.

Četvrtog maja u ustaničkom Slunju, Štafeta mladosti je stala. Umjesto radosti — suze, umjesto pjesme i igre - muk. Dostojanstveno i nijemo nastavila je put do Zagreba gdje se priključila „plavom vozu", ispraćajući druga Tita na posljednji put. A osmog maja, u Skupštini SFRJ, kraj odra Josipa Broza sa štafetom je bila i delegacija pionira i omladine Jugoslavije. Zavjetovali su se: **„Dragi naš najmiliji druže, bez tebe pred nama, ali sa tobom u nama, u svim srcima radnih ljudi i građana tvoje i naše Jugoslavije, mi odlučno i čvrsto slijedimo tvoje djelo"**.

Sve dosadašnje štafete su išle Titovim putem. Tim putem je iz Kragujevca krenula i ovogodišnja Štafeta mladosti.

Mira KANKARAŠ

SUSRET SA RATNIKOM I PISCEM MLADENOM OLJAČOM

OSVJEŽENO SJEĆANJE NA „ZAGUBLJENE" STIHOVE

MANI SE PJESME!

● Ponovni susret sa davno zaboravljenom vlastitom pjesmom za Oljaču znači i sreću da poslije četrdeset godina ispravi nepravdu koju je, zaboravivši detalje, u svojim izjavama činio nekolicini svojih ratnih drugova ● Prvu Oljačinu pjesmu nije objavio Skender, nego urednici časopisa „Partizan iz Kozare" - Šoša Mažar, Esad Midžić i Boško Baškot

Pisac Kozare

Jedan razgovor i jedna izložba aktivirali su memoriju našeg sagovornika. **Mladen Oljača,** književnik sa obiljem ispisanih stranica, prestao je poezijom da se bavi prije četrdeset godina. Bez ustezanja i veselo govori o tome kako mu je Ćopić rekao da se mane pjesme i da se posveti priči, **koja je njegov pravi put.**

Vrijeme je prolazilo, ozbiljan pripovjedački, novinarski, a i naučni rad je okupirao Oljaču i bacio u sjenu prve pjesničke pokušaje! Ovih dana, pak, **došao je u našu redakciju da ispriča nešto što je samo zbog toga što je pamćenje izdalo, godinama** činilo nepravdu prema nekim ličnostima.

— **Najprije** sam otkrio — priča Oljača - **da imam ne tri, kako sam vjerovao, nego četiri pjesme. Tri su objavljene u časopisu „Partizan iz Kozare" koji su uređivali Josip Mažar Šoša, tada zamjenik komandanta Kozarskog partizanskog odreda, Esad Midžić, student i partizan na Kozari i Boško Baškot, đak prijedorske Gimnazije i jedan od propagandista pri Štabu Odreda.** Sam Boško mi je skrenuo pažnju na netačnost koju sam ponavljao 40 godina, a vezana je za objavljivanje moje prve pjesme i njeno ime. Ona nije posvećena narodnom heroju **Ivici Marušiću,** kao što sam to dugo vjerovao, već nosi naslov „Partizani drugi front sad tvore" i raspravlja o pitanju takozvanog „drugog fronta" koji je trebalo da otvore Englezi, da bi pomogli Rusima u borbi protiv fašizma. Citirajući ovu pjesmu u tekstu hronike **„Prijedor u narodnooslobodilačkoj borbi"**, Baškot piše da sam u njoj čak naveo iz kog sam sela (Devetačkog polja) i da sam uredništvu časopisa obećao da će „druga pjesma, braćo, biti bolja". Očigledno je to deseterac iz naše narodne pjesme, koji je, uostalom, uticao i na Branka, i na Skendera, i na druge pjesnike naše narodnooslobodilačke borbe.

ISTINA SA ZAKAŠNJENJEM

Pjesma posvećena Ivici Marušiću, za koju je Oljača godinama mislio da je njegova prva pjesma, objavljena je u istom časopisu, ali možda u drugom ili trećem broju. O tome svjedoče datumi - prvi broj **„Partizana iz Kozare"** je izišao na Novu 1942. godinu, a događaj o kome pjeva se zbio 6. januara iste godine. Za isti časopis je vezana i **„Partizanska lipa"** koja je, kako kaže, nastala pod uticajem Kranjčevićeve **„Slovenske lipe"**, koju je našao negdje u udžbeniku i na koju je ličila i po fakturi i broju stihova.

— **Ispod jedne od ovih pjesama potpisali su me - „Mladen Oljača, seljak sa Kozare", vjerovatno želeći da istaknu to da je i seljaštvo prihvatilo partizansku borbu. Vjerovao sam da je i to učinio Skender Kulenović, ali on tada još nije bio na Kozari, na koju je stigao poslije oslobođenja Prijedora, maja 1942.** Ja sam to pričao i to je prihvatio i **Kasim Prohić**, pisac predgovora mojim izabranim knjigama, **a Boško Baškot** me je ukorio zbog toga, rekavši: **„Ti si to namjerno učinio, jer ti je draže reći da ti je prvu pjesmu objavio Skender Kulenović, nego urednici kao što su Šoša, Esad Midžić i Boško Baškot".** Izjavom koju sada kazujem, dakle, najzad dolazim do istine u svojoj autobiografiji. Za sve nepreciznosti kriv sam ja i moje pamćenje. Uostalom, pamćenje vara, a zapisano ostaje.

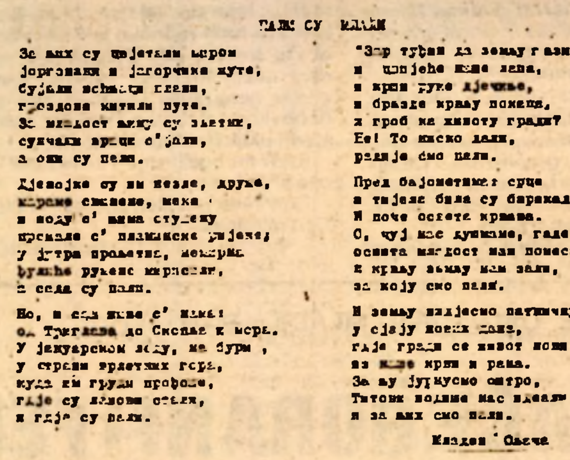

ПАЛИ СУ МЛАДИ

[illegible]

Младен Ољача

Faksimil pjesme „Pali su mladi", objavljene u Biltenu CK SKOJ-a 20. aprila 1945. godine

BRANKOV SAVJET

A kako se Oljača sjetio svoje četvrte pjesme? Otvarao je izložbu **„Književnost narodnooslobodilačke borbe 1941-1945"**, koja je poslije sarajevske postavke stigla na tek održane **„Kikićeve susrete" u Gradačcu.**

Sava Andrić, koji je s grupom kolega iz Istorijskog muzeja Srbije i autor ove izložbe, o pjesmi **„Pali su mladi"** pisao je čak i u predgovoru izložbi.

— **To je značajna izložba i u mnogim otkrićima je pionirska, naročito kada se radi o neistraženim činjenicama.** Ona prije svega utvrđuje zgradu višenacionalne i u najtežim uslovima pisane književnosti, stvarane na svim našim jezicima. **Ona je, na svoj način, i dramatična potvrda sinteze revolucije i pjesme, često nastale u vojničkom rovu, sa okom na nišanu, a katkad i zalivene autorovom krvlju (Goran, Kajuh, Kikić...).** Moje pjesme što se tiče, nikako nisam mogao da se sjetim ni naslova, niti da je negdje objavljena. Međutim, Andrić mi je donio stranicu Biltena Centralnog komiteta SKOJ-a od 20. aprila 1945. u kome je objavljena ispod teksta **Zorice Milosavljević**, priča Oljača.

Poslije ponovnog susreta s davno napisanim stihovima, probudilo se i sjećanje na to kako je nastala:

— **Bilo je to u oslobođenom Sanskom Mostu, 1944. godine. Prvi put sam tada ugledao Branka Ćopića dok je ulicom šetao sa Zvonimirom Šubićem, pripovjedačem iz Banjaluke, tih dana pristiglim na oslobođenu teritoriju. Čuvši da su oni pisci, žarko sam želio da im pročitam nešto svoje. To se i desilo. Pročitao sam baš ovu pjesmu, pred omladinom. Ćopić me je pažljivo slušao, ali i sažaljivo, možda zato što je pisana pod uticajem njegovih „Mrtvih proletera". A onda je rekao: „Zemljače, ti pišeš priču u stihovima, a bolje je da odmah pređeš na priču. Mani se pjesme, svaka bena može da je napiše". Poslušao sam ga, ali je on, ipak, ovu moju pjesmu odnio u Beograd i objavio je u Biltenu Centralnog komiteta SKOJ-a, mada je u to vrijeme on uređivao „Pionire"**, koje je takođe izdavalo rukovodstvo naše omladine. Dirljivo je za mene bilo ovu pjesmu čitati poslije četrdesetjedne godine.

Svetlana ŠILJEGOVIĆ

SA NOSIOCIMA ŠTAFETE BOSNE I HERCEGOVINE

Mima i Rudi kod Tita

● Izuzetna je čast uručiti drugu Titu Štafetu, ali je to, istovremeno, i velika odgovornost ● Treme je nestalo onog trenutka kada sam ugledao druga Tita. Zračio je nekom, samo njemu svojstvenom jednostavnošću, prisnošću; djelovao mi je blizak, kao otac - prisjeća se Rudi Sarafin

Majski dani 1955. godine. Banjaluka, posebno njena mladost, bila je ushićena: **Rudolf Rudi Sarafin** biće posljednji nosilac Štafete Bosne i Hercegovine! Staće, licem u lice, pred druga Tita i čestitati mu rođendan.

Tranuci koji ostaju u trajnom sjećanju: Rudi Sarafin i Mima Bahtijarević

RUDI: „ČAST, ALI I ODGOVORNOST

Od tada je, evo, prošlo 30 godina. A kada danas 56-godišnjeg Rudija podsjetite na te dane, poput proljetne bujice grunu sjećanja. Svaki detalj se urezao duboko u sjećanje, tu bivakuje decenijama.

- Kao instruktor „Partizana" Bosne i Hercegovine krstario sam terenom kada mi je saopšteno da ću biti posljednji nosilac bosanskohercegovačke štafete. Kao usput, rečeno mi je da ću čitati tekst čestitke. Počelo mi se vrzmati po glavi- kako mogu, istovremeno, držati palicu i čitati tekst! Nemam četiri, već dvije ruke.

Kad je došlo vrijeme, pohitao je u Beograd. Bivši borac 13. krajiške brigade iskričavo je ubjeđivao ljude oko sebe da od čitanja ne može da bude ništa, da će on samo i jedino tekst naučiti napamet i u jednom dahu ga izgovoriti. Muški, odlučno, partizanski...

- Ono što treba reći drugu Titu ja ću da napišem i sastavim, a ne vi, jer ću ja tamo možda zamuckivati, a nikako vi! - insistirao je, prilikom dogovora nosilaca štafeta, uporni, nepokolebljivi Krajišnik - **Uostalom, ako vam se ne bude svijedio ono što ću pripremiti, vi spremite svoj tekst pa ću to izgovoriti.**

Pohitao je u sobu, uzeo olovku i papir i počeo da sastavlja poruku naroda Bosne i Hercegovine. Mučio se, znojio, svaku riječ vagao po stotinu puta i sa tekstom od dvije rečenice stigao na sljedeći dogovor.

„Druže Tito, donosim Vam Štafetu preko koje Vam narod Bosne i Hercegovine šalje svoje tople pozdrave i želi da nam još dugo poživite na sreću i dobrobit naroda Jugoslavije i uspjeh u izgradnji socijalizma u našoj zemlji. Živjeli nam još mnogo godina".

Tako je napisao Rudi Sarafin i te dvije rečenice bezbroj puta pročitao. I mnogo drugih zanimljivih, detalja oko toga ispričao nam je Rudi. A kada je stigao i taj toliko željeni trenutak - sam čin predaje Štafete-Rudi je hitro, gimnastički odvažno, stupio pred druga Tita i u jednom dahu izgovorio pozdrav koji nikad, kako reče neće zaboraviti.

- Izuzetna je čast uručiti drugu Titu Štafetu, ali je to, istovremeno, velika odgovornost. Međutim, ako je, bar kod mene, treme do tada i bilo, nestala je onog trenutka kada sam ugledao druga Tita. Zračio je nekom, samo njemu svojstvenom jednostavnošću, prisnošću, djelovao mi je blizak, kao otac.

Ceremonijal uručivanja štafeta bio je završen. Razdragan, raspoložen, drug Tito se obratio Jovanki: **„Ti si ovdje domaćica, pozovi goste u kuću!"...**

MIMA: BILO JE VELIČANSTVENO

Već dosta davno **Fatima Mima Tafilović** (danas Bahtijarević) zakoračila je, gotovo sasvim slučajno, u gimnastičku dvoranu i tu, sada već kao iskusni pedagog fizičkog vaspitanja, ostala zauvijek. Na gimnastičkim spravama je bila hitra, spretna, graciozna... Titulama više ni broja ne zna, ali maj 1956. godine izdvaja se kao nešto izuzetno i nezaboravno.

- „Šuškalo" se da bi ja mogla biti ta koja će drugu Titu predati Štafetu Bosne i Hercegovine i čestitati mu 64. rođendan. Pokušavala sam da na to ne mislim, da se, kasnije, ne bih razočarala, ukoliko na mene nepadne izbor. Mislila sam, otprilike, ovako: **Lani je Štafetu predao Rudi. Ne vjerujem da će ove godine ta čast ponovo pripasti predstavniku Banjaluke!**

Dani su jurili, Mima je živjela u iščekivanju, a vijest je stigla jednog predvečerja.

- Profesor Hamdija Kadenić se upravo vraćao sa sastanka kada mi je saopštio da sam izabrana za posljednjeg nosioca Štafete. Ličilo mi je to na san, na nešto nestvarno.

Na putu za Beograd prvo je morala u Sarajevo. Tu je, sa Osmanom Karabegovićem, sastavila tekst koji je trebalo da izgovori kada bude uručivala Štafetu. Pamti ga gotovo tri decenije. Glasio je: **Dragi druže Tito, hiljade i hiljade građana Bosne i Hercegovine, čestitaju, Ti 64. rođendan, žele da nam još dugo i dugo godina poživiš, vodeći nas u nove pobjede u izgradnji socijalizma".**

- U Beogradu smo dva dana uvježbavali ceremonijal uručivanja štafetnih palica. Sve je bilo predviđeno, u sekundu isplanirano. Kada smo 25. maja na kapiji Belog dvora primili štafetne palice, jedan do drugog smo trčali alejom, okruženi pripadnicima Titove garde. Dok sam trčala, noge su mi klecale, strah me hvatao, nestajalo je daha. **Dotrčavši do platoa ispred Belog dvora, poput sunčevih zraka, razišli smo se, zaustavljajući se kraj margareta. U tom trenutku pojavio se drug Tito. Kada sam ga ugledala nasmijanog, vedrog... onog straha, one groznice i treme nestalo je, kao da ju je neko zgrabio i odnio daleko od mene.**

Čitav sat su nosioci štafeta proveli u salonu Bijelog dvora. Naravno, glavnu riječ je vodio drug Tito. Pričao nam je o svom burnom životu. Bosanka, Makedonka i Crnogorka bile su u centru pažnje, domaćina i domaćice, a kada je za to došlo vrijeme, drug Tito ih je pozvao na Stadion JNA, gdje je tog popodneva održana centralna svečanost.

- Sve je, zaista, bilo veličanstveno. Iz svečane lože pucao je pogled na čitav Stadion, a učesnici programa su u jednom dahu, rekla bih, izvodili svoje divne vježbe. Tada sam, čini mi se, poželjela da i ja, jednog dana, komponujem jednu takvu vježbu i ne sluteći da će mi se kasnije i ta želja ispuniti. Protokolom nije bilo predviđeno da drug Tito govori, ali nije mogao da ne ispuni želju 50 hiljada posjetilaca. Stupivši za mikrofon izgovorio je i one čuvene riječi:... Iako se ovaj dan obilježava kao dan mog rođenja, ja mislim da bi mu trebalo dati drugačije ime: dan mladosti, dan sporta, dan mlade generacije i njenog daljeg duhovnog i fizičkog razvitka; a mi stariji uključićemo se u to..."

Kao i mnoge druge Titove ideje, i ova je prihvaćena.

Dan kada je rođen postao je tako Dan mladosti.

Limun PAPIĆ

ZABILJEŽENO U MUZEJU „25. MAJ" U BEOGRADU

„SVE JE POUBAVO..."

● **Tako reče Biljana Naumovska učenica iz Ohrida razgledajući eksponate u Muzeju „25. maj".**

Veliko interesovanje posjetilaca za izložene eksponate i štafetne palice

Ovaj dan simbolički odražava ne samo fizičku, već i duhovnu mladost naše mlade generacije i vječitu težnju i naših naroda i naših mladih ka neprekidnom kretanju naprijed".

To su riječi druga Tita izgovorene povodom mnogih manifestacija mladih u sklopu Dana mladosti.

U Muzeju „25. maj" u Beogradu dokument do dokumenta, eksponat do eksponata, govore o rastu mladosti ove, pod rukom Tita i Partije.

Poruke mladih iz cijele zemlje i u svakom od njih po jedna rečenica, kao ona koju su 1945. godine povodom rođendana druga Tita napisali mladi Podrinja:

„Čestitajući Ti Tvoj rođendan, veliki praznik za sve nas, omladina Podrinja Tebi, najboljem sinu naše domovine i prijatelju nas mladih, šalje svoje tople, borbene omladinske pozdrave..."

I uz to ide poruka da će se snagom mladosti brže obnoviti porušena zemlja. Danas, posljednjih nekoliko godina, dok je drug Tito bio živ, te poruke su samo malo modificirane. I one su govorile o izgradnji zemlje, o daljoj modernizaciji, većoj proizvodnji, njegovanju bratstva i jedinstva, očuvanju integriteta zemlje.

Mladost je obećavala, obećava, ispunjavala i ispunjava.

- Ovo je svojevrstan muzej u svijetu. U njemu se pored ostalog čuva oko 20 hiljada štafetnih palica, koje su od 1945. godine do sada uručene, odnosno, nošene rukama mladosti Jugoslavije, upućene drugu Titu. Tu su i poruke - ističe kustos Vlado Kecman. - **Darovi drugu Titu koji se čuvaju u ovom muzeju, stizali su iz svih krajeva naše zemlje, od svih naroda i narodnosti, a posebno su zanimljivi po svojoj autentičnosti.**

Muzej „25. maj", koji je poklon Beogradu drugu Titu za njegov 70. rođendan, danas je u sastavu Memorijalnog centra „Josip Broz Tito". Njegov zadatak je da izlaže, čuva, obrađuje i izučava poklone koje je drug Tito dobio u zemlji i inostranstvu.

Prostorije Muzeja su od ranog proljeća do kasne jeseni prepune posjetilaca. Utihne tek zimi, a onda s prvim suncem nagrnu osnovci, srednjoškolska omladina, studenti, mladi radnici.

- Muzej je specifičan, pa otud i ovolika posjeta mladih, ali se ne mogu zaboraviti i stariji koji su česti gosti. Ovo je svojevrsno učilište našeg poratnog razvoja, a posebno svjedoči o privrženosti našeg naroda Titovom djelu- dodaje Kecman.

Biljana Naumovska, učenica osnovne škole iz Ohrida nikako da kompletira rečenicu od uzbuđenja:

- Pa ovo je, znate, poubavo, kako se kaže, prelijepo. Jeste, jeste, sićku poubavo, Kaže se drugačije... Sve na Tita podsjeća.

Ostavili smo Biljanu Naumovsku, crvenu u licu, da razmišlja da li se kaže „sićku poubavu" ili drugačije. Istina je, dobro reče, kaže se „sićku poubavo", može i drugačije, ali pod ovom kapom nebeskom se razumijemo.

Slika do slike, eksponat do eksponata i svaki govori o koracima našim, o rastu mladosti, o napretku zemlje.

I na dan današnji, na 25. maj, kad druga Tita nema među nama već pet godina, još jedna Štafeta mladosti stići će u Muzej „25. maj", a s njom poruka, odanost i odlučnost da se istraje na Titovom putu.

To svjedoče svi eksponati u ovom muzeju i otud i zaključak: ovo nije muzej, već velika učionica naše novije istorije, istorije koju piše sam narod, njegova mladost i maštovitost.

Tako je, jer je Tito tako učio našu mladost.

Jelenko SLATINAC

DJELOVANJE ORGANIZACIJA KOJE OKUPLJAJU MLADE U BANJALUCI

PREDNJAČE GORANI I FERIJALCI

● **Opštinska organizacija Saveza gorana najmasovnija omladinska organizacija ● Najaktivnija brigada Poljoprivredno-tehničkog školskog centra ● Po aktivnosti ne zaostaje ni Ferijalna družina „Veljko Vlahović", kojoj je za dugogodišnji i kvalitetan rad dodijeljena Plaketa Ferijalnog saveza Jugoslavije**

Opštinska organizacija Saveza gorana svakako je jedna od najaktivnijih društvenih organizacija koje okupljaju mlade u banjalučkoj opštini o čemu najbolje govore rezultati dosadašnjih akcija.

Mnogobrojne ozelenjene površine, pošumljene goleti, uređena školska dvorišta i sl. ukazuju na dobru i kontinuiranu aktivnost oko očuvanja i unapređenja društvenih dobara, čime se neposredno uključuju u zaštitu i unapređenje čovjekove životne sredine. Samim tim, gorani upotpunjuju i šire znanja o šumi, zelenilu, i prirodi uopšte, zakonitostima njihovog postanka i značaja, a istovremeno razvijaju ljubav i njeguju pravilan odnos prema prirodi.

- Opštinska organizacija Saveza gorana okupljа 4.500 članova i koji su svrstani u devedeset brigada. Po rezultatima postignutim u proteklom periodu, naročito se istakla brigada Poljoprivredno-tehničkog školskog centra iz Banjaluke, koja djeluje već osam godina - kaže Biserka Šinik, član Predsjedništva Republičke i član Predsjedništva Opštinske konferencije Saveza gorana.

ČETIRI PUTA PRVA

Brigada Poljoprivredno-tehničkog školskog centra četiri puta osvajala je prvo mjesto na opštinskim takmičenjima. Izvedene su mnoge akcije na pošumljavanju, podizanju parkova, a jedna od najznačajnijih je učešće na podizanju botaničke bašte, gdje je učestvovalo dvadeset brigada sa ukupno 1200 gorana. Pored ovih, gorani su se uključili i u akciju pošumljavanja goleti na Kozari, gdje je na površini 25 hektara zasađeno 45 hiljada sadnica crnogorice. Takođe su učestvovali na pošumljavanju još 45 hektara zemljišta zasadivši 76 hiljada sadnica smrče, bora i ariša. Kada bismo pisali o svim akcijama na kojima su učestvovali gorani Poljoprivredno-tehničkog školskog centra, pod rukovodstvom profesora Nedima Đumišića, predsjednika Opštinske konferencije Saveza gorana, trebalo bi nam mnogo papira i još više vremena. Naravno, ovako organizovan rad je za svaku pohvalu i on bi trebalo da bude primjer svim drugim organizacijama koje okupljaju mlade.

PRIZNANJE FERIJALCIMA

Po aktivnosti i radu istakla se i Ferijalna družina „Veljko Vlahović", koja djeluje u okviru **Studentskog centra „Veljko Vlahović" u Banjaluci. Osnovana je prije sedam godina na inicijativu Predsjedništva Konferencije Studentskog centra i Opštinske konferencije Saveza ferijalaca.**

Ova družina je za svoj rad dobila visoko priznanje - Plaketu Ferijalnog saveza Jugoslavije, a uručena im je na susretu ferijalaca Jugoslavije „Priština 84". Ovo značajno priznanje bila je kruna cjelokupne aktivnosti i zalaganja članova družine. Ferijalci su svojim akcijama obilježavali značajne datume iz NOB-a i redovno posjećuju istorijska mjesta, izvorišta naše revolucije.

Sa jedne od smotri goranskih brigada

- Jedna od najznačajnijih akcija bila je odlazak na ferijalni marš „Tragom VIII makedonske udarne brigade", koji je organizovala Opštinska konferencija Ferijalnog saveza Skoplja, kao i akcija pod nazivom „Pohod rodnoj kući Veljka Vlahovića". Pored putovanja, ferijalci su organizovali i ferijalne plave večeri - kaže Jovo Ivetić, član Predsjedništva Opštinske konferencije Saveza ferijalaca Banjaluke.

S. HADŽIĆ

PREDSTAVLJAMO KOLEKTIVNE DOBITNIKE NAGRADE „DANA MLADOSTI"

MALI, VELIKI LJUDI

● Rad Fudbalskog kluba „Sloga" iz Ivanjske i omladinskih organizacija „Jelšingradove" Tvornice alatnih strojeva i Mjesne zajednice Ljubačevo, krunisan je Nagradom „Dana mladosti"

Spisak onog što su za svoju organizaciju, ali i sredine u kojima žive i rade učinili omladinci Fudbalskog kluba „Sloga" iz Ivanjske, TAS-a i Mjesne zajednice Ljubačevo, toliko je dug da ga je teško u nekoliko riječi sažeti. Ni obrazloženja povodom dodjeljivanja ovogodišnje Nagrade „Dana mladosti" ovim omladinskim kolektivima nisu to uspjela. Sasvim posebne po načinu organizovanja, sve tri imaju zajedničko to što su izborile da se njihov glas, i te kako, sluša i poštuje.

Zasuču rukave i naprave za tili čas ono što bi ih mnogo više koštalo da neko drugi radi. Ne govore mnogo, a sve što kažu je uvijek jasno - zna se šta ko radi.

NAGRAĐENI POJEDINCI

Najveća opštinska priznanja za rad u i sa omladinskom organizacijom za pojedince pripala su ove godine nastavnici Bosi Jungić iz Osnovne škole „Mirko Višnjić", dr Jasminu Latifiću, stomatologu i treneru pionira i omladinaca Fudbalskog kluba „Napriljed", Nikoli Vukoliću, književniku i animatoru kulture u Društvenom domu „Mejdan", Miloradu Savkoviću, kvalifikovanom mašinbravaru iz „Jelšignrada" TAS-a, Šefiku Heldiću, kvalifikovanom obućaru Tvornice obuće „Bosna" i Đorđu Paštaru, studentu četvrte godine Elektrotehničkog fakulteta.

Ove vrijedne pregaoce i entuzijaste predstavićemo u „Glasu" 27. maja.

Tim „Sloge" je nadaleko čuven po fer-pleju

ZLATNE RUKE

— Za 37 godina, koliko „Sloga" postoji, kroz nju je prošlo više od hiljadu omladinaca. Amaterski sa skromnim sredstvima uspijevali smo u opštinskom takmičenju često da osvajamo prva mjesta, ali smo u Grupnu ligu Banjaluka ušli tek kada smo smogli da putujemo, priča **Franjo Pujić**, trener „Sloge". - Presrećni smo zbog nagrade. To je prvo veliko priznanje za klub koji je pročuo Ivanjsku i nikada je nije obrukao. Ljubav vodi ove mladiće, a mi se trudimo da ih uvedemo u najsuštinskija njena značenja. Stoga nije čudo da smo uvijek bili poznati po fer-pleju i za to dobijali priznanja.

— Omladina sa sela i selo uopšte, ostaju, ipak, u zapećku. Našim vršnjacima iz grada su, to je sasvim razumljivo strane muke s putevima, vodovodom, prostorom za sastanke i zabave, kaže **Sladinko Gvero** omladinac iz Ljubačeva. — Mi moramo sve sami postići. Ali, ima i to svojih čari. Lijepo se družimo, a svake subote u Domu koji smo sami uredili, imamo zabavne večeri.

Sladinko je i ovog majskog prijepodneva sa drugovima **Željkom Vučenovićem, Radivojem Čekom i Mirkom Čulumom** pred Domom. Igraju fudbal i pomažu starijima iz Mjesne zajednice. Ovi radosno pričaju kako im njihova omladina „zlata vrijedi".

Omladinci TAS-a imaju neprocjenjiv udio u uspješnom poslovanju ovog kolektiva

IZBORENO POVJERENJE

Trećina radnika „Jelšingradovog" TAS-a su omladinci. Njihov uticaj na proizvodnju, koja bilježi sve veće uspjehe i služi na ponos privredi područja, neispravan je. Kako i ne bi, kad po riječima **Sulejmana Hamze**, članom Predsjedništva omladinske organizacije TAS-a i doskorašnjim predsjednikom, mladi ne preskaču nijedan mjesec a da ne govore o proizvodnji, učincima, radnoj i tehnološkoj disciplini. Četiri puta godišnje se ovdje dešavaju mala finala akcije „Mladi radnik samoupravljač" i uvijek je konkurencija jaka, mada su rešeta gusta.

— Ne može u Partiju uči onaj za koga nam omladina ne potvrdi da se pokazao kao omladinski aktivista, kaže **Zlatko Halimić**, sekretar prve OOSK TAS-a. **Slobodan Mastalo** priča o čestim lokalnim ali i o učešću na saveznim akcijama. Govore o razumijevanju u kolektivu, koje se svakako steklo potvrdom da mladi hoće i znaju da rade.

— Ova nagrada nas jš više obavezuje, kaže **Branko Vujasin**, - isto kao što nas obavezuje ugled koji su za nas izborili i naši predhodnici. **Savo Klincov i Zdravko Knežević** žele da istaknu ozbiljnost s kojom se ovdje radi, što je donijelo i povjerenje u gradu, pa i dalje.

O vrijednim omladincima iz organizacija laureata ovogodšnje Nagrade „Dana mladosti" imalo bi još mnogo toga da se kaže, a sve bi vrijedilo kao putokaz za one koji još ne uspijevaju da postignu takvu organizovanost i rezultate.

Svetlana ŠILJEGOVIĆ
Snimci: Rastko OSTOJIĆ

SA FESTIVALA RADA U SKOPLJU

ZLATOM OKIĆENI

● Sa 18. festivala rada predstavnici banjalučkog Centra za usmjereno obrazovanje i vaspitanje vratili se sa dvije zlatne i pet srebrnih medalja ● Takmičeći se u 47 radničkih zanimanja, u ukupnom plasmanu Banjalučani zauzeli peto mjesto

Priznanja u pravim rukama. S lijeva na desno: Miroslav Crnčević, Anđelko Šakčić, Dragan Vučkovac, Stojanka Ćućum i Izudin Spahić, profesor

Sa Omladinskog festivala rada, koji je prošle nedjelje održan u Skoplju, u konkurenciji 112 ekipa iz 107 gradova naše zemlje, Banjalučani su se vratili sa pregršt medalja. Osvojili su dvije zlatne i pet srebrnih medalja i u ukupnom plasmanu zeuzeli peto mjesto.

Centar za srednje usmjereno obrazovanje i vaspitanje predstavljala je ekipa sastavljena od 49 učenika metalske, elektro, građevinske, hemijske, birotehničke, ugostiteljske i drugih struka. Oni su zapravo predstavljali 11.000 banjalučkih srednjoškolaca, a po svom uspjehu i brojnosti daleko iza sebe ostavili su srednjoškolske centre iz Sarajeva, Mostara, Zenice, Tuzle i još 27 bosanskohercegovačkih gradova.

Zlatne medalje osvojili su **Mladen Javorec**, metalobrusač i **Vesna Barunović**, stenograf, a srebrne **Samir Lipić**, auto-lakirer, **Stojanka Ćućum**, obućar, **Dragan Vučkovac**, elektromehaničar mjernih instrumenata, **Anđelka Šokčić**, daktilograf i **Miroslav Crnčević**, parketar.

— Ja sam radio zupčanik kod koga se cijenio kvalitet, obrada, tačnost i mjera. U konkurenciji tridesetak učenika iz cijele zemlje uspio sam da uradim najbolje i za svoju školu izborim prvo mjesto, kaže **Mladen Javorec**, metalobrusač učenik III razreda Metalske škole.

Dragan Vučkovac, elektromehaničar mjernih instrumenata, na takmičenju u regulaciji temperature i nivoa tečnosti uspio je da nadmaši trostrukog jugoslovenskog prvaka iz Zrenjanina i plasira se na drugo mjesto. **Miroslav Crnčević**, parketar, za samo 45 minuta postavio je kvadratni metar parketa, a **Stojanka Ćućum**, obućar, svoju vještinu i umijeće pokazala je krojenjem gornjih dijelova obuće.

Ž. LANDEKA

MALA ANKETA

Kuda poslije mature?

Slađana Radman, učenica saobraćajne škole:

Želja mi je da se poslije srednje saobraćajne škole upišem na Saobraćajni fakultet u Zagrebu. Međutim, izgleda da će to ostati samo želja, jer moji roditelji sigurno ne bi mogli odvojiti toliko novca koliko bi danas trebalo za školovanje izvan Banjaluke. S obzirom na to da sam odličan učenik nadam se da ću uspjeti da položim prijemni ispit i upišem se na Mašinski fakultet u Banjaluci.

Gordana Miletić, učenica Gimnazije, jezičko-prevodilačke struke:

— Planiram da se upišem na neki od fakulteta, a na koji to još uvijek ne znam. Na našem smjeru malo se pažnje pridaje osnovnim predmetima koji su se nekad učili u klasičnoj gimnaziji tako da je teško i upisati se na fakultet koji želiš. Moji drugovi i ja po svoj logoci trebalo bi , ako se odlučimo za dalje školovanje, da upišemo fakultet stranih jezika, ali pošto takvog nema u Banjaluci, mislim da će se malo ko odlučiti za drugi grad. Velika mana ovog smjera koji sam izabrala je u tome što se sve na kraju svede na to da ovo zanimanje zauzima marginu, jer ako njega društvo ne apsorbuje, onda ono praktično i ne postoji.

Goran Davidović, učenik Elektro škole:

— Najvjerovatnije ću upisati Elektrofakultet u Banjaluci, a poslije toga, naravno, u vojsku. Većina mojih drugova iz razreda nada se da bi sa ovom završenom školom mogla da nađu zaposlenje u novootvorenoj „Čajavčevoj" fabrici u Novakovićima. Ako im ovo uspije, zaista bih bio sretan, jer bi bili među rijetkima koji su poslije srednje škole uspjeli da bez dugogodišnjeg staža na „birou" dobiju posao.

Mirko Kos, učenik saobraćajne škole:

— Ne isplati se čekati na posao po četiri godine. Najviše iz tog razloga odlučio sam se za studije - vjerovatno na višoj saobraćajnoj u Novom Sadu. Neki dan sam otišao u Zavod za zapošljavanje da se raspitam za mogućnosti zaposlenja i znate šta mi je radnik u „birou" rekao: **„Ne vadi mi zdrave zube, čovječe! Pa, za zadnje dvije godine nije izašao nijedan konkurs za saobraćajnog tehničara"**. Moje starije kolege čekaju na posao već šest godina. Šta će tek biti sa generacijama iza nas?

Zdenka Đukić, učenica Gimnazije:

— Umjesto na fakultet stranih jezika, za šta imam dobru podlogu, odlučila sam se za višu kriminalističku školu u Zemunu. S ovom strukom sigurno ću lakše i brže dobiti posao, što mi je jako važno. Potićem iz radničke porodice i moji roditelji bi bili sretni da što prije oezbijedim sebi ono što je danas i najteže - posao.

Ivica Topić, učenik Elektroškole:

— Poslije mature ću prvo u vojsku - da se malo odmorim. Posao neću tražiti preko „biroa", jer znam da nema nikakve šanse da ga uskoro dobijem. Prvih desetak godina radiću privatno, što je i mnogo isplatnije nego u preduzeću, a tek onda ću raditi za penziju. Danas, kakvo je, vrijeme možeš završiti i dva fakulteta dok čekaš posao. Tako ćemo uskoro imati pune „biroe" naučnika.

Svetlana PUŠAC

KADA MINU MATURSKE GODINE

GENERACIJO, SUSRETI SU NAM POTREBNI!

● Kada protekne i čitavih 25 godina od mature, sjećanja su neizbrisana, susreti najdraži, a uspomene najljepše

● To je bilo vrijeme, kažu bivši maturanti, kada se malo imalo i mnogo voljelo, kada se svirao tango, obilazio svoj kutak na šetalištu, rađale ljubavi

Stara slika i svježa sjećanja; maturanti Ekonomske škole prije dvadeset pet godina

Nikada se ne može zaboraviti maturska godina. Ni svi susreti, kada vrijeme prođe i završena mladost i plavi čuperci nekada poškrapani suzama. Sva sjećanja su toliko lijepa da bi se ikada sve to ponovilo.

Svaka generacija, škola, živi duhom svog vremena i nosi sa sobom zajedničke, a i one dane i godine koji su kroz životne puteve odvojeno proživljeni.

Sada će ljeto i bude se osjećaji, takvi su ljudi. Još jedan, makar jedan susret generaciji je potreban i onoj koja je iz školske klupe izašla prije četvrt vijeka. Pitaće se vršnjaci rođeni 1939, 1940... - pa zar je tako brzo prošlo. Pitaće se nekoliko stotina maturanata iz školske 1959/60. godine. Danas je slavlje za sve one učenike koji su tada izašli na kapije **Ekonomske, Tehničke i Učiteljske škole u Banjaluci.**

KADA SE SVIRAO TANGO

I onda se svirao tango i bujale ljubavi. Baš ta generacija, prošla je život sa svim njegovim obilježjima, prošlim vremenom kada se nije puno imalo, kada su se svi slikali u jednom odijelu, mijenjala ista haljina sa čipkom za večernje sastanke. To je jedna od prvih poslijeratnih generacija koja je krenula s redovnim školovanjem. Štošta je nedostajalo, ali je radosti bilo bezgranično.

Boris Greb, nekadašnji učenik Tehničke škole je upravo iz te generacije, pa **Slobodan Kozomara, Milica Vuletić, Lidija Bilbija, Marica, Keserović, Tatjana Miljković**. Daleke 1960. završilo ih je nekoliko stotina-u tri škole. Tada je u Banjaluci postojalo pet srednjih škola.

— Bili smo prvi u drugarstvu međusobnom pomaganju, druželjubivosti, poštovanju profesora i zadnja generacija koja je polagala klasičnu nižu gimnaziju i u vojsku posljednja pakovala drvene kofere — priča o maturskim danima **Boris Greb.**

Sve će i danas, kada slave jubilej, još jednom da ispriča školskim drugovima. I ono o batinama od oca dok je bio momčić, o svom kestenu, iščekivanju djevojke, redovima za bijeli hljeb, đačkim nestašlucima... Sve će se to danas opet pominjati; danas kada niko nije stariji: u danu kada vrijeme prosto stane, kada se čuju i zapjevaju pjesme kao nekad.

— Generacijo, susreti su nam potrebni. Kada dođoše djeca, nisam imala kada ni misliti o ovome. Sada su veliki, odvojili se, a roditelji ostali ili ih nema. Kome prići nego drugovima iz tih dana i podgrijati prijateljstva slučajno i ne namjerno započeta. Vremena, kada je trebalo više da izlazimo, nismo imali. Nas je okivao tadašnji moral i običaji vremena. Putevi u životu i familije su razdvojile ljude, ali se ne smijemo otuđivati, poručuje **Milica Vuletić**, razdragana i pričljiva i danas kao nekad kada je profesor napuštao učionicu.

Juče je možda neko ispratio sina u vojsku, a drug iz klupe svog rođenog stavio u povitak. Tako se nekako stavi sve to vrijeme u jedan tren. U nečem su isti, ne samo u godinama. Pjesniku se davno „otelo" iz pera: **„kako malo treba da se bude srećan i koliko puta manje da se vječno pati"**. I danas će tako biti ako vozovi i automobili ne krenu na vrijeme iz Beograda, Teslića, Slavonskog Broda, Zavidovića, Drvara, Ulcinja Rume i gdje još nema ovih ljudi. Mnogi se nisu vidjeli od mature. Kakav je to susret? Pitaju se danas gdje li je drug **Nikola Tesla**, baš se tako zvao. Bio je loš matematičar, a nosio slavno ime i bio je divan drug.

MATURANTI BAR NA TREN

Neko iz generacije koja slavi 25 godina od mature ima već i unuka. I iza njih je već ostala jedna zrela generacija, koja sada napušta srednju školu.

Tog davnog maja, 1960, bili su maturanti

— I mi smo ponovo maturanti, bar na tren. Svi sve pamtimo iz doba koje je najljepše. Zato su i ovi susreti nakon četvrt vijeka toliko očekivani. Čovjek je sebično srcem vezan za to doba. Iako smo danas raznih zanimanja, izmijenjenih profesija, jednaki smo jer su nam godine iste, sva sjećanja zajednička, veli **Slobodan Kozomara.**

U prilikama kao i ovoj, kada se bez izuzetka porede dva vremena iz života, za sve se kaže da je juče bilo u žalu za mladost, a toliko je sve promijenjeno. Boris Greb žali što nije davno počeo da pravi cijeli neboder. Vjeruje da bi ga i podigao:

— Za ovo godina toliko je mnogo izgrađeno - kaže on. Toliko je moderne civilizacije na svakom koraku... Da, samo znamo, počeo bih dvorac da pravim mjesto kuće i sagradio bih. Mnogo toga je neuporedivo. Na sebi ne mogu osjetiti godine koje su prošle, ali kada se okrenem...Zato su nam ta sretanja draga, neizmjerno željena, kaže Greb.

Veliko slavlje i rado čekani dan pomalo remete tužna sjećanja na drugove koji nisu živi. Na prozivci pred starim profesorom kratka pauza i ćutanje. Svaki od njih drag, željen i nezaboravljen. Generacija to mora da podnese.

Moraju se bivši maturanti i rastati. To je ono što je najteže kada se poslije niza godina vide. Koliko sjete u takvim momentima-niko ne želi govoriti. Ali sastanak - on će opet doći.

P. MATAVULJ

STRUČNA LITERATURA

MUDROSTI STARIH LATINA

(Dr Ante Romac, Rječnik latinskih pravnih izraza)

U izdanju zagrebačkog „Informatora" upravo je pod gornjim naslovom objavljena knjiga **dr Ante Romca**, profesora Pravnog fakulteta u Zagrebu, čija su predavanja iz rimskog prava slušali i studenti Pravnog fakulteta u Banjaluci posljednjih desetak godina.

Ova knjiga je nešto sasvim novo u svojoj vrsti, zapravo pionirski rad, jer odgovarajući terminološki rječnik ne postoji niti na srpskohrvatskom niti na latinskom jeziku. U moru naše pravne literature i književnosti na latinskom jeziku uopšte, ova rijetka knjiga pojavljujući se u vrijeme nešto izraženijeg interesa za antičku kulturu, ima sve atribute da postane najbolji pratilac (otuda podnaslov „vademecum") u svakodnevnom životu i radu pravnika, olakšavajući im razumijevanje i pravilnu upotrebu latinske terminologije.

Prvo, nekoliko riječi za razumijevanje potrebe ovakvog djela. Latinski jezik, na kome su pisana književna i naučna djela više od dvadeset vijekova i koji je bio službeni jezik državne administracije i nastavni jezik u srednjim i višim školama samo prije sto trideset godina, ostao je jezikom stručne terminologije na mnogim područjima nauke. Dovoljno je pomenuti medicinu, filozofiju, lingvistiku, zoologiju, botaniku. **Rimljani su na osnovama duhovnog stvaralaštva starih Grka stvorili na latinskom jeziku potpuno samostalan pravni sistem i razvili pravnu nauku, koji su za ovaj dio svijeta najznačajnije poglavlje pravne istorije. Da bi se shvatila sadašnjost, moraju se istraživati njeni korijeni. Oni leže u prošlosti. Na to podsjeća poznata izreka Cicerona: „Istorija je svjedok vremena, svjetlo istine, život pamćenja, učiteljica života i glasnica starine".**

Što je sadašnjost složenija, potreba za istorijom kod ljudi je veća. Isti razlozi zbog kojih se studentima filozofije predaje grčka filozofija, i studentima umjetnosti istorija umjetnosti, predaje se i rimsko pravo na pravnim fakultetima. Tome se može dodati i Engelsova konstatacija da bez antičke Grčke i Rima ne bi bilo ni savremene Evrope (Anti-Diring). **Profesor Romac nas ovim djelom, kao i nekim ranijim, podsjeća na aktuelnost znanja koje su stvorile ranije generacije.**

Ovo djelo je nastalo strpljivim radom uporedo sa prikupljanjem sentencija (nedavno objavljenim u zbirci **„latinske pravne izreke"**, Zagreb, 1982. godine), gotovo dvadeset godina i sadrži pravne izraze, terminologiju i jedan broj kratkih izreka koji su nastali u periodu od blizu dvije i po hiljade godina (Zakonika XII ploča do Codex iuris canonici, a koji su danas osnovna sredstava pravnog izražavanja. Vijekovima se stvarala pravna terminologija, nastajale jasne sentencije koje savremeni pravnici nisu uspjeli ne samo da prestignu, nego ni da ih dostignu.

Nažalost, u naše vrijeme izučavanje latinskog jezika je daleko od potrebnog i pronalaženje latinskih stručnih izraza i njihovog značenja, posebno pravnicima mlađe generacije, predstavlja nepremostivu teškoću. Vremenom se pravo mijenja, ali uvijek ostaju pravne misli jednog vremena u vidu pravnih pravila i formiranih pravnih pojmova koji u ovom Rječniku stoje budućim generacijama urista „na dohvat ruke". Njih je u ovom Rječniku oko 10000. Najviše je pravnih termina u užem smislu riječi, preuzetih iz rimskog, kanonskog i pandektnog prava, obzirom da su ova dva posljednja produžila dalju razradu pravne nauke nastale u starom Rimu i razvijala pravnu terminologiju.

Zastupljene su tu mnoge oblasti prava. Na primjer, pored građanskog prava u užem smislu, autor je obradio najvažnije stručne izraze iz procesnog, krivičnog, porodičnog, privrednog i međunarodnog prava. Pored ove dvije vrste odrednica, posebnu vrijednost daju kratke pravne izreke koje su u vezi sa jednom ili drugom skupinom odrednica. Ne samo studenti prava, pravni zastupnici, sudije, advokati, profesori prava, nego i svi oni koji se na bilo koji način koriste epigrafikom, starim ispravama, raznovrsnom stručnom literaturom, moći će da nađu prevod nekog nepoznatog ili zaboravljenog pravnog izraza. Svakako će i stručnjaci za latinski jezik imati zadovoljstvo da se upoznaju sa jednim novim sadržajem, tečnim i razumljivim prevodom, za koji će biti sugurno još pohvalnih kritika.

Ukratko rečeno, autor ovim djelom nastavlja da oživljava interes za blagom latinskog jezika (Thesaurus lingua Latinae) i time je obogatio ne samo romanističku i širu pravnu literaturu, nego dodao jedno djelo trajne vrijednosti našoj široj čitalačkoj publici, na čemu će mu biti zahvalne kako sadašnje tako i buduće generacije, jer se zbirke ovog karaktera stvaraju uglavnom od jednog do drugog vijeka. Ostaće vječita želja čovjeka da pravo bude i pravedeno, jer ni sada nisu izgubile svoju aktuelnost riječi jednog rimskog pravnika - da upotrijebim izreku iz ove knjige - honeste vivere, alterum non laedere, suum cuigue tribuere (tj. pošteno živjeti, drugog ne vrijeđati, svakom svoje dati) i niz drugih koje pravnici ne smiju zaboraviti.

Uz pohvale autoru, moramo pohvaliti i izdavački poduhvat kuće „Informator", koja već duže ostvaruje slične ambiciozne programe i koja je sa svoje strane doprinijela da knjiga dobije dopadljivo grafičko rješenje. Zbog toga svesrdno preporučujem ovu knjigu, ne samo pravnicima i studentima prava, već i piscima, novinarima, javnim radnicima i uopšte uzevši svakom obrazovanom čovjeku koji se u radu stalno ili povremeno susreće sa latinskim stručnim izrazima.

Nikola MOJOVIĆ

NEPOVJERENJE

Činjenica je da mladi danas nisu dovoljno prisutni tamo gde se odlučuje i zato u narednim delegatskim izborima moramo obezbijediti njihovu odgovarajuću zastupljenost u političkom sistemu, od baze sve do Skupštine SFRJ. Već godinama se kadrovskom politikom, odnosno zapostavljanjem mladih, faktički izražava nepovjerenje prema omladini i njenoj sposobnosti da preuzme odgovornost. Mladi su iznijeli rat i revoluciju, bili su uvijek u prvim redovima borbe za dalji razvoj društva i nema razloga da im se i danas ne ukaže povjerenje. Diskvalifikovati nekog samo zato što je mlad ili star - bez osnove je. Na prošlim izborima mladi su bili prilično potisnuti. Ljude treba birati u zavisnosti od njihovih opredjeljenja za socijalističko samoupravljanje i spremnost da se za njega bore. Tako se, pored ostalog, obezbjeđuje kontinuitet revolucije.

(Silvija Žugić - Rijaveč, predsjednik SSOJ)

„GLASOVA" AKCIJA SOLIDARNOSTI ZA DJEČIJI DOM „RADA VRANJEŠEVIĆ"

Dan mladosti — Dan doma

Spisak darodavaca u našoj akciji za Dječiji dom „Rada Vranješević" se polako, ali sigurno širi. Poslije uplata od po deset hiljada dinara, koje su stigle iz **„Energopetrola"** i od Banjalučanina **Branislava Garevića,** s novim darovima javili su se **OOUR „Vitaminka"** sa sokovima iz svog proizvodnog programa, dok je **Milan Borovnica,** Ulica Moše Pijade 49, Banjaluka, priložio hiljadu dinara.

Akcija za dječiji dom, koji danas, 25. maja, na Dan mladosti obilježava svoj dan, još traje. **Svi koji to žele mogu se javiti na adresu redakcije, ili uplatiti novac na žiro-račun OOSS „Novinska djelatnost" broj 10500-678-7615 uz naznaku: za Dječiji dom „Rada Vranješević.**

Pravo na sreću: Mališani iz dječijeg doma

USPJEH BANJALUČKE GRUPE „IRENA" NA SUBOTIČKOM FESTIVALU

„Koliko dugo" oduševila publiku

Banjalučka muzička scena je ovih dana obogaćene još jednim priznanjem. Na nedavno održanom Subotičkom festivalu mladih grupa „Irena" osvojila je drugo mjesto i time krunisala dosadašnji, jednogodišnji rad.

Grupa od pet članova: Irena Radojević (vokal), Momir Nikić (gitara), Amir Pašagić (bas-gitara), Miroslav Jukić (klavijatura) Mario Bašić (bubnjevi), na festival je krenula bez ikakve prethodne reklame. Postojao je samo optimizam i veliko srce ovih mladih ljudi.

Iznenađenja je bilo i pred sam nastup. Televizija Sarajevo angažovala ih je, zajedno sa grupom „Automobil" iz Nove Gorice, da snime spot za muzičku emisiju, „Rok-oko", koja će biti emitovana u nedjelju, 26. maja.

Osvajanjem drugog mjesta „Irena" je stekla pravo desetočasovnog snimanja u beogradskom Stidiju „13".

— Svi smo zadovoljni postignutim uspjehom. Mislim da je svih petnaest grupa, koje su nastupile na finalnoj večeri, činilo jaku konkurenciju, pa je zato i ovo osvojeno drugo mjesto tim vrijednije. Festival je ove godine proslavljao 25 godina postojanja što je i uticalo na podizanje kvaliteta ovog pomalo zaboravljenog natjecanja mladih muzičara. Što se tiče daljih planova, mislim da ćemo prvo napraviti manju pauzu, a u septembru sa već postojećim materijalom, koji smo snimali u „Plazmi", raditi na novim snimcima da bi kompletirali materijal potreban za ploču. A onda, naravno, u nove borbe, kaže Irena Radojević.

„Irena": zapažen jugoslovenski nastup

Prvo mjesto stručnog žirija osvojila je ljubljanska grupa „Rock'Feller" koja je u Suboticu došla nepripremljena. Snimanje u studijima po Njemačkoj i, naravno, obavezna reklama učinila su svoje. Treće mjesto osvojila je grupa „Top Expres" iz Kaštel Gomilice.

S. PUŠAC

NOVOSTI

Promocija, ali kada?

Banjalučkoj publici „Dinar" je na neki način ostao dužan promocionalni koncert povodom svog albuma prvenca. Iako Tahir, Farfa, Caja, Zoka i Taba redovno vježbaju ostaje i dalje pod znakom pitanja hoće li koncert biti održan uskoro, ili će možda biti odgođen za jesen? Ljetni planovi „Dinara" su na talasima plavog Jadrana. Bend će najvjerovatnije u tezgu, koja će momcima pomoći da uz moguću zaradu provedu dvatri mjeseca zajedno, uvježbavajući repertoar za jesenju ofanzivu.

„Monstrumovi" noviteti

Samir Saltaga i njegovi „monstrumi" nedavno su promijenili bubnjara, a dobili su po prvi put i „sinti". Ovo osvježenje za njih je ujedno i jedna dimenzija više u zvuku. „Monstrumi" se takođe već sada ozbiljno pripremaju za samostalni koncert u septembru.

Jednogodišnja pauza

„Skupljači snova" (privremeno!?) više ne postoje. Naime, basista ove grupe otišao je na odsluženje vojnog roka, a ostali članovi su za sada prestali djelovati. U JNA vjerovatno uskoro odlaze i neki članovi grupa „Just musk", „Gen", iako će to uzrokovati jednogodišnju pauzu u radu nekih zanimljivih grupa, banjalučka scena neće ostati bez atrakcije. Uz starije, već afirmisane bendove, na scenu se (ne bez razloga) „gura" nekoliko mlađih.

... Svira „Radio"

Grupa „Radio" uskoro odlazi u Zagreb da u Smolecovom studiju snimi dvije pjesme za singl. Producent ovog projekta je provjereni Piko Stančić (radio s grupom „Film").

NAGRADNA IGRA

ZA TAČAN ODGOVOR — PLOČA

Redovna mjesečna nagrada igra koju organizujemo zajedno sa turističkom agencijom „Putnik", postala je redovna. Jedino što je još neuhodano to je pristizanje muzičkih poklona, jer imamo problema sa pakovanjem ploča. Ali, svi će dobiti svoje, samo uz malo strpljenja.

U ovom ciklusu postavićemo veoma lako pitanje: odgovor ćete naći letimičnim pogledom na stranu „Svijet mladih". Tačan odgovor na pitanje: kako se zove banjalučka grupa, učesnik na ovogodišnjem festivalu u Subotici-dostavite na adresu: Redakcija „Glasa", AVNOJ—a 93, Banjaluka, za „Svijet mladih" i to najkasnije do četvrtka, 30. maja.

Odgovor:

Ime i prezime: _____

Tačna adresa: _____

PUTNIK

poslovnica Banjaluka

Budite putnik agencije Putnik

ZAVRŠEN PRVI ROK—FESTIVAL BiH

„Basdans" (foto: I. Balić)

„Basdans" ima budućnost

Grupa „Basdans" (Dragan Simović-bubnjevi, Denis Gajetić-gitara, Nebojša Tica-bas, Zdenko Matković-sintisajzer, Nenad Matejić-gitara i vokal,) uspješno je nastupila u Sarajevu na završnom koncertu ciklusa „Nove nade". U finalu ovog prvog rok-festivala grupa iz Bosne i Hercegovine nastupilo je sedam sastava: „Zemljotres" (Mostar), „Basdans" (Banjaluka), „Afrički valcer" (Bihać), te Sarajlije „Bedž", „Baobab", „Velika porodica", „Tačno vrijeme".

Najviše glasova publike dobio je „Bež", a po mišljenju stručnog žirija najboljije bio „Baobab". „Basdans" se plasirao na drugo mjesto, a dobio je i nagradu za najbolji tekst, za pjesmu „Bez budućnosti". Svi učesnici, osim pobjednika, imaju pravo da nastupe u narednom ciklusu, koji počinje u septembru i trajaće do maja naredne godine.

„Basdans" je ovaj put u sklopu svog dvadesetoimenog nastupa izveo svoje kompozicije „Ne plaši se", „Prašnjavo srce", „Momci igraju" i „Bez budućnosti". Simpatične i agilne Banjalučane nedavno smo imali priliku vidjeti u televizijskoj emisiji „Zdravo mladi", a vjerovatno ćemo ih uskoro vidjeti i u sarajevskom „Nedjeljnom popodnevu". Prema tome „Basdans" sigurno korača u budućnost.

D.R.

„DŽEZVA" U NOVOJ POSTAVI

NA STAROM PUTU

Zahvaljujući odličnom prijemu publike na jugoslovenskim susretima mladih i ocjenama kritičara, „Džezva" je dobila poziv za učešće na „Novosadskim danima džeza". Dom kulture im je obezbijedio prostorije za vježbanje, a u planu je i jedan koncert u velikoj sali za vjernu domaću publiku. Sudeći po dugogodišnjem djelovanju ove grupe, kao i po posljednjim gostovanjima u Zagrebu i Beogradu, može se reći da je Banjaluka konačno dobila džez sastav koji neće svirati samo „od danas do sutra" i koji je u stanju reprezentovati svoj grad i u najvećim muzičkim centrima u zemlji.

I.P.

TOP-LISTA

DOMAĆA:
1. **VIDI ŠTA SAM TI URADIO OD PESME, MAMA** — Bajaga i Instruktori
2. **ZA MILION GODINA** — „YU ROK MISIJA"
3. **POGLEDAJ DOM SVOJ, ANĐELE** — „RIBLJA ČORBA"
4. **NJENO IME JE TAJNA** — „FILM"
5. **KO JE ZGAZIO GOSPOĐU MJESEC** — „VIDEOSEX"

STRANA:
1. **MATERIAL GIRL** — Madonna
2. **NIGHT SHIFT** — Comodores
3. **WE ARE THE WORLD** — Usa For Africa
4. **PASSENGER** — Elton John
5. **HIGH CRIME** — AL Jarreau

NARODNA:
1. **SAMO ME POTRAŽI** — Marinko Roković
2. **ZOVEŠ ME NA VINO** — Miroslav Ilić
3. **POTRAŽI ME** — Šerif Konjević
4. **RECI SVE ŽELJE** — Sinan Sakić
5. **PERO, PERICE** — Milica Zdravković

PET NEZABORAVNIH:
1. **DON'T FORGET TO REMEMBER** — „BEE GEES"
2. **OLUJA** — „MLADI LEVI"
3. **LOOKIN' OUT MY BACK DOOR** — „CREDENCE CLEARWATER REVIVAL"
4. **GIMME DAT DING** — „PIPIKINS"
5. **EVERYDAY** — „SLADE"

-RADIO—BANJALUKA

ZABAVNA:
1. **DOBRO JUTRO DŽERI** — Bajaga i Instruktori
2. **AIN'T NECESSARILY SO** — „BRONSKI BEAT"
3. **ZA MILION GODINA** — „Ju ROK MISIJA"
4. **SUADA** — „PLAVI ORKESTAR"
5. **LABUDOVI MOJI** — Seid Memic Vajta
6. **LOVERBOJ** — BILYY OCEAN
7. **TI SI MI U KRVI** — Zdravko Čolić
8. **JULIA** — „EURYTHMICS"
9. **NEČU DA TE VOLIM** „RIBLJA ČORBA"
10. **LIPE CVATU, SVE JE ISTO KO LANI** — „BIJELO DUGME"

NARODNA:
1. **MENE JE UČINILO VRIJEME** — Halid Muslimović.
2. **BEZ TEBE JE GORKO VINO** — Duško Kuliš
3. **I ZANESEN TOM LJEPOTOM** — Halid Bešlić
4. **PRIČAJ MI PRIČAJ** — Snježana Đurišić
5. **EJ, GDJE SI SADA** — Zoran Gajić
6. **HVALA TI ŠTO POSTOJIŠ — Dobrivoje Topalović**
7. **PLAKAO SAM, PLAKAO** — Miroslav Ilić
8. **SAMO ON** — Snježana Petković
9. **KAKO JE SAMO LIJEP** — Snježana Komar
10. **NEMA KAJANJA** — Hanka Paldum

M. PERVIZOVIĆ

SA RAZNIH MERIDIJANA

ZABRANJENA BOKASINA KNJIGA „MOJA ISTINA"

NEVOLJE BIVŠEG IMPERATORA

● Nekadašnji francuski predsjednik Žiskar Desten dobio na sudu „drugu rundu" protiv Bokase

Nije uvijek lako biti imperator — pogotovo ne bivši. Žan-Bedel Bokasa, nekada moćni imperator Centralne Afrike, poznat po svom rasipništvu i „carskim" darovima i troškovima, spao je na niske grane. Zvanično, bivši suveren, koji od svrgavanja sa prijestola živi u izgnanstvu, u Francuskoj, izdržava se od skromne sume od 5.800 francuskih franaka, koliko iznosi njegova penzija kao bivšeg kapetana francuske armije.

CAR BEZ CAREVINE

U nedavnom razgovoru sa reporterom „Figaro-magazina" Bokasa, kojem su francuske vlasti odnedavno dale na raspolaganje manji „šato" u blizini Pariza, požalio se da mu sudski izvršitelji sjede za vratom, jer neuredno plaća troškove održavanja svog novog doma. Zapravo, nekadašnji moćnik Centralne Afrike i ne tako ugodan „gost" Francuske, ne bi mogao da „preživi", a još manje prehrani gladna usta svoje pedeset petoročlane porodice, da ga finansijski ne pomažu „neki šefovi afričkih država", čija imena njihov zahvalni i diskretni dužnik ne želi za sada da otkrije. Mada više nema carevine i ne živi na carskoj nozi, eksimperator mora da očuva „svoj rang". Luksuzni „mercedes" upravo je stigao iz Abidžana, „na Bokasinu adresu".

„Papa Bok" kako mu trepa mnogočlana familija, koja se odnedavno uvećala za novog člana (ovog proljeća Bokasa je dobio 55-to dijete) ogorčen je na Francusku, za koju se u vojničkoj uniformi „borio" u Indokini.

„Francuske vlasti me gore tretiraju nego imigrantskog radnika" jada se Bokasa, podsjećajući da je „dvadeset dve godine držao svoju zemlju ujedinjenju sa Francuskom".

SPOR OKO MEMOARA

Napušten i ojađen, sada već šezdesetpetogodišnji Bokasa odlučio je nedavno da napiše memoare, koji su pod naslovom „Moja istina", trebali da se pojave u pariskim knjižarama od kraja ovog mjeseca. U priči „svog života" Bokasa je, kako se saznaje, posebno uzeo na nišan svog „bivšeg prijatelja i zaštitnika", nekadašnjeg predsjednika Francuske Žiskara Destena.

Ali, izgleda da će nekadašnji centralnoafrički car dio te svoje istine morati, bar za sada, da zadrži samo za sebe. Na zahtjev advokata Žiskara Desetena pariski sud je donio odluku da zabrani rasturanje Bokasine knjige sve dok iz nje ne budu izbačeni dijelovi koji se odnose na „privatan život" bivšeg šefa francuske države.

D. RADOVANOVIĆ

MASAKR U BEJRUTU

BEJRUT (LIBAN), maja — Član spasilačke ekipe nosi tijelo djeteta nastradalog u eksploziji automobilske bombe u blizini ove zgrade u hrišćanskom istočnom dijelu Bejruta. U eksploziji, u kojoj je razrušeno nekoliko zgrada, 50 ljudi je ubijeno (od toga 15 je djece), a 100 je povrijeđeno. (Rojter)

JAPANSKA SEIZMIČKA GRADNJA

NEBODERI ZA POTRESE

● Sistem gradnje profesora Mutoa označava zaokret u seizmičkom građevinarstvu ● Japanski arhitekti, koji primjenjuju principe gradnje profesora Mutoa, tvrde da se danas može izgraditi zgrada visoka 1.000 metara, koja će izdržati i najveći potres

Japan je zemlja potresa. Svake godine Japanci mogu osjetiti oko 1.000 potresa, a instrumenti samo na području Tokija registriraju između 20 i 30 potresa svakog dana. Sve donedavno, Japanci su zato stanovali u malim drvenim kućicama koje su mogle izdržati potrese bolje nego klasične zgrade od opeka.

Danas u Japanu, međutim, ima sve više nebodera, prvu zgradu sa više do 30 spratova u Tokuju su izgradili tek 1968. godine, a sada raste broj nebodera od kojih najviši ima 62 sprata i visok je 240 metara. Kako se te zgrade ponašaju prilikom snažnih i čestih japanskih potresa — predmet je studija sve većeg broja stručnjaka iz inostranstva, koji smatraju da je antiseizmička gradnja u Japanu danas najrazvijenija u svijetu.

KONSTRUKCIJA PROFESORA MUTOA

Otac japanske seizmičke gradnje je 80-godišnji profesor tokijskog Univerziteta Todai Kiyoshi Muto. On je još poslije rata tvrdio da na tlu koje često pogađaju potresi ne treba graditi čvrste konstrukcije na betonskim stupovima. Umjesto toga, rekao je Muto, valja koristiti čelične nosače koji će biti duboko usađeni u podzemne temelje. Takva zgrada će biti savitljiva poput vrbe, ali je ni najjači potres neće moći srušiti. Iako je Muto dokazivao svoje tvrdnje proračunima, malo ko mu je htio vjerovati. Konačno, 1968. u Tokiju je ipak izgrađen prvi neboder. Zgrada „Kasumigaseki", visoka 146 metara, a 36 spratova, bila je prvenac antiseizmičke gradnje. Pokazala se tako sigurnom na potresima, da su Motove ideje prihvaćene kao standard japanskog građevinarstva.

KAO BARKA NA VALOVIMA

Više stotina stranih turista bili su najbolji svjedoci pouzdanosti Mutovih principa antiseizmičke gradnje. Prošle godine oko tri stotine stranaca okupilo se na ručku u restoranu na vrhu „sanšajn sitija" — najviše tokijske zgrade. Kada je Tokio pogodio najveći potres decenije, 240 metara visoki restoran na 60-tom spratu nebodera ljuljao se poput barke na valovima. No zgrada je izdržala potres, iako su seizmografi zabilježili da mu je snaga bila 7,9 stupnjeva na Rihterovoj skali.

Japanski arhitekti, koji i dalje primjenjuju principe gradjne profesora Mutoa, tvrde da se danas može izgraditi zgrada visoka 1.000 metara, koja će bez problema izdržati i najveći potres. Na vrhu takve zgrade, istina, neće biti osobito ugodno provesti nekoliko minuta poslije snažnih potresa, ali nije lako ni maloj drvenoj zgradi. U stvari — kažu japanski arhitekti — danas su od potresa sigurniji moderni neboderi, sagrađeni po principima profesora Mutoa, nego klasične male drvene japanske kuće.

Ž. MODRIČ

PRIRODNI REZERVATI UGROŽENI

KRČENJE ŠUMA PRIJETI AFRICI

● Nekontrolisanje krčenja šuma u Africi ima za posljedicu ubrzano širenje pustinskog pojasa

Zbog porasta traženje drvnog goriva, u Africi se alarmantnom brzinom krče šume. Podaci pokazuju da je prije jedne decenije u Africi bilo 703 miliona hektara šumskih površina, koje se sada smanjuju, prosječno za 3,1 miliona hektara godišnje. Da nevolja bude veća, krčenje šuma ne prati adekvatno pošumljavanje na kontinentu, inače pogođenom višegodišnjom sušom.

Zabrinjavajuće smanjenje šumskih površina u Africi stručnjaci najčešće dovode u vezu s brzim porastom stanovništva. Afričko stanovništvo povećalo se, naime, od 278 miliona 1960. godine na 500 miliona čime su znatno porasle i potrebe za drvnim gorivom. „Eksplozija stanovništva" uticala je na to da površine na kojima su iskrčene šume počnu da se koriste i za uzgajanje prehrambenih biljaka i žita, odnosno za ispašu ovaca i krupne stoke.

ŠIRI SE PUSTINJSKI POJAS

Krčenje šuma u Africi ima, kako ističu stručnjaci za posljedicu i ubrzano širenje pustinje. Prema sadašnjim podacima, pustinja se oko Sahare širi svake godine za oko 1,5 miliona hektara.

Da je krčenje šuma u Africi svojevrstan bumerang pokazao je i podatak da se, kako je drvno gorivo glavni energetski izvor, u afričkim zemljama — šume neprekidno krče, što dovodi do nestašica drvnog goriva. Oko 400 miliona Afrikanaca — ili oko 80 odsto ukupnog broja stanovnika — zavisi od drveta kao izvora energije za pripremanje hrane i zagrijavanje kuća. Najveća nestašica u drvnom gorivu postoji u Somaliji, gdje su izvori ove vrste energije već praktično iscrpljeni.

Veće krčenje šuma izazvano je i potrebama industrije papira, celuloze, kafe, čaja i duvana.

PROBLEM ENERGIJE

Jedan od najdrastičnijih primjera krčenja šuma je, kako pokazuju istraživanja koja je sproveo program UN za zaštitu okoline onaj u Zambiji gdje je, u prečniku od 50 kilometara u oblasti Lusake od kraja 1982. godine iskrčeno 64 odsto šumske površine od 43 hiljade hektara. Jedini razlog za to je bio porast tražnje drvnog goriva u gradu.

Da bi smanjile potrebu za drvnim gorivom kao izvorom energije, neke afričke zemlje su počele da rade na primjeni sunčeve energije, energije vjetra i biogasa. Stručnjaci, međutim, procjenju da taj ozbiljni problem neće moći brzo da se riješi ukoliko se ne udvostručne napori za pošumljavanje površina na, inače, ogoljenom afričkom kontinentu.

MOĆNE FIRME I POTROŠAČI

IZMEĐU PROFITA I MORALA

● Šta bogate zemlje prodaju zemljama u razvoju? ● Zbog pretjerane upotrebe pesticida, kao i medikamenata, čovjekovo zdravlje je ugroženo, jer se tragovi otrovnih supstanci sve češće susreću u povrću i mesu

Nedavna hajka na upotrebu štetnih hormona u stočarstvu Evropske ekonomske zajednice izbacila je na vidjelo i druge zloupotrebe od kojih stradaju ne samo potrošači u Zapadnoj Evropi nego još više — van nje. Međunarodna koalicija za probleme zemalja u razvoju je zbog toga uputila čak apel briselskoj komisiji da zabrani izvoz štetnih proizvoda iz Zajednice u nerazvijene zemlje, jer u protivnom postoji opasnost da ih pretvori u „dubrište Evrope".

U pitanju su, kako se sada ispostavlja, pesticidi i lijekovi koji se masovno izvoze u razne krajeve svijeta, mada su u Evropskoj zajednici odavno na „crnoj listi". Što se pesticida tiče, Zajednica „drži" skoro dvije trećine svjetskog tržišta, što joj omogućuje da „diktira" kvalitet i praktično, prekomjerno podstiče njegovu upotrebu.

U Briselu se upozorava da su crveni paradajz i neke druge salate i povrća zbog zloupotrebe pesticida postali, isto toliko, opasni po ljudsko zdravlje kao i „bijele šnicle", to jest meso u kome ima hormona za koje se smatra da sadrže kancerozne materije.

Iz odgovora Briselske komisije poslanicima Evropskog parlamenta u Strazburu saznala se još poraznija stvar. Da su, naime, i antibiotici postali redovan, prekomjeran sastojak u mesu, zbog čega je smrt tridesetak lica u Belgiji i Velikoj Britaniji prošlog ljeta pripisana prvenstveno njima. Stručno je, zapravo, dokazano da je smrtonosna stomačna epidemija u engleskoj bolnici i u jednom belgijskom staračkom domu izazvao kolibacil iz šnicli, imun na bilo koji antibiotik, jer je stoga u dužem periodu obilato „kljukana" njima. Na optuženičku klupu su ponovo stavljeni veterinari, mada se takođe ispostavljalo da dvije trećine lijekova farmeri nabavljaju na „crnom tržištu" i da je uglavnom u pitanju primitivno vjerovanje da predohrana stoke antibioticima može da zamijeni — univerzalnu vakcinu! Rezultat ovih nalaza je najnovija inicijativa evropskog udruženja potrošača u kojoj se zahtijeva uvođenje stroge kontrole upotrebe antibiotika u zapadnoevropskom stočarstvu.

M. SOKOLOVIĆ

Nikica TOJČIĆ

O JAGODAMA

Ilustrovao Igor BOBAN

Ima li zmija? pitaju me tugari, mali đaci na putu za školu, početkom juna svake godine kada berem jagode po šumama okolo grada.

Mali, eto, poskoka, bjež' nama! viču podnapite seljanke s jurećih zaprega i kikoću se mom ozbiljnom, nepomičnom licu.

Prodžaraj, momak, malko štapom grm, da te ne pecne, sad su guje najljuće, svjetuju me dobrodušno njihovi umorni, neispavani muževi.

Niko ne pita za jagode... To me ne čudi: malene su, slatke. Šarka, sa blještavim kolutima svog hladnog, mišićavog tijela, sa svojim crnim, račvastim jezičkom, daleko je privlačnija. Uzbudljivija. Ali ne i za mene. Prošlo me je to. Ostavio sam za sobom, davno u djetinjstvu, tu nezrelu i ženskastu općinjenost. Zmije su u ono doba kao ugaoni kamen stajale u temeljima moga svijeta; saznanje da postoji nešto tako nečujno, zlo opasno, dražilo me je, ledilo, do ushićenja dovodilo, ispunjavalo me svega i beskrajno usrećivalo. Jedini još čujni odjek, nezgasli pjev tih sretnih dana i jest ona naivna, bezbroj puta muklo, pobožno ponovljena pouka, zakletva, o prvoj pomoći kod zmijskog ujeda: ZAVOJEM (RUPČIĆEM) RUKU (ILI NOGU) ČVRSTO STEGNUTI IZNAD MJESTA UGRIZA. DA SE OTROV NE BI DALJE ŠIRIO. TREBA NOŽEM PROŠIRITI RANU I ISTISNUTI IZ NJE ŠTO VIŠE KRVI. DOBRO JE I USIJANIM GVOŽĐEM JE SPALITI. Ali još najbolje: da neko IZUZETAN, neko sličniji bogu nego čovjeku, stvorenje sa savršeno zdravim zubima, bez najmanje ranice u ustima, da taj ISIŠE žrtvi otrov iz rane. To je bio vrhunac. To je bilo bajno. Takvog nisam sreo. (Zamišljao sam ga: crnokos, bijelih zuba, sa usana cijedi, pljuje, gusti, bijeli otrov...) Takvo je izgledalo najzamamnije, najnedostižnije, među svim herojskim djelima o čijem je ostvarenju maštalo moje sanjarsko, čežnjivo djetinjstvo. Ja i moji drugovi, svi žvalavi dječačići izrešetanih mliječnjaka i tek poniklih, a već karijesom napadnutih trajnih zuba, nosili smo svoju najvruću želju, pod jezikom, iza sjekutića. Zmije su ćutale i bešumno klizile po šumama i kamenjarima około grada. Nikad nikog nisu ugrizle iz našeg malog, toplog univerzuma, naše roditelje, braću, sestre, voljene drugove, mile djevojčice s kojima smo se igrali, trapave rođake koji su nam dolazili - a bilo je toliko bosog trčanja, neopreznog guranja ruku, bilo je toliko prilika, ljeti.

Blage, dobre zmije,... Svu našu djetinju žudnju za Zlom, čistu i nevinu kao što smo bili i sami, sabili smo u vaša vitka, munjevita tjelesa, naselili smo posvemašnje zlo u vas, da bi se drugima, da bi se svima drugima moglo vjerovati; i rasli smo, spokojno, dobri. Jesmo li mogli znati...? Jesmo li mogli slutiti, jesmo li mogli znati, šta nas čeka, u šta idemo, da će nas njuškati, da će nas gurkati, da će nas hvatati, da će nas saplitati... i sami, toliko puta, da ćemo igrati prljavu, nisku igru... da će nam noge držati mati, na prsima sestra sjedit, omču, svak svoj kraj, zatezati brat, otac - da će nam otkinut glavu, iščupat srce, prosuti utrobu, polizati mozak, popiti krv, jesti nam meso, glodati nam kosti... mile djevojčice; da će nas zaboravljati, u zemlju nas tjerati, nad živ dah nam ploču navaljivati, da će se sve oko nas, znano i neznano, silno i slabo, gristi, grepsti, mlatiti, proždirati - da će biti otrova, goreg od zmijskog, za nas...

Ali i jagoda! Mirisnih, sočnih, kao krv crvenih, krupnih, slatkih, rumenih jagoda, za sve nas od življenja među ljudima, ublijeđele, gorke, svježih, sitnih vatrica u travi, tihog, pradavnog čuda na dlanu, slasne, opojne bujice među žrvnjevima naših jezika, nepaca. Ne, ne govorite, ne spominjite mi smrdljive, podmukle, sulude zmijurine - ja sam za jagode!

Uvijek ih sam tražim. Nikad u društvu, s još nekim. Oduvijek tako. Teško je to objasniti. U stvari, ja sam vrlo osamljen čovjek. Odnosno, nisam - jer mi ne smeta moja samoća. Ja volim biti sam. Volim šetati sam, putovati sam, spavati sam - podalje od teniskog igrališta udarati loptu reketom o zid, sam. Ne, ne bojim se ljudi i ne prezirem ih! Samo mi je mučno s njima, tužno... I nisam klasičan sebičnjak, proždrljivac, pojedem tek pokoju, nesvjesno - sve kući donesem, podijelim susjedima. Ali, ne želim, ne mogu ni s kim ići u jagode - slažem tom tko bi mi se htio pridružiti da mi se ne ide, da sam neraspoložen, umoran, odem sat prije dogovorenog polaska, jednostavno ga odbijem.

Jer jagode što ih ja tražim posve su drugačije od onih za kojima obični ljudi idu u šume. Iza poznate, utvrđene predodžbe o stvarnim zemaljskim plodovima, o mirisnim šumskim jagodama što nakupljene u najlonskoj kesici ili u lončiću ubrzo puštaju gust, krvavocrven sok, iznad same pomisli o njima, o njihovom neusporedivom okusu, nosim duboko u sebi, svoj san, žudnju... Sliku proplanka, zelenu čistinu suncem obasjanu, prastarim, sjenovitim drvećem obrubljenu, kao nebeski svod zvijezdama svud osutu rumenim bobama... Te jagode...

Te hoću! (To je bila priča, šapat, možda prva, davna slikovnica, nezemaljski bljesak, treperenje - i ja sam od tog uzdrhtao, ja sam za tim zaridao prije nego sam ikad okusio, prije nego sam uzabrao ikad, ispod vlažnih bokora, crvenu kitnjaču...) Tu zelenu čistinu tražim čitav život očajnički, bez trunke nade, svuda tamo gdje me moje skitnje dovode, na izmaku proljeća, kad se maj gubi u junu - i već sam smrtno umoran, već sam star, smožden... zarijem nekad, iznenada, obje gole ruke u grm, trenutak, čekam...

Ali zmija nema. Ne dolaze, ne pomažu...

PUBLIKACIJE

PRIRUČNIK UZ LEKTIRU

Nenad Grujičić: Branko, pesnik mladosti, Književna zajednica, Novi Sad, 1984.

Knjiga Nenada Grujičića **Branko, pesnik mladosti** na svega pedesetak stranica, ali začuđujuće iscrpno, daje nam „skicu za životni portret" jednog od najvećih pjesnika ovoga podneblja - Branka Radičevića. „Bit biografije, naročito bit biografija umjetnika i pjesnika 19. vijeka je da se iz života shvati djelo." Bez ove opaske njemačkog filozofa H. G. Gadamera nije, zasigurno, ni Grujičićeva knjiga, no, ona više posredno, putem jedva zamjetljivih naznaka, hoće da uspostavi tu vezu između pjesnika i njegova djela. Grujičiću je prije bilo stalo do opisa u tančine životnog puta pjesnikova, kao i čini se ponajviše, razbijanja mita o Branku Radičeviću kao krhkom, bolešljivom momčiću, kakvoga svi mi zamišljamo - u stvari, kako su nas u školi o njem „dezinformisali". To su dvije Grujičićeve polazišne tačke, koje su vidljive iz ove brošure, a kojih ćemo se u prikazu ove knjige prvenstveno držati.

Životopis Branka Radičevića Grujičić je sa „sitničavom" tačnošću opisao, od samog pjesnikova rođenja pa do smrti. Ustvari, prilično šire: od bliže historije roda Radičevića, pa do peripatetija oko pjesnikova groba. Između ta dva krajišta odslikane su pjesnikove životne i topografske etape (Brod, Zemun, Karlovci, Temišvar, Beč), kao i odnosi sa: Vukom Karadžićem, Minom Karadžić, J. J. Zmajem, Svetozarom Miletićem, Đurom Daničićem i dr. Za nas su, naravno, najinteresantniji Brankovi susreti sa emisarima narodnog jezika i njihov jezički međuodnošaj. Tako saznajemo da Vuk baš nije mario za Branka, izuzev što je mario za njegove pjesme. Međutim, i tu „književnom državniku" Vuku Karadžiću nije bilo stalo do vrednovanja poezije, većma prije do mogućnosti narodnog jezika u njoj. „Brankove pjesme bile su Vuku samo sredstvo u borbi za narodni jezik i pravopis" - kaže Grujičić.

Da li zbog Brankovih pjesama koje nude iskričavost jednog krhkog stvorenja, ili, pak zbog historijskh, gotovo neminovnih skretanja imamo (statičnu!) sliku Branka Radičevića kao bledolikog bolećivog junoše devojačke fizionomije"? Grujičića ne interesira gornja dispolarnost u obliku upita, on kategorično, ali dokumentovano, za pjesnika tvrdi: „On je bio snažna momčina, pun života, energičan, kuražan, neobično radoznao, beskrajno maštovit, ponekad raspojasan... Hvalio se mišicama, voleo je da pliva i sunča se, druge nagonio da vežbaju s njime gimnastiku..." Dakle, zamijenimo u našoj svijesti jednu „plačljivu" sliku sa jednom odvažnom slikom!

Nepretencioznost, historijsko-dokumentarna obilatost materijala, svojevrsna stručnost, lakofeljtonski način pisanja, faksimilna svjedočanstva, autorove trenutačne refleksije u obliku komparacija, i najposlije, vidljiva ljubav spram pjesnika i njegove poezije - odlike su ove knjige koje ju čine vrlo zahvalnim priručnikom uz lektiru o Branku Radičeviću, naročito dobrodošlu srednjoškolcima, a bogme, i svakom onom ko pretendira na vjerodostojnost.

Zilhad KLJUČANIN

U SVIJETU KNJIGE

KNJIŽEVNOST ZA MLADE

PIONIRSKE ISTINITE LEGENDE

Milorad Gončin: Najmlađi partizani, Mladost, Zagreb, 1984.

Narodnooslobodilački rat i revolucija vrlo su prisutni na stranicama jugoslovenske literature za najmlađe. U formi romana ili pripovijetke, kraće proze, dnevničkog ili hroničarskog zapisa stvaraoci ovakve tematske opredijeljenosti, inspirisani vihornim ratnim događanjem u kojem su najčešće i sami učestvovali, nastoje da prenesu savremenom najmlađem naraštaju zanose i krvoliptanja jednog izuzetnog vremena u kome se na bojnom polju, u logorima i zbjegovima, u spaljenim selima i bombardovanim gradovima rađala istinita legenda narodnog sveotpora i nepredavanja.

Najnovija knjiga Krajišnika Milorada Gončina **Najmlađi partizani (Bijeli jelen, Mladost,** Zagreb 1984) sačinjena je od istih tvoračkih čestica o kojih su sazdane Čopićeve **Priče partizanke, Mikićeve Priče o malim borcima,** Stepanovićeve **Priče o malim partizanima** ili Hozićeva **Prava puška.**

Međutim, dok je u navedenim dijelima stvarni događaj, stradanje ili podvig djeteta u ratu, bio primarni stvaralački impuls, životni podatak oblikovan po zakonima i zahtjevima literarne umjetnine, mada ne uvijek lišen faktografske prepoznatljivosti, Gončin je pošao putem svojih i tuđih sjećanja da preciznošću hroničara i očevica oblikuje reljef događanja, obuhvati pokret ljudske mase u vrevi vremena, obasja pojedinca - dijete na vrhu životnog talasa u onom momentu kada veličina djela, stradanja ili žrtve, daje cjelokupnom čovjekovom naporu obol legendarnosti.

Ne želeći da bitnije interveniše u smislu literarnog nadograđivanja konkretnog događaja pisac je svjesno ostao u okviru anegdote poštujući njenu personalnu, vremensku i prostornu podudarnost sa stvarnim životnim zbivanjima. I sam nekada dječak borac, Gončin je iznio iz rata ne samo grumen zemlje kozarske, nego i pregršt živog sjećanja na male junake koji su, kao i on, od Maribora do Đevđelije, stupali u partizanskoj koloni, pod puškom, zamjenjujući bezbrižnu dječju igru odricanjima i patnjama vojničkog života, opredjeljujući se radije za smrt nego za ropski život i izdaju.

U svojim anegdotama (njih je u knjizi 41) naslikao je, između ostalih, Albina Pibernika, najmlađeg borca u igmanskom maršu, četrnaestogodišnjeg Gojka Kljajića koji je pored neprijateljskih zasjeda i bunkera provodio vijećnike AVNOJ-a, Toda Sazdovskog što je iz okupiranog Kumanova izveo na slobodni teritorij proveljenog ilegalca, Marinka Petrova koji je na sremskom frontu zaustavio prodor njemačkih tenkova, neustrašive bombaše Boška Buhu i Širogojna, narodne heroje kojima su bombe zamijenile klikere, krhke djevojčice Milju i Rosu Zlokapu koje su iz spaljenog slavonskog sela krenule u jedinicu i obje hrabro poginule; govorio je o junačkoj pogibiji skojevaca Drvara, divnom podvigu male Kozarčanke Nene Bokan što se bacila sa mosta u Unu pjevajući pred ustaškim bajonetima nepokorenoj Kozari, najzad o nadljudskoj patnji djevojčice Stojice Zmijanjac koju su, kao u drevna vremena, vezali konjima za repove i rastrgali, ali koja, kao i njeni umoreni drugovi iz potkozarskog sela Grbavci, nije odala skrivenu partizansku bolnicu.

Primjeri najmlađih partizana, strašnom i divnom istinom svoga života i svoje pogibije, potvrđuju riječi druga Tita koje stoje kao zapis na početku ovog svjedočanstva o smrti i prkosu:

„Kad idu u borbu ljudi, vojska, koju je država stvorila, odrasli ljudi, onda je to njihova dužnost prema otadžbini, onda je to dug svakog građanina i rodoljuba. Ali kad bez mobilizacije, dobrovoljno djeca od dvanaest, četrnaest, petnaest ili šesnaest godina idu u borbu, znajući da će u njoj poginuti - onda je to više nego dug prema domovini onda je to natčovječanski heroizam mladih ljudi, koji žrtvuju sebe, iako još upravo nisu ni stupili u život, - da bi buduća pokoljenja bila srećna."

Zato bismo **Najmlađe partizane,** Milorada Gončina mogli smatrati pionirskim istinitim legendama naše borbe. Kao takve on imaju nesumnjivo ogromni vaspitni značaj jer upoznaju savremeni mladi naraštaj sa divnim primjerima ljudskog prkosa i pregnuća njihovih vršnjaka u minulom ratu ukazujući snagom svoje istine jedini put kojim čovjek može nadvladati zlo ugrađujući sebe u pjesmu „za daleko neko pokoljenje".

Intenzitet učinka ovih proza, međutim, ne leži samo u njihovoj životnoj autentičnosti, već i u umješnosti pisac da jednostavnim literarnim sredstvima naslika opštu atmosferu stradanja, dramski osjenči događaj, obasja biće mladog ratnika, njegovu misao, riječ i čin.

Zorica TURJAČANIN

U SUSRET CENTRALNOJ PRIREDBI POVODOM DANA MLADOSTI

Da svijet svjetliji bude

„Crveno sunce slobode": Vježba pod nazivom „Zašto da otac ra di umesto mene" slikovito prikazuje današnju aktivnost naših mladih (žuti i crveni kostimi)

Ples mladih posvećen Međunarodnoj godini omladine na aranžman popularnih melodija sa svih kontinenata

Pripadnici JNA na sinošnjoj generalnoj probi završne priredbe koja se večeras održava u Beogradu

Pioniri, koji uvijek na sletovima poberu najviše simpatija na večerašnjem sletu prikazaće svoju vježbu „OZBILJNE SU RIJEČI DJEČIJE", čiji je koreograf Gordana Magaš

Vježba „PORODICA": simbol 40-godišnjice pobjede nad fašizmom

BANJALUČKI PIONIRI U SUSRET SLETU „BRATSTVO—JEDINSTVO"

„DOMOVINO, U SRCU TE NOSIMO"

Probe protiču u najboljem redu, svako već zna svoje mjesto i svaki takt, a tu je i dvanaest profesora fiskulture koji se brinu za to

Iz osam banjalučkih osnovnih škola 576 pionira se uveliko priprema za predstojeći Slet bratstvo-jedinstvo" koji će se ove godine održati u Sisku. Do polaska na završnu svečanost ostalo je još dosta vremena. Ona je zakazana za osmi juli, ali se ovi vrijedni pioniri marljivo pripremaju. Na sletu će biti zastupljeno sedam sletskih opština. Banjalučani će nastupiti sa vježbom pod nazivom „DOMOVINO, U SRCU TE NOSIMO", za koju je koreografiju pripremila Mima Bahtijarević.

576 učenika banjalučkih osnovnih škola pokazaće svoju vježbu na ovogodišnjim susretima „Bratstvo-jedinstvo"

Osam osnovnih škola, a jedno srce, sve zajedno pokreće mlada lački elan

Tekst: S. PUŠAC
Snimci: M. PAVIČIĆ

I ovaj put kao do sada pripadnici JNA će učestvovati na završnoj priredbi

S BIVŠIM LOGORAŠIMA LOGORA SMRTI

11

PIŠE LIMUN PAPIĆ

Da li su očevi bili?

● Iza sada širom otvorenih gvozdenih vrata logora Stara Gradiška nekada je bio nastanjen zločin: za hiljade, desetine hiljada ljudi ta vrata su nekad značila put u pakao

Tog aprila dan se nije poznao po jutru: dok smo se ukrcavali u autobus, zauzimajući mjesta po starini — naprijed bivši logoraši **Žare Dakić, Savka Basta, Dušanka Marjanović, Aziz Muftić, Ana Dilber, Senka Hujić...** a pozadi, na „sećiji" mladi, predstavnici omladinske organizacije — sunce, blago, proljetnje, najavljivalo je ljepotu dana, uz zadovoljstvo bivšeg logoraša koji su i ovog puta krenuli u obilazak Stare Gradiške i Jasenovca, tih mjesta zemaljskog pakla, stratišta nevinih, mučilišta kakva svijet nije zapamtio.

Grabi „Autoprevozov" autobus asfaltnom trakom, kao da se utrkuje s vremenom i oblacima, što nenadano zasvodiše nebo, donoseći hladnoću i neprijatan nagovještaj skorašnje kiše. Iza nas ostaju Laktaši, Nova Topola, Bosanska Gradiška. Poslije gvozdenog mosta na Savi, okrenusmo lijevo.

Između razbuktalog zelenila, što se otelo nevremenu, sakrila se Stara Gradiška, iskićena i ukrašena zastavama, parolama... zaustavismo se pred zidinom, koju zub vremena uveliko već nagriza. Iza ovih, sada širom otvorenih gvozdenih vrata, nekad se bio nastanio zločin. Za hiljade, desetine hiljada ljudi ona su vodila u pakao kakav ni Dante nije mogao da opiše. Iza njih, iza tih vrata dočekali su ih neki drugi ljudi, ljudi čiji je sablastan košmar duha znao samo za metak, kamu i krv. Hitlerova i Pavelićeva paranoja postaju masovne, prenose se poput gube na do juče neuočljive, povučene ličnosti čiji je čudesno bolestan sadizam nenadano buknuo, poput vulkanskog žarišta, odnoseći hiljade nevinih u smrt.

„Rad na selu"

Nečujno koračamo hodnicima zloglasnog logora. Iz „dvice" dopire tihi žagor: to je grupica nekadašnjih logoraša, njih nekoliko. Zaviruju vrata, pomiču ih dok šarke, nepodmazane sablasno škripe, proviruju kroz uska prozorska okna. Prizivaju u sjećanje doba u kojem je zločin dosezao stravične razmjere. S oskudnih eksponata sustiže nas vrijeme smrti, ono koje je povampirene duhove pretvaralo u zločince bez primjera u istoriji ovog roda, a druge, nedužne i bespomoćne, u žrtve, čiji se tačan broj nikad neće moći da sazna.

„Snijeg je veoma dubok. Zameo je sve ceste i puteve... Unatoč tome, ustaše su iz Okučana dotjerale pješke opet jednu povorku žena, s djecom. Gledamo kroz rešetke nove patnice... Sudeći po odjeći, sve je to sirotinja... Naročito mi se upila u pamćenja neka majka s djetetom. Curica je malena, ni za kakav posao nije. No, majka mora raditi. Kćerkica je uvijek uz nju, držeći se grčevito njene suknje... Majka nosi na leđima drva, a djevojčica gaca kraj nje. Uzima i ona po jedan komad i nosi, samo da je ne rastave od majke. Tako je to trajalo desetak dana, a onda, jednog jutra, tih žena više nije bilo u dvorištu. Ustaše su rekle: „Poslane su na rad u selo!" Već znamo šta to znači..." — zapisaće **prof dr Anton Barac,** akademik, u zimu 1941/42.

Banjalučanin **Mehmed Mešinović** sve svoje snove vezao je za Vrbas i Vrbanju, Suturliju i Adu, a ovdje je postao samo jedan običan broj, 871H. Prije nego što će biti prebačen u Lepoglavu, gdje ga je zločinačka ruka u najljepšim godinama života i stvaralaštva likvidirala, Mehmed je dobio pravo da na specijalnoj dopisnici napiše, svojim najbližim, samo desetak riječi: **„Dragi roditelji, ja dobro. Kako Vi? Ne trošite se na moju previše rađe šaljite češće pakete, čarape. Selam svima Mehmed".** Dopisnica je napisana 3. aprila 1944. godine. Samo 21 dan kasnije, Stara Gradiška je bila oslobođena, ali u logoru više nije bilo živih logoraša.

DŽELAT

„Nas 5 kočijaša krenulo je za Gradinu po krpe i Pudić s nama. Vikao je neprestano da brzo radimo i mnogo natovarimo. Neki Rajh iz Pakraca, mladić od 18 godina radio je po Pudićevom mišljenju sporo. „Radi brže" — proderao se Pudić. Rajh mu je odgovorio mirno: „Pa radim ja brzo!" i okrenuo se kolima. Pudić je izvadio revolver i ubio ga pred nama.

Nekoliko minuta poslije toga htio je da puca i na mene. Zato što mi je ženska košulja zapela za granu. Bježao sam, a moja kola s krpama dotjerao je neki Ciganin.

Ubio je tako dvojicu kočijaša, koji su vozili sijeno a nisu mu se brzo makli s puta.

Hvalio se da ga čuju zatočenici — kako najviše voli klati. Pokazivao je nož krvav. Govorio je: nikad ga ne brišem, mnoge sam s njim poklao!

Ciganke je silovao. Živu cigansku djecu je zakopavao u zemlju, ubijao je kao niko Cigane.

Onda je nekuda otišao.

Jednog dana iskrsnuo je opet u ekonomiju, u civilu, sa bradom. Pozvao je ustaškog nadzornika i tukao ga zbog nekog novca. Tada je govorio da ne vjeruje u Boga, ali da vjeruje u Poglavnika.

Onda ga je opet nestalo. Kazali su da je poludio. A možda su ga i sami ubili, jer lud je bio i ranije..."! **(Iz knjige „Jasenovački logor", štampane 1942. godine).**

Pop s nožem u rukama

„... Kada smo stigli dočekao nas je Ante Vrban, i po zlu čuvena ustaška zapovjednica Maja Buždon. Na jednu su stranu počeli odvajati Srbe i Židove, a na drugu Hrvate..." — sjećala se **Azra Džubur Grebo, iz Zagreba.**

„Na Badnjak 24. decembra 1942. godine vidjela sam kako ustaški krvnik pop Miroslav Majstorović Filipović strijelja ljude. Zatočenici su stajali u nastupu na ekonomatu logora, a mi zatočenice iz ženskog logora gledale smo sa prozora naših nastanbi i čule pucnjavu. Ubio ih je najmanje 19. Da se krvnik Majstorović uvjeri da li postreljani ljudi žive, okretao ih je nogama i gazio svaku svoju žrtvu, a vidjele smo i nož u njegovim rukama..." — ostavila je, kao svjedočenje, **Terka Gojmerac, iz Zagreba.**

Ni zlikovcima nije bilo svejedno hoće li se o njihovim zlodjelima čuti i pričati. Zato su izmišljali „odlazak na rad", odnosno „upućivanje logoraša na liječenje u bolnice."

„... Svakog dana ustaše su zatvarali pojedine logoraše u „bolnicu"... Iz tog zatvora više se nitko nije vraćao u logor. Otišli bi na **mala vrata** probijena u zidu kod Kule, kroz koja su grobari iznosili mrtvace na groblje... U lokvi krvi ležala su 53 ustrijeljana čovjeka. Časak poslije odlaska ustaša već su došla dvoja platonska kola na koja grobari pobacaše leševe... Žrtve su bile iz Srijema, dopraćene iz Srijemske Mitrovice..." — zapisao je **dr Zvonko Tkalec.**

Za sva vremena zapamćene skrvave stepenice u Kuli starogradiškog logora smrti velika su opomena

Oronulim hodnikom promiču nekadašnji sužnji. Njihovi dijalozi su utihnuli. Vratili su se četiri decenije u istoriju.

Stvarnost koja ih okružuje za njih kao da, u ovom času, ne postoji. Pogled i misao se zaustavljaju na velikim slovima ispisanom pitanju **Jovice Todorovića,** učenika VII razreda neke škole: „... Da li su ikad očevi bili ti koji su ih pokosili?"

U sljedećem broju:

I GROBOVI NAŠI...

ROMAN U NASTAVCIMA (5)

MARINO ZURL

Iza zida

Kad je došla zima i udarila ona zimska ofanziva, više nijesmo smjeli ostat kod kuće jerbo bi nas sve potamanito. Bila pravo jaka zima. Ustaše udarile od Dubice pa će tujka na nas. Narod grljao goneći zapregu, konje, volove i krave, išle ovce, svinje, ko da će smak svijeta. Krenemo i mi, krenu i ded s babom, a Mara, ta moja tetka što je bila kod nji, nije bila s nami, već je bila ošla u sanitet u odred. Pobjegli smo najprvo u Trubarce, namo u kotlini. E, otalen se sva naša vamilija pokupi pa će skroz gore u Kozaru. Gore, tamo u tom jednom selu, bijo naš kum Korica Čedo. Uprego ćaća volove u sanke, potrpali robe, ponijeli i kadanj pun brašna pšeničnog, onoliko koliko je moglo stat, a bijo zapremine šedeset kila brašna. Nasadili ni prandeda na sanke i pokrili ga gunjem. E, on nije najpre tio da pode, da će ostat kod kuće, jer kako će kuća sama bez čeljadi, al ga privolismo, pa će on za svoju nadžak—sikiru od koje se nije nikad odvajo. Veli stari, ako treba da se brani, braniće se. Noso je tu svoju nadžak—sikiru kad bi išo s ovcama. To je mala sikirica s dugim tankim džalom, pa mu je to služilo i kao štap, a i mogo je nasjeć s njom drva da se ogrije. Jednom taj moj prended izgubijo koze, pa pošo da i nađe. I tako naleti on na čopor srna, a kako je slabo vidio, reče im:

Drage moje koze.

A srne se razbježale, pa će prended da zamane ljuto sa tom svojom sikirom:

Ama braćo moja, podivljale koze, valja ih zatuć!

Sađe kad smo ga privolili da će s nami u zbjeg, on će sa svojom sikirom, pa šta bude. Kući smo imali psa, zvao se Garov, al taj pućo nije išo s nami do kuma. Osto je na kućištu. I mačka, koju sam imo i puno volijo, ostala nede na tavanu.

Kod kum—Čede se ništa nije radlo. Zima sve ljuća, a zavaljo veliki snijeg, vako do pojasa, tako da smo bili u kući. Ćaća bi povremeno pošo da uprti volove u sanke, pa će bolje do naše kuće da nam donese rane. Slabo bilo rane, jer smo podavali i našoj vojski.

Jednoć se ćaća vratijo pa kaže: izgore dedova kuća. Ustaše zapalili.

Ajoj.

Baba će zakukat:

Ajoj, sjeme im se zatrlo da bog da!

Onda kum—Čedo zakla prase.

Šta je?!

Povika prended na njega zbog praseta.

Đe ti je glava? Kud češ sad klat krmka, nedelju mu?

A Korica Čedo, taj naš kum, će njemu kazat:

I sjutra ću drugog! Jedi, drug moj, jedi, da ne ostane dušmaninu.

Pa će to privatit moj otac, pa će:

Kolji!

Viće:

Kolji, sunca mu nad Kozarom, samo kolji da ne ostane dušmaninu!

Pa zakolje i on jedno prase.

I baba će naša, ojadena zbog izgorele kuće:

Bog dao, djeco moja, imamo ovaca, imamo prasadi. Danas kolji ti, pa da podijelimo s komšijama, a sjutra nek kolje drugi pa dijeli s nami.

I tako je bilo čitave te duge i zajebane zime.

Pa jednom jednu kravu, od prvog komšije, bilo pobilo. Zaglavila u duboku jarugu i u snijeg pa nije mogla dalje jer joj se prebila noga, onda su je zaklali tamo i doćerali meso, to kuvali i jeli i tako se preranjivali.

Mati je potrošila sav duvan pa bi nako nervozna, al će se snaći. Pošla do plasta, pa će tamo u sijenu da probere i da nađe duvanca, one travuljine što je bila nako neka zamjena za duvan, pa se to pušilo tije duvanac.

Onda kad je ćaća jope pošo na put do kuće, naišla na njega neprijateljska patrola, pa će zapucat, a on skoči sa sanki i dadne petama vjetra, bjež u šumu, al ga nisu dalje gonjali, nego mu tamo oteli sanke i volove. Uteko im i sve ostavio, al, vala bogu, izvukao živu glavu. Tako mu reče baba:

Nek ti meni izvuko živu glavu i za volиće i sanke lakoćemo, velikom bogu vala.

Tako smo vamo gore kod kum—Čede prezimili nekako i poslije u proljece četrdesetdruge, kad se smirilo, došli nazad.

A kad smo se vratili u proljeće, više nije bilo moga puće, tog Garova, ni mačku nisam tuj našo, bogo moj. A sve kuće naokolo izgorele. Sve, a našu nisu dodirnuli. Promašili, šta li, al ostala cijela. Pa smo pošli dolje da vidimo šta li je ostalo od dedove kuće al našli smo samo zgarište.

Ustaše su išli redom ozdola pa kuću po kuću, pa plast po plast, pa vajat po vajat, pa bajticu po bajticu, i kerovu kućicu, štalu po štalu, pa šta sve nisu palili, lebac im se ogadio! Kažu, osvetili se partizanima.

A veli moja baba, sve jauče pa kaže:

Velikog mi boga, valja im se osvetit! Slavu im njihovu!

Tako psuje moja baba.

Slavu im svetu, kad zapališe ikonu Svetog Nikole, idite djeco moja i svetite se, za sve, za sve!

4.

Izdikala travuljina, a mati moja ne zna šta će, jel da počne obradivat zemlju u bašći il da sve batali? Reče joj otac:

Prekopaćemo, sadićemo pa neka satru, al prekopaćemo i sadićemo!

Baba i ded i prended se stisnuše u našoj kući. Al nije bilo mira. Morali smo stalno bježakati. Baš na dan kad smo trebali jope otrčat od kuće, umre prended. Umro je od žalosti za svojom kućom. Nije se imalo kade obavit sarana, nego ga otac i ded saraniše, pa ni krsta mu nijesu stigli napravit a već je valjalo bježat.

A i baba nam posta slaba pa smo mislili da će mrijet. Više se nije dala u zbjeg. Ostala bi zajedno s dedom u kući. Kad bi se vratili, našli bi je kako kuka za svojom kućom:

Natro moja jedina ajoooj, izgorela u vatri!

Tako kuka baba moja. Ode joj u dim njena natra za kojom sam je vidavo kako tka najljepše ćilime na svijetu. Sjedio bi pored nje i gledio kako joj se prsti hitro prepliću po šarenim napetim nitima, dok bi se čunak na njene komande rukama i nogama, što kroz natru, a uz natru je bilo milota vidjet mosorove namotane s predivom u sto boja. Zajedno s natrom i započetim ćilimom izgore joj i preslica, čekrk sa vitlićem i kančelima.

(Nastaviće se)

FINALE FUDBALSKOG KUPA JUGOSLAVIJE ZA PEHAR MARŠALA TITA

Beograđanima jedanaesta titula

CRVENA ZVEZDA — DINAMO 1:1 (1:1)

STRIJELCI: Halilović u 12. za Crvenu zvezdu, a Cerin u 38. minuti za Dinamo; sudija: Šoštarić (Maribor) — 8; Stadion: „Marakana"; gledalaca: oko 40.000

CRVENA ZVEZDA: Ljukovčan 8, Dimitrijević 7, Krđević 6, Miletović 6, Elzner 7, Krmpetić 7, Janković 6, (Krivokapić —), B. Đurovski 6, Milovanović 7, Halilović 7, Mrkela 7 (Šugar—)

DINAMO: Stojić 7, Đeko 5, Cupan 6, Ištvanić (Jurić—), Lulić 6, Bogdan 6, B. Cvetković 5 (Jurčević —), Cerin 5, Petrović 7, Mlinarić 7, Cvjetković 6

BEOGRAD, 24. maja — U 37. finalu fudbalskog Kupa Jugoslavije po 11. put veliki prelazni pehar maršala Tita pripao je igračima Crvene zvezde, koji su u dva susreta ostvarili bolji rezultat od ekipe Dinamo iz Zagreba. Nakon zagrebačkih 2:1 za Beograđane, u revanš susretu meč je završen 1:1, što je bilo dovoljno da general-pukovnik Ilija Radaković uruči najdraži trofej kapitenu „crveno-belih" Zlatku Krmpotiću.

Inače, bio je to zanimljiv fudbalski duel u kojem je stvoreno desetak stopostotnih prilika za postizanje gola. Činilo se da Dinamo ima više od igre, da će uspjeti anulirati prednost domaćina. Međutim, sve je ostalo samo na pokušaju, tako da je pehar zasluženo otišao u vitrine Crvene zvezde. Prvi pogodak postignut je već u 12. minuti. Krmpotić je odlično prošao po desnoj strani, još bolje centrirao, tako da Haliloviću nije preostalo ništa drugo do da zatrese mrežu Stojića. Izjednačenje je stiglo u 38. minuti. Mlinarić je izveo dobar solo prodor, potom dodao loptu slobodnom Cerinu, kojem nije bilo teško da matira sigurnog i nemoćnog Ljukovčana. U nastavku gosti iz Zagreba pokušali su sve ne bi i došli u vodstvo i dobili šansu da iz jedanaesteraca osvoje titulu.

Stvorili su nekoliko dobrih prilika, dok je na drugoj strani Mrkela nakon slobodnog udarca pogodio prečku gola Dinama.

Tomo MARIĆ

VOJVODINA — HAJDUK 3:1

U 22. finalu omladinskog Kupa Jugoslavije, predigri susreta Crvena zvezda — Dinamo, sastali su se juniori Vojvodine i Hajduka. Nakon dobre predstave pobjeda i pehar SSOJ pripali su Novosađanima rezultatom 3:1. Bio je to prvi trijumf mladog sastava Vojvodine u Kupu Jugoslavije.

U SUBOTU KRAJ PRVENSTVA

Jugović — Borac

NOVI SAD - Htjeli ili ne rukometaši Borca morali su zaboraviti neuspješni finale sa Željezničarem i sve misli usmjeriti ka subotu i susretu u Kaću protiv Jugovića.

Zlatan Saračević, koji se povrijedio u finalu, polako se oporavlja od povrede. U petak je lakše trenirao, tako da će sigurno zauzeti svoje mjesto u ekipi u Kaću.

— Naš cilj je zadržati drugo mjesto. Da bi to ostvarili, do kraja prvenstva moramo osvojiti dva boda. Zbog toga u Kaću idemo na pobjedu, iako je Jugović kvalitetna ekipa — bio je i kratak i jasan **Enver Koso.**

Odranije se zna: ukoliko zadrži sadašnju poziciju na tabeli, drugo mjesto, Borac će dogodine igrati u Kupu evropskih šampiona. Zbog toga i subotnji susret u Kaću ima toliki značaj. T.M.

KRAJIŠKI SPORTSKI VIKEND

DRUGA SAVEZNA FUDBALSKA LIGA — BANJALUKA: Borac — Čelik, nedjelja u 18,3. PRIJEDOR: Rudar — Olimpija, nedjelja u 16,30.

REPUBLIČKA FUDBALSKA LIGA BiH — CAZIN: Krajina — Sloga, subota u 17,30.

REGIONALNA FUDBALSKA LIGA „ZAPAD" — JAJCE: Vrbas — Borac, (TD), nedjelja u 17,00. BOSANSKA KRUPA: Željezničar — Borac (BD), nedjelja u 17,00. LAKTAŠI: Laktaši — Prijedor, nedjelja u 17,00. VRNOGRAČ: Mladost — BSK, nedjelja u 17,00. SANSKI MOST: Podgrmeč — Bratstvo, nedjelja u 17,00 GLAMOČ: Šator — Elektrobosna, nedjelja u 17,00. PRIJEDOR: Berek — Ljubić, nedjelja u 11,00.

MEĐUOPŠTINSKA FUDBALSKA LIGA BIHAĆ — BOSANSKA OTOKA: Sloga — Omladinac, nedjelja u 17,00. BIHAĆ: **Krila Krajine - Napredak, nedjelja u 11,00.** BOSANSKI PETROVAC: Mladost — Jasenice, nedjelja u 17,00. RIPAČ: Radnički — Ljutoč, nedjelja, u 17,00. STIJENA: Gomila — Sloga (K), nedjelja u 17,00. KULEN VAKUF: Una — Mangan, nedjelja u 17,00. Slobodna je ekipa Grahova.

GRUPNA FUDBALSKA LIGA „VRBAS" — BANJALUKA: Željezničar — Krajišnik, nedjelja u 10,00. DRAGOČAJ: Polet — Omladinac, nedjelja u 16,30. SKENDER VAKUF: Progres — „Rade Ličina", nedjelja u 16,30. ŠARGOVAC: Budućnost — Sloga, nedjelja u 16,30. VRBANJA: Jedinstvo — Mladost, nedjelja u 16,30. ČESMA: Bratstvo — Vrbas, nedjelja u 16,30. PISKAVICA: Sloboda — Jelšingrad, nedjelja u 16,30.

OPŠTINSKA FUDBALSKA LIGA BANJALUKE — ČELINAC: Partizan — Udarnik, nedjelja u 10,00. KRUPA NA VRBASU: Krupa — Proleter, nedjelja u 10,00. LAUŠ: Lauš — Kozara, subota u 17,00 IVANJSKA: Nektar — Bosna, subota u 17,00. Slobodna je ekipa Slavije.

PRVA OPŠTINSKA FUDBALSKA LIGA PRNJAVORA — DONJI VIJAČANI: Junak — Željezničar, subota u 15,30. PRNJAVOR: „9 maj" — Spartak, subota u 17,00. GORNJA MRAVICA: Čelik — Borik, subota u 15,00. DONJI GALIPOVCI: Budućnost — Polet, subota u 17,00. UKRINSKI LUG: Mladost — Omladinac, subota u 17,00. LIŠNJA: Biseri — Sloboda, subota u 18,00.

DRUGA OPŠTINSKA FUDBALSKA LIGA PRNJAVORA — POTOČANI: Borac — Ribnjak, subota u 17,30. HRVAČANI: Partizan — Željezničar, subota u 16,00. PRNJAVOR: Džokeri — Metalac, subota u 14,30. PLAČKOVCI: Sloboda — Borac (Š), subota u 17,00. PRNJAVOR: Polet — Strijelac, subota u 18,00.

KVALITETNA JUNIORSKA FUDBALSKA LIGA „VRBAS" — GLAMOČ: Šator — Kozara, nedjelja u 10,00. BANJALUKA: Borac — Omladinac, nedjelja u 10,00. BANJALUKA: BSK — Laktaši, nedjelja u 10,00. JAJCE: Vrbas — Sloga (T), nedjelja u 10,00. PRNJAVOR: Ljubić — Elektrobosna, nedjelja u 10,00.

KVALITETNA JUNIORSKA FUDBALSKA LIGA BIHAĆA — BIHAĆ: Jedinstvo — Borac (TD), nedjelja u 11,00. BOSANSKA KRUPA: Bratstvo — Mladost, nedjelja u 11,00. BOSANSKO GRAHOVO: Grahovo — Krajina, nedjelja u 11,00. BOSANSKI PETROVAC: Mladost — Željezničar, nedjelja u 11,00.

JUNIORSKA FUDBALSKA LIGA GRUPA „B" — ŠARGOVAC: Budućnost — Udarnik, nedjelja u 14,30. PREDGRADE: Željezničar — Bratstvo, nedjelja u 12,00. Slobodna je ekipa Jelšingrada.

JUNIORSKA FUDBALSKA LIGA GRUPA „C" — DRAGOČAJ: Krajišnik — Sloboda, nedjelja u 14,00. ZALUŽANI: Mladost — Polet, nedjelja u 10,00. Slobodna je ekipa Sloge.

PIONIRSKA FUDBALSKA LIGA GRUPA „A" — BANJALUKA: Omladinac — Borac, subota u 9,00. BANJALUKA: Sloga — Željezničar, subota u 10,15. Slobodna ekipa Laktaša. Sve utakmice igraju se na igralištu Borca.

PIONIRSKA FUDBALSKA LIGA GRUPA „B" — MEJDAN: Naprijed — Vrbas, subota u 9,00. MEJDAN: Udarnik — BSK, subota u 10,15. MEJDAN: Lauš — Jedinstvo, subota u 11,30.

OPŠTINSKA ŠAHOVSKA LIGA BANJALUKE — BANJALUKA: Budućnost — „Petar — Saradžić", nedjelja u 11,00. BOČAC: Partizan — Karanovac, nedjelja u 11,00. BRONZANI MAJDAN: Bosna — Jedinstvo, nedjelja u 11,00. Slobodna je ekipa Partizan (V).

ŽENSKA KOŠARKAŠKA LIGA BANJALUKE — GORNJI PODGRADCI: Sloga — Kozara, nedjelja u 10,00. NOVA TOPOLA: Lijevče — Mladost, nedjelja u 10,00. BOSANSKA DUBICA: Una — Bratstvo, nedjelja u 10,00. VRBANJA: Partizan — Mrakovica II, nedjelja u 10,00. PRNJAVOR: Mladost — Mrakovica II, nedjelja u 10,00. BOSANSKA KOSTAJNICA: Partizan — BSK II, nedjelja u 10,00.

SPORTSKO-REKREACIONA AKCIJA „SVI NA BICIKLE" BANJALUKA — MLINSKA RIJEKA — Nedjelja, start u 9,00 ispred sportske dvorane „Borik".

4. SMOTRA SPORTSKIH AKTIVNOSTI SPECIJALNIH ŠKOLA ZA SLUŠNO OPŠTEĆENU DJECU — Subota i nedjelja, tereni: osnovnih škola „Braća Pavlić" i „Ranko Šipka", te stadion fudbalskog kluba Borac.

TELEGRAMI • TELEGRAMI • TELEGRAMI

U NEDJELJU U 9 SATI SPORTSKO-REKREACIONA AKCIJA „SVI NA BICIKLE"

Lijepo i sunčano vrijeme

BANJALUKA — Start ovogodišnje sportsko-rekreacione akcije „Svi na bicikle", koja će se održati u nedjelju, je u 9 sati ispred Sportske dvorane „Borik". Karavan od nekoliko hiljada biciklista rekreativaca kretaće se ustaljenom trasom, ali ovog puta samo do skretanja za Jošavku, nekoliko kilometara prije Čelinca.

— Meteorolozi su za nedjelju predvidjeli lijepo i sunčano vrijeme — kaže **Munib Tetarić**, član Organizacionog odbora manifestacije. **Biće, stoga, jedinstvena prilika da svi učesnici karavana u prirodi provedu jedan dan. Ambijent kojim će se kretati biciklisti je takođe izuzetan. Vozićе se obalama Vrbanje i Jošavke, sve do Mlinske Rijeke.**

Cilj karavana ove godine će biti u Mlinskoj Rijeci, gdje će se na grobu narodnog heroja Mladena Stojanovića održati čas istorije, a nakon njega za sve učesnike vojnici i starješine kasarne „Mladen Stojanović" organizovaće partizanski ručak. Učesnici akcije cijelom trasom će imati maksimalno saobraćajno obezbjeđenje. Osim toga, u Biciklističkom klubu BSK, koji je zadužen za tehničku organizaciju, obezbjedili su prisustvo manje ekipe mehaničara, koji će u slučaju kvarova na biciklima moći brzo i efikasno da intervenišu. Obezbjeđeno je i stalno dežurstvo ljekara, koji će karavan pratiti u sanitetskim kolima.

M.J.

RUDAR — OLIMPIJA 16,30 SATI

Bodovi nade

PRIJEDOR — Poslije uvjerljivog poraza protiv Jedinstva u Brčkom, Rudar ugošćuje Ljubljansku Olimpiju. Sve snage u Rudaru su koncentrisali na pobjedu i osvajanje dva nova boda. Biće to težak susret, no u Rudaru su sve podredili samo pobjedi. Fudbaleri su marljivo trenirali. Predviđen je ovaj sastav: **Rešić, /Bešović/, Turuntaš, Vito Samardžija, Sadiković, Parhamov, Cmalić, Vinko Samardžija, Bihorac, Petković, Štilić, Bejzurić.**

R.S.

SPARTAK — JEDINSTVO

Pomrsiti račune

BIHAĆ — Nakon sjajne igre i pobjede nad GOŠK JUGOM Bišćani su konsolidovali svoje redove i sa optimizmom odlaze u Suboticu gdje igraju sa Spartakom. Svi igrači najavljuju maksimalno zalaganje.

U susretu sa Spartakom pružićemo takvu igru, koja će nam donijeti povoljan rezultat. Ići ćemo na osvajanje jednog boda, ali nećemo odustati ni od eventualne pobjede, kaže napadač Jedinstva **Ibrahim Jušić.**

Jedinstvo: Demirović (Đurić), N. Karač, Sejdić, Rupčić (Kartal), Omanović, Janković, Samardžić, Arnautović, Savić, Nikolić (Hrštić), S. Karač (Jušić).

D.M.

BICIKLISTIČKI KROS

Od Srpca do Bardače

SRBAC — U organizaciji SOFK-e i Opštinskog vijeća Saveza sindikata, a povodom Dana mladosti, u subotu 25. maja održaće se tradicionalni biciklistički kros „Svi na bicikle". Vozićе se od Srpca do sportsko-rekreacionog centra Bardača u dužini od 15 kilometara. Organizatori su obezbijedili vrijedne nagrade za najmlađe i najstarije ljubitelje dvotočkaša, dok će svi učesnici dobiti diplome.

S.K.

REAGOVANJA U GLAMOČU NA ODLUKU PREDSJEDNIŠTVA SFSO BANJALUKA

Zar samo Banjalučani sude?

● Mi ćemo obaviti sve pripreme za utakmicu sa Elektrobosnom, kao da će se ona normalno odigrati — tvrde u Fudbalskom klubu Šator

GLAMOČ — U Fudbalskom klubu Šator u Glamoču ne malo su bili iznenađeni viješću da su banjalučke sudije odbile da ubuduće sude ovom klubu kada je domaćin. Istina, zvaničnih informacija o odluci Predsjedništva Saveza fudbalskih sudija opštine Banjaluka još uvijek nema, ali su ljudi u Predsjedništvu kluba o svemu upoznati.

— Očekujemo da nas sekretar Udruženja klubova Regionalne fudbalske lige BiH, grupa Zapad i zvanično obavijesti o ovom slučaju — kaže **Spaso Nenadić**, predsjedavajući Predsjedništva Sportskog društva Šator. **U ovom momentu ne znamo šta da činimo. Uostalom, to je briga Takmičarske komisije i Predsjedništva Udruženja klubova, pa i samog Međuopštinskog saveza Banjaluka. Sa naše strane učinićemo sve da utakmicu 23. kola sa Elektrobosnom organizujemo onako kako to propozicije predviđaju.**

Ranko Baroš, član Predsjedništva Šatora i još uvijek aktivni fudbaler o ovome ima svoje mišljenje:

— Zar je važno da li će utakmicu protiv Elektrobosne suditi banjalučke ili neke druge sudije. Tufekdžić, Halilović i Majdandžić neće da dođu u Glamoč. Pa neka se onda delegiraju sudije iz Bihaća, Prijedora.

M.J.

Slogi (Trn) oduzeta tri boda

BANJALUKA — Disciplinska komisija Udruženja klubova Međuopštinske fudbalske lige Banjaluka, na posljednjoj sjednici je donijela **odluku da Slogu iz** Trna kazni oduzimanjem tri boda, tako da sada Trnjani zauzimaju 12. mjesto sa 15 bodova. Kao što je poznato, fudbaleri Sloge u Bosanskom Novom, nakon prvog poluvremena i vodstva Slobode od 5:0 nisu nastavili utakmicu zbog hladnog vremena, praćenog olujnim vjetrom i kišom. Takmičarska komisija je, inače, ovu utakmicu registrovala postignutim rezultatom iz prvog dijela, 5:0 za Slobodu.

M.J.

TRAGOM STATISTIKE

Vezmarov gol za pamćenje

Prvi drugoligaški megdan Borac i Čelik su na Gradskom stadionu podijelila 16. aprila 1961. godine. Borac je tada imao „strašan tim", uveliko je grabio ka Prvoj ligi, ali se propisno namučio dok nije skršio otpor gostiju. A to se dogodilo na prilično neobičan, gotovo spektakularan način: u 21. minutu Banjalučani su započeli napadačku akciju, loptu je pred gol golmana **Stijovića** ubacio **Atko Kasumović**, a **Nikica Vezmar** se, u teškoj situaciji, sjajno snašao: loptu koja se kretala po zemlji zahvatio je glavom i poslao u mrežu!? Istina, loptu je zgrabio Stijović, ali kasno, kada je već bila prešla gol-liniju. Tom pobjedom Borac je održao korak sa Željezničarem, dva kluba su imala po 26 bodova, ali je zatim uslijedila serija Banjalučana i njihov ulazak u elitno društvo. Boje Borca tog aprilskog popodneva branili su: **Kolak, Krivokuća, Kulenović, Alfirević, Švraka, Kasumović, Vezmar, Tomljenović, Spasojević, Janković i Knez.** Dvije godine kasnije, 28. aprila 1963, Čelik (30) se na Gradskom stadionu revanširao, jer je sada on bio taj koji je jurio, zajedno sa Trešnjevkom (31 bod), prvo mjesto, kao što ga i sada juri, a Borac je tavorio na 12. mjestu sa 21 bodom, dok je Karlovac bio posljednji, sa 17 poena. Gosti su poveli pogotkom **Relića** u 21. minutu, a u 33. minutu izjednačio je **Buda**, iz jedanaesterca. Kada je već izgledalo da će: **Kolak, Alfirević, Kulenović, Klobučar, Kasumović, Tomljenović II, Vezmar, Tomljenović I, Jusić, Buda, Timotijević (Nalić)** spasiti bod, **Lakatoš** je 30 sekundi prije kraja Čeliku obezbijedilo pobjedu i drugi poen.

Nekoliko mjeseci kasnije, 17. novembra, dva drugoligaša su ponovo odmjerila snage: Čelik nije uspio da osvoji prvo mjesto, a Borac se od ispadanja spasio spektakularnom pobjedom u Šibeniku (4:3), kada je **Omer Jusić** spasonosni gol postigao u 91. minutu. Ovaj meč Banjalučani su riješili u svoju korist sa 2:1 (1:0). Nakon sjajnog proigravanja Fazlića, **O. Jusić** je majstorski zaobišao **Stefanovića** i loptu smjestio u mrežu, ali je **Ralić** ponovo bio pomalo fatalan za domaćina: u 50. minutu je izjednačio. Tačku na taj okršaj stavio je **Husnija Fazlić**: u 63. minutu u gužvi se najbolje snašao i preciznim udarcem glavom nadmudrio golmana **Vranješa.**

U 16 banjalučkih megdana, Borac je zabilježio devet pobjeda, četiri susreta su završena neriješeno, a u tri navrata trijumfovao je Čelik.

Šta donosi 17. megdan!

L.P.

NA SVEČANOSTI U DTV PARTIZAN

Uručene dvadesetpetomajske nagrade

Grupa dobitnika Dvadesetpetomajske nagrade SOFK-e

BANJALUKA — Svečano je bilo u sali DTV Partizan. Mnogobrojni sportski radnici, sportisti i gosti našli su se na okupu da bi prisustvovali svečanosti povodom dodjele Dvadesetpetomajske nagrade SOFK-e Banjaluka.

Za izuzetna sportska ostvarenja i veliki doprinos ukupnom razvoju sporta i fizičke kulture u prošlog godini Predsjedništvo SOFK Banjaluka je odlučilo da dvadesetpetomajske nagrade dobiju: OOUR Viskoza i FK Polet (sportske i radne organizacije), Džemil Haznadar, Branislav Kosić, Đorđe Petković, Zoran Prohaska i Panto Stević (sportski radnici), a od aktivnih sportista dvadesetpetomajsku nagradu SOFK-e su dobili: Anton Josipović (BK Slavija), Zlatan Arnautović (RK Borac) i Slađana Golić (KK Mladi Krajišnik).

Zahvaljujući u ime nagrađenih Džemil Haznadar je na kraju svečanosti rekao:

— Vjerujem da dijelim mišljenje ostalih nagrađenih da je ovo veliko priznanje, prije svega, priznanje cjelokupnom banjalučkom sportu, onda i nama pojedinačno.

Snimio M. P.

ŠAHOVSKI ZADATAK

Broj 860
Priprema: Nikola LAKIĆ, šahovski majstor

Bijeli: Kg1, Df2, Ta1, Ta2, Sb2, Ld2, Lg2, pješaci a3, c3, d4, e5, g3 (12)

Crni: Kc7, Dd3, Tg8, Th8, Se7, Sg5, Le8, pješaci a7, b5, d5, e6, f5 (12)

Crni vuče i dobija!

Efektan kraj imala je partija Adijanto — Jusupov (Indonezija, 1983) u kojoj je kraj viđen nakon samo tri poteza.

Rješenje prošlog zadatka: 1. Tg7 Kc2 2. Tg2 Kb3 3. Ta2 Ka2 4. a7 i bijeli dobija.

NOVI UGOĐAJ PO

U SPORTSKO—REKREACIONOM CENTRU BARDAČA POČELA TURISTIČKA SEZONA

● Ugostitelji su se odlučili da vodeći računa o mogućnostima svojih gostiju, zadrže cijene na lanjskom nivou ● Bazen na pet dunuma može primiti više od tri hiljade plivača i da nikom ne bude tijesno ● U 24 sobe može se smjestiti oko 70 gostiju ● Besplatno kampovanje ● Specijaliteti od ribe i kulinarsko umijeće na roštilju ● Ambijent kakav se rijetko sreće ● Organizovan prevoz od Srpca

Pet dunuma pod vodom. Bazen na Bardači omogućava osvježavanje djeci, plivačima, neplivačima, skokove u vodu...

Poput lotosovog cvijeta koji se otvori na glatkoj površini voda na Bardači „rascvjetao" se lanjske godine bazen. U subotu, kada ovdje zvanično počinje rad bazena, očekuje se veliki broj kupača. Bardača nudi mnogo, mnogo više nego što se o njoj zna.

Pomenimo, nije zgoreg, da se na Bardaču najlakše stiže preko Srpca, asfaltnim putem. Kada ovdje stignete, prvo će vas iznenaditi lijep, pitom krajolik i tišina koju remete glasovi ptica. Zbog ptica, zbog tih rijetkih vrsta od kojih se neke nastanjuju samo ovdje, lovcima nije teško potegnuti put iz Italije i drugih evropskih zemalja da bi sa Bardače odnijeli trofej.

Na Bardači ne idu pojednostavljenom ugostiteljsko-turističkom logikom da je gostu dovoljno ponuditi vodu i sunce. Odavno su ovdje oslušnuli bilo gostiju i shvatili da je rekreativni turizam ono što gost traži, pa t o nastoje i da ponude. Tamo gdje se nekad prostirala voda i lelujalo barsko bilje sada je bazen koji omogućava kupanje djeci, neplivačima i plivačima, ali i skokove u vodu onima kojima je do „laste", „preloma" — do skokova u vodu.

I ribe će, kažu na Bardači, biti u izobilju i to ne bilo koje. Vele ovdje da ih tradicija i gosti koji dolaze iz godine u godinu obavezuju da trpeza bude onakva kakvu su ovdje navikli da zateknu.

Bazen na pet dunuma

Lani je bilo samo trinaest sunčanih dana pogodnih za kupanje i sunčanje, što je svakako uticalo na promet ostvaren na bazenu na Bardači.

— Jednog vikenda prošlog ljeta spojila su se tri lijepa, sunčana dana. Došao sam da vidim kako bazen radi i imao šta vidjeti. Tada je prodavano oko tri hiljade ulaznica za bazen a još je bilo mjesta. Očekujemo da će tako biti i ove godine. Uz nove sadržaje gostu će na Bardači zaista biti prijatno — kaže Dušan Bogosavac, direktor UTRO „Sloga", nosioca razvoja turizma i ugostiteljstva na ovom području.

Tačno je, kao što ovdje ugostitelji kažu, da je Bardača mimo puta, nije na frekventnom mjestu, a to se odražava i na promet. Ali, to donosi i jedan novi kvalitet Bardači: mir, tišinu, divan ambijent oaze stvorene za odmor.

Kulinarsko umijeće: ovdje možete dobiti ribiju čorbu, smuđa, pastrmku, šarana i to pijanog, spremljenog na poseban način i niz drugih jela

PANSION

Pun pansion: doručak, ručak, večera i noćenje u motelu Bardača stoji 1400 dinara. Noćenje s doručkom, ako je u pitanju dvokrevetna soba, je 1.620 dinara. Dakle i cijene, znatno niže nego na drugim mjestima, su najbolji poziv da se ovdje dođe.

PREVOZ

Visoka cijena benzina natjerala je srbačke ugostitelje da misle i o organizovanom prevozu gostiju do Bardače. Dogovoreno je da u sezoni od Srpca do Bardače saobraćaju autobusi što će svakako biti olakšica onima koji naume da ovamo dođu.

— Bazena što se tiče tu je pet dunuma pod vodom. Ograđen je dio za djecu, neplivačima je opet namijenjen poseban kutak... Ove godine ćemo sa SIZ-om za fizičku kulturu iz Srpca organizovati i školu za obuku neplivača, naravno besplatno. Bolji povod od podatka da je među srednjškolcima 70 odsto onih koji ne umiju plivati i ne treba. Od prvog do 10. juna ovdje će se održati i takmičenje u plivanju. Gostima na raspolaganju stoje i četvorostazna kuglana, igralište za košarku i mali fudbal, stolovi za stoni tenis, iz-

SPECIJALITETI

Malo kome neće otvoriti apetit pečenje sa ražnja uz sami bazen. Ovdje možete pojesti riblju čorbu po kojoj se Bardača daleko pročula, pijanog šarana, smuđ, pastrmku, ribu sa šiša. Nude se i jela sa roštilja, bogat izbor odabranih vina i domaćih jela. Jedan od specijaliteta je i domaći hljeb.

Garderobe, sanitarni čvor, bife u kojem se može uslužiti 120 gostiju

STARIM CIJENAMA

vanredne su mogućnosti za trčanje u prirodi — kaže Ljubo Marić, upravnik ugostiteljskog dijela Centra Bardača.

Odavno su ovdje shvatili da turizam nije čaša rakije i pjevačica. Gostima se mora ponuditi znatno više. Ovdje to umiju, ali imaju i snaga i prirodnih mogućnosti da to realizuju.

vremenu stabilizacije i pada životnog standarda za izlet na Bardaču pa upravo zbog toga i lanjskim cijenama nastojimo omogućiti što većem broju gostiju da se ovdje uspješno odmore — objašnjava Radovan Dragojević, rukovodilac Centra „Bardača".

U razvojnoj orijentaciji srbačke komune turizam, pa samim tim i Bardača bila je dugo zanemarivana. Zbog toga su se ovdje u razvojnom hodu najviše oslanjali na sopstvene snage. Godinama se štedjelo i ulagalo u vlastiti razvoj. Nije daleko iza nas vrijeme kada su ovdje obrazlagali šta sve Bardača može dati a nailazili na nevjericu, na sumnjičavo vrtenje glavom pa i podsmijeh. Ono što se danas može vidjeti na Bardači, najbolje razbija sumnjičavost. Sportsko-rekreacioni centar Bardača će mnoge staviti pred dilemu da li otići na more ili ovdje nadomak Srpcu, Laktašima, Bosanskoj Gradišci i Banjaluci uz znatno manja sredstva provesti ugodan godišnji odmor.

U motelu je ovih dana veliko spremanje. Užurbano su se pripremali za početak turističke sezone. Sudeći po pripremama niko ko ovdje dođe neće se pokajati.

Anton KASIPOVIĆ
snimio Radovan GRAHOVAC

Pogled sa vode. Terasa motela nalazi se nad samom površinom jezera što je poseban ugođaj za goste

Ljubaznost, hitrina, urednost i umijeće su odlike osoblja u motelu na Bardači. To je često toliko važno koliko i ono što se ponudi na tanjiru ili u čaši

Ovalni oblik jezera izvanredno se uklopio u krajolik Bardače

Bogat kulturno zabavni program

Restoran u ovdašnjem motelu Bardača nudi 500 mjesta u jedinstvenoj sali, što stvara poseban ugođaj. Na terasi motela s pogledom na jezero može sjesti 80 ljudi, a uz sami bazen u novosagrađenim objektima može se uslužiti 120 gostiju.

LANJSKE CIJENE

U pravoj poplavi poskupljenja zvuči gotovo nevjerovatno, ali je istinito, da će se za korištenje bazena, kuglane i sportskih terena na Bardači plaćati po lanjskim cijenama. Godišnja pretplata za kuglanu je dvije hiljade, a jedan žeton 40 dinara. Za sezonu kupanja na bazenu će se plaćati hiljadu a dnevno 80 dinara. Dnevna dozvola za ribolov je 250, a godišnja 1500 dinara. Za sve ove sadržaje, ako ih koristi cijela porodica, plaća se četiri hiljade dinara. Dakle, cijene su iste kao lani.

Za sve informacije zainteresovani se mogu obratiti na recepciju motela ili na telefon 775-384.

KAMP

Ovdje je uređen i prostor za kampovanje. Još jedna neobičnost: neće se naplaćivati nikakva taksa za kampovanje. Što se tiče nabavljanja hrane već su se ugostitelji dogovarali sa domaćinima iz obližnjih kuća tako da ni to kamperima neće biti briga.

Gosti kampa moći će koristiti tuševe u motelu, frižidere za ostavljanje hrane i ostale mogućnosti Sportsko-rekreacionog centra.

DRAGAŠEV „ATEST"

Savremenu kuglanu u motelu Bardača testirao je i reprezentativac, šampion Nikola Dragaš i bio oduševljen. Obećao je svojim ljubaznim domaćinima da će ponovo biti njihov gost i „ubiti" rekord jer to kuglana omogućava.

Ovdje je pripremljeno i veliko fudbalsko igralište. Dogodine, dok se trava učvrsti, biće to idealno mjesto za pripreme fudbalskih ekipa. Interesovanja naših prvoligaša već ima.

— Raspolažemo sa 24 dvokrevetne sobe koje po potrebi mogu biti i trokrevetne. Naša kuhinja nudi specijalitete od ribe uz ostala jela koja se uobičajeno mogu dobiti i u drugim objektima. Osim toga ove godine će i kulturno-zabavni program biti znatno bogatiji i sadržajniji. Među djevojkama koje dolaze na bazen izabraćemo mis bazena, najljepšu među najljepšima, ugovaramo gostovanje poznatih estradnih umjetnika, u dane van vikenda radiće disko-klub pod vedrim nebom... Sve smo učinili da gostima ovdje bude ugodno i ljepo. Posebno smo insistirali da program bude što raznovrsniji, da ako, recimo dođe, porodica za svakog bude ponešto da se imaju čime zabaviti i što ljepše provesti dan. Znamo, naravno, da nije lako izdvojiti novac u

Poseban doživljaj za ribolovce: dok sjede na terasi u vodi se pračakaju ribe

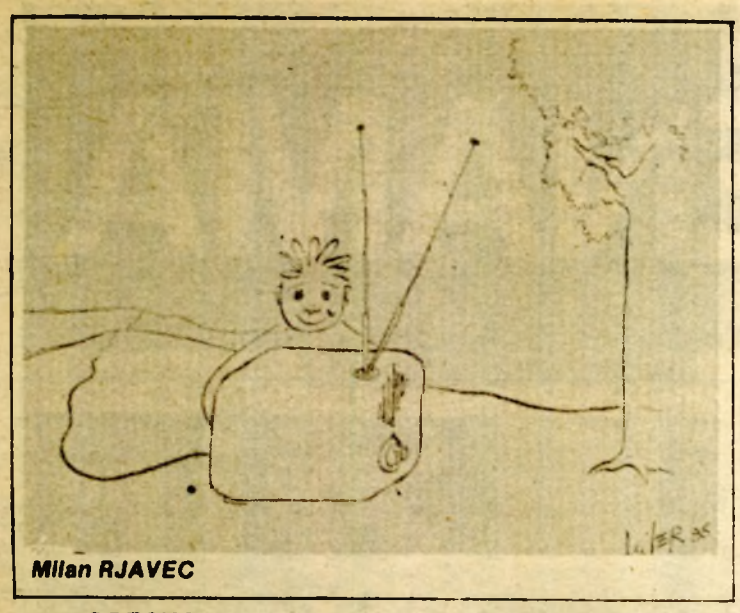

Milan RJAVEC

U TIŠINI I BEZ MUKE

DOBIO SI POSAO
BEZ KONKURSNE BUKE
JER NISI IMAO
ODGOVARAJUĆE STRUKE
ALI VEZA ĆE TI ZATO
BEZ IMALO MUKE
ZAUVIJEK SVEZATI
USTA I RUKE!

BOŽO MARIĆ

POSTSKRIPTUM

BOLJE

U takozvanom Zanatskom centru u Banjaluci nalazi se čak deset kafića. Na manje prosatora toliko ugostiteljskih objekata ne bi se našlo nadaleko.
Zanatskom centru bi bolje odgovarao naziv ugostiteljski centar.

RAZLOG

Centru za socijalnu pomoć u Prijeodru s molbom za novčanu pomoć obraća se sve više građana. Od te ustanove socijalnu pomoć godišnje zatraži čak i do deset hiljada lica.
Bilo bi ih i više da neke nije - sramota.

ADEKVATNO

Zbog osnovane sumnje da su izvršili krivično djelo utaje poreza, u Banjaluci su nedavno pritvorena četiri vlasnika samostalnih ugostiteljskih radnji.
Sudeći prema tome kakvih sve ima malverzacija oko utaje poreza, neki samostalni ugostitelji su zaslužili i doživotnu robiju.

Himzo SKORUPAN

HUMORESKA

ČOVJEK U PLAVOJ TRENIRCI

Tanak i nategnut kao prut. Na njem plava trenirka vijori kao da je prazna. Da iz nje ne viri glava, ne bi se uočilo da je u njoj čovjek. Takav je čovjek o kome je ovdje riječ. Pošla ta trenirka s tim čovjekom na Šehitluke da se izvjetri i došla na autobusku stanicu. Kondukter pusti trenirku i u njoj čovjeka u autobus. Kada su putnici upali, vrata se zatvorila, autobus krenu.

Svi ćute, i čovjek u trenirci ćuti. Odjednom će kondukter koji pomno prati svakog putnika:

„Niste kupili kartu, druže:" - i pogleda u glavu što viri.

„Stvarno nisam" - reče nešto iz trenirke i ućuta.

„Molim vas, kupite kartu" - ponovi kondukter i pažljivije se zagleda u plavu trenirku.

Trenirka poče da se uvija, i čovjek u njoj obiđe sva mjesta, valjda, da nađe novac. Kad ne nađe ništa unutra, stade tražiti izvana. Pipnu se po lijevoj polovini stražnjice, pipnu po desnoj, nigdje džepa niti novca. Kad ne nađe ništa, reče:

„Nemam novaca".

„Zašto nemate!" - upita kondukter, još uvijek dobre volje.

„Nemam džepova pa nemam gdje držati" - odgovori glava iz trenirke.

„U ruci, druže!" - pristojno će kondukter.

„Ja sam malo na nerve, pa mi novac može ispasti" - reče glava iz trenirke.

„Ne vidim da ste na nerve, druže, izmotavate se" - ne da se kondukter.

„A zašto vam služe ruke?" - upita.

„Sad nizašto kad nemam novaca" - odgovori glava.

„Ne možete se voziti bez karte" - reče kondukter, podignuvši uzgred ruku.

„Mogu, mogu, samo vi sjedite" - začu se tečno iz trenirke.

„Niste platili, čovječe, i ne možete se voziti!" - strože reče kondukter.

„Kako ne mogu" Pa vidite da se vozim. - čudi se čovjek iz trenirke.

„Niko ne može da se vozi a da ne plati, to je barem jasno" - reče kondukter strpljivo.

„Ja ću stajati" - brani se trenirka.

„Molim vas, imate tamo slobodno mjesto, i sedite, i naravno, kupite kartu!" - malo glasnije zapovijedi kondukter.

„Ne mogu jer ne smijem da sjednem" - reče mirno glava iz trenirke.

„Ko vam brani, pa rekao sam vam da ispunite ono mjesto".

„Kako da sjednem kad ne smijem?" - ne da trenirka.

„Kako hoćete. Vi ste se obukli sportski pa možete i na glavi" - reče kondukter u prethodnom tonu.

U tom trenutku plava trenirka poče da se naginje čas na jednu čas na drugu stranu.

„Da nije u pitanju išijas?" - upita kondukter.

„Niste našli" - odgovori čovjek.

„Zbog čega onda?" - ponovo upita kondukter malo smirenije kao da je osjetio nešto neugodno.

„Zbog hemoroida. Zbog njih sam i pošao na vježbu".

„A šta vam je to?"

„To su vam čmarni šuljevi".

„Gde vam to stoji?"

„To vam je dolje, znate, dolje... niže..."

„Na tabanima?"

„Ne malo više".

„Na koljenima?"

„Ne, malo iznad. Nemojte naglas, slušaju".

„Bolje da slušaju. Ni oni ne znaju gdje je to".

„Molim vas, nemojte naglas. Reći ću vam na uvo".

„Ne prilazite bez karte!" - zaprijeti kondukter strogo.

„Bez karte vam ni ja neću objasniti!" - zaprijeti glava iz trenirke.

„A hoćete da vam ja kupim kartu?"

„Ako želite da sazanite, platite. I ja naplaćujem usluge".

„A šta vi to radite?" - upita kondukter.

„Predajem. Ja sam profesor" - odgovori glava iz trenirke.

„Zar morate tako?"

„Moram. Znate, ovo je razmjena dobara".

Dok su oni vršili razmjenu, autobus je stigao do Gornjeg šehera. Na izlazu iz autobusa profesor je obećao kondukteru da će mu u povratku, kad siđe sa Šehitluka, govoriti o tabanima i kurjim očima. Svakako, zanimljiva i naravno korisna tema.

Milan TRBOVIĆ

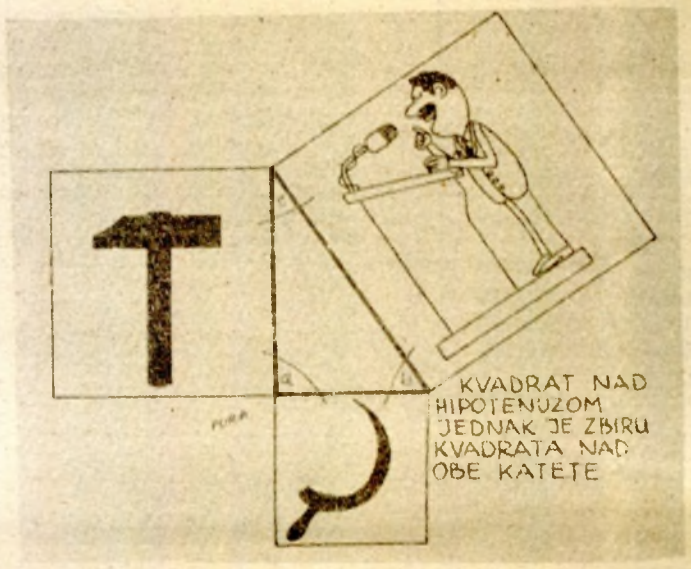

Rajko PUŠIĆ

AFORIZMI

● „TREBA ZEMLJU RADITI OD JUTRA DO SUTRA" — REČE RADNIK KOJI JE NA BOLOVANJU DO PREKOSUTRA.
● USKO GRLO SPOMINJE I DIREKTOR KOJI JE PRI DOBROM APETITU.
● ODIJELO NE ČINI ČOVJEKA STOGA MNOGIMA PUCA PRSLUK.
● NEMA ŠALE NA RAČUN NEZAPOSLENIH, ALI JE ŠALA ŠTA RADE NEKI ZAPOSLENI.
● SVIJEST SE TEŽE BUDI KOD ONIH KOJI SU ŽIVJELI NESVJESNO.
● ŠTO SE TIČE PUTA, BIROKRATIJA VOLI REĆI: HAJMO, DRUGOVI PUT POD NOGE".
● NIJE NJEMU DO BITKE ZA BOLJE SUTRA VEĆ DO POZICIJA OD JUČER.

VOJO GRUBOR

MISAONI RESTLOVI

● Vuk diaku mijenja, čud drži u magazinima dok je ne skoči cijena
● Molim komisiju za ispitivanje porijekla imovine da utvrdi otkud meni tolike brige.
● Svaka zemlja ima svoje prirodne ljepote, a vještačko đubrivo kako koja.
● Nemojte da se stalno praviš budalom. Može na psihijatriji ipak, da se nađe koje mjesto slobodno.
● Ako ništa ne budemo stekli kako ćemo unučadima govoriti: čuvajte tekovine vaših djedova?
● Poljoprivreda je najzad dobila svoje pravo mjesto. Eto, uoči prvomajskih praznika je u Banjaluci traktor razvozio svečane zastavice od jednog do drugog stuba.
● Dobro je što oko svakog problema podižemo buru neće li bura da odnese bar dio problema.

Slobodan JANKOVIĆ

Dragan DAVIDOVIĆ

SLAVLJE

Privreda je naša sa stotinu mana,
a mi i pored toga slavimo po nekoliko dana

I onda je džabe što nam mnogi tupe,
kad su u zakonu sve rupa do rupe.

I sad, kada smo došli još smo nešto čuli,
biće još dva dana za četvrti juli.

Pauza će biti možda još i veća
jer pao je prijedlog da se odsad slavi
i svaki rođendan direktora preduzeća.

Ahmetović Safet

UVALJIVANJE ŠKARTA

Kad manje važna mušterija daje narudžbu, lako je pogoditi šta će se dogoditi. Što je mušterija manje važnija račun je veći a rad slabiji i obrnuto.

Kakve bi svrhe imalo pravljenje megalomanskih kalkulacija, ako bi sve mušterije bile jednako važne? Zna se da nije pristojno važnijoj mušteriji skupo zaračunavati nekvalitetno izrađene artikle. Međutim, podvalu manje važnoj mušteriji neki smatraju sportskim zahvatom.

Prema najmanje važnim mušterijama primjenjuje se duža odgoda izvršenja narudžbe, koja se u rjeđim slučajevima može i zaturiti, što nije preporučljivo, jer naručilac može steći važnost tokom vremena, pa onda teško onome koji narudžbenicu nije shvatio ozbiljno.

Uostalom zašto ne dati narudžbu odmah u rad, pa neka se početnici uče samostalnom obavljanju najsloženijih poslova! Ovo ne važi za poslove koje su naručile ugledne mušterije, jer će takve poslove izvršiti majstori, makar u računu pisalo da se zaračunava minimalni iznos koji odgovara zaradi neiskusne radne snage. Zato će u računu koji plaća necijenjeni naručilac biti iskazana maksimalna zarada na ime navodnog rada VK izvršilaca posla, makar stvarni izvršioci imali mnogo skromnije kvalifikacije.

Kao duševan čovjek, rukovodilac pogona za izradu ukrasnih predmeta drug Lopatić nikad nije oklijevao da pruži šansu početnicima, pogotovo u opisanim slučajevima. Pored toga znao je prilikom vikenda dovesti na svoj seoski posjed znance koji nikad nisu uzeli lopatu u ruke, pa im dati da okopavaju baštu. Ošinuti njegovim energičnim uzvicima oni su postizali herkulovski učinak.

Iako u bašti nije bilo kikseva kod okopavanja, u pogonu je bilo početničkog okapanja!

Nakon završenih poslova, količinski pokazatelji bili su solidni, no površine izrađenih ukrasnih predmeta bile su slične mjesečevoj površini gledanoj izbliza.

Ma koliko mušterija bila manje važna, ne može se prilikom preuzimanja gotovih proizvoda uzdržati od burnog reagovanja. Kad je došao u pogon jedan naručilac je zavapio:

- Za ukrasne predmete zahtjevao sam sjaj i glatkoću, a ne tamnu hrapavost! Recite mi ko je upriličio ovu škartijadu!

Lopatiću nije bilo teško naći pravi odgovor. Smirio je naručioca pričajući mu o najsavremenijem dizajnu koji se povodi za mondenskim ukusom, te uzdiže formu na nivo deformacije!

Da ne bi stvorio utisak o svojoj neupućenosti, naručilac se nije usudio da pita u kom stručnom časopisu je opisan taj nevjerovatni dizajn. Onako reda radi zatražio je da se cijena snizi na ime prenaglašene modne izvitoperenosti.

- Ako bismo Vaš zahtjev uvažili, bio bi direktno pogođen standard radnika odbitkom od zarade izvršilaca posla! - upozori Lopatić naručioca, prebacujući mu zbog apolitičnosti.

Da ne bi ispao neuviđavan, naručilac je povukao sve primjedbe. A što se tiče grbavog dizajna, on je sve učestaliji, pa postaje modni hit, tako da su ugovorne strane kvit!

Milan BOROVNICA

● OPTIMIST — ČOVJEK KOJI KORISTI ULJE „OPTIMA".
● PESIMIST — ONAJ KOJI NE KORISTI ULJE „OPTIMA" NITI SE NADA DA ĆE KORISTITI.
● EMPIRISTA — ČOVJEK KOJI POSJEĆUJE PIROVE.
● TOLIKO JE MRZIO MATEMATIKU DA SADA I DATUME PIŠE SLOVIMA.

RADAK SAVO

ČAROBNI LIK

BA, DARD, DI, DO, DOV, MAN, NA-NS, NI, O, OR, RAG, RAN, RAT, SE, SMA, STAN, TER, TI.

VODORAVNO I USPRAVNO: **1. Jedan od pseudonima Josipa Broza,** 2. Tipični oblik proizvoda, klasičan primjerak, 3. Nasljedni red po kojem imovinu baštini najstariji, 4. Vojnik dodijeljen komandantu ili štabu za prenošenje službenih naređenja, 5. Vrsta skupocjenog dragog kamena zelene boje (množ.) 6. Poznati filmski studio kraj Praga.

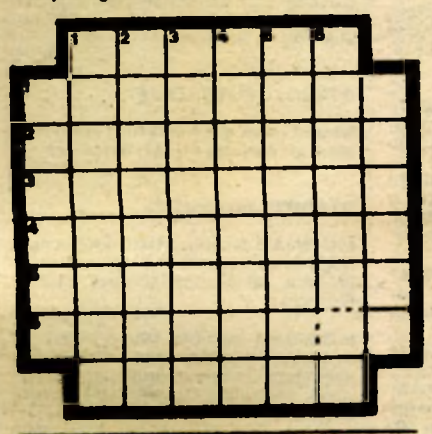

VELIKI VOĐA
(anagram s izmjenom)

T: ON IDE ISPRED SKJ!

(B.N-y)

A N A G R A M

SVETOLIK J. ROTOV

Svetolik živi u malom mjestu kod Bjelovara gdje je Josip Broz radio u razdoblju od 1921–1925.

EPOPEJA NAŠE REVOLUCIJE
(prošireni anagram)

I TJESNAC SAV BUKTI!

(B.N-y)

★ ★ ★ ★

ČAROBNI LIK

VODORAVNO I USPRAVNO: 1. Mjesto u Hrvatskom zagorju gdje je rođen Josip Broz Tito (Memorijalni muzej), 2. Hrabrost, odvažnost, neustrašivost, 3. Stanovnik otoka Krete u Sredozemnom moru, 4. Startovati, krenuti s nekog mjesta, 5. Hrvatsko muško ime (glumci Rogoz, Crnko, književnik Šalog i dr.), 6. Dogoditi se.

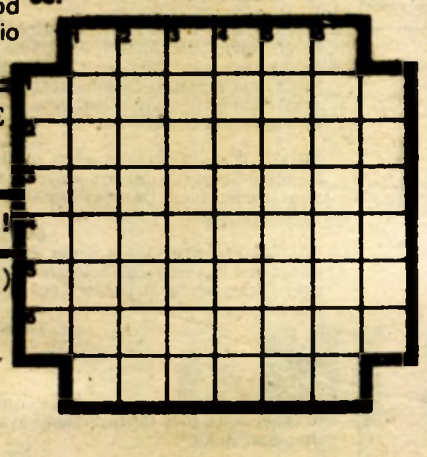

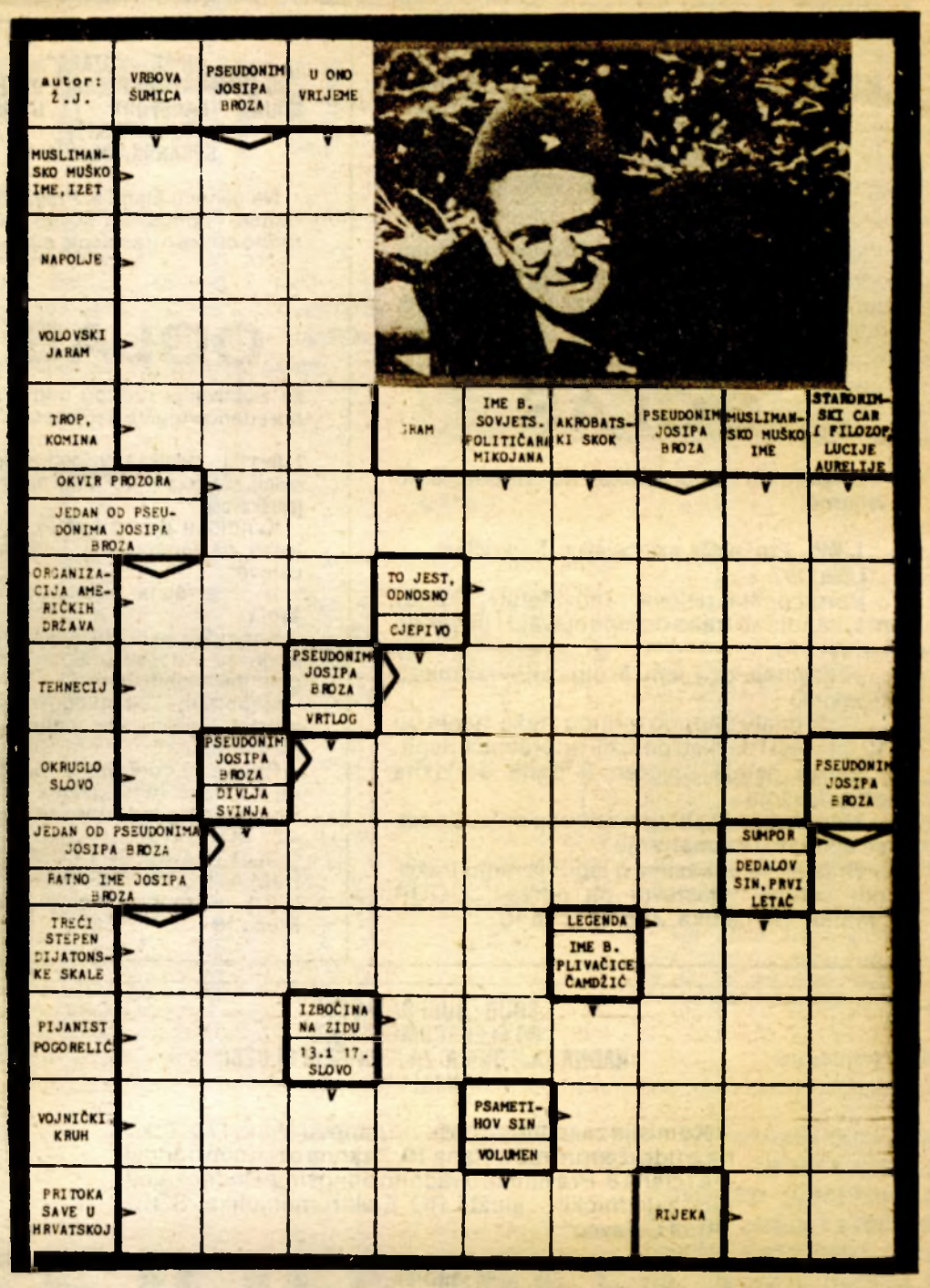

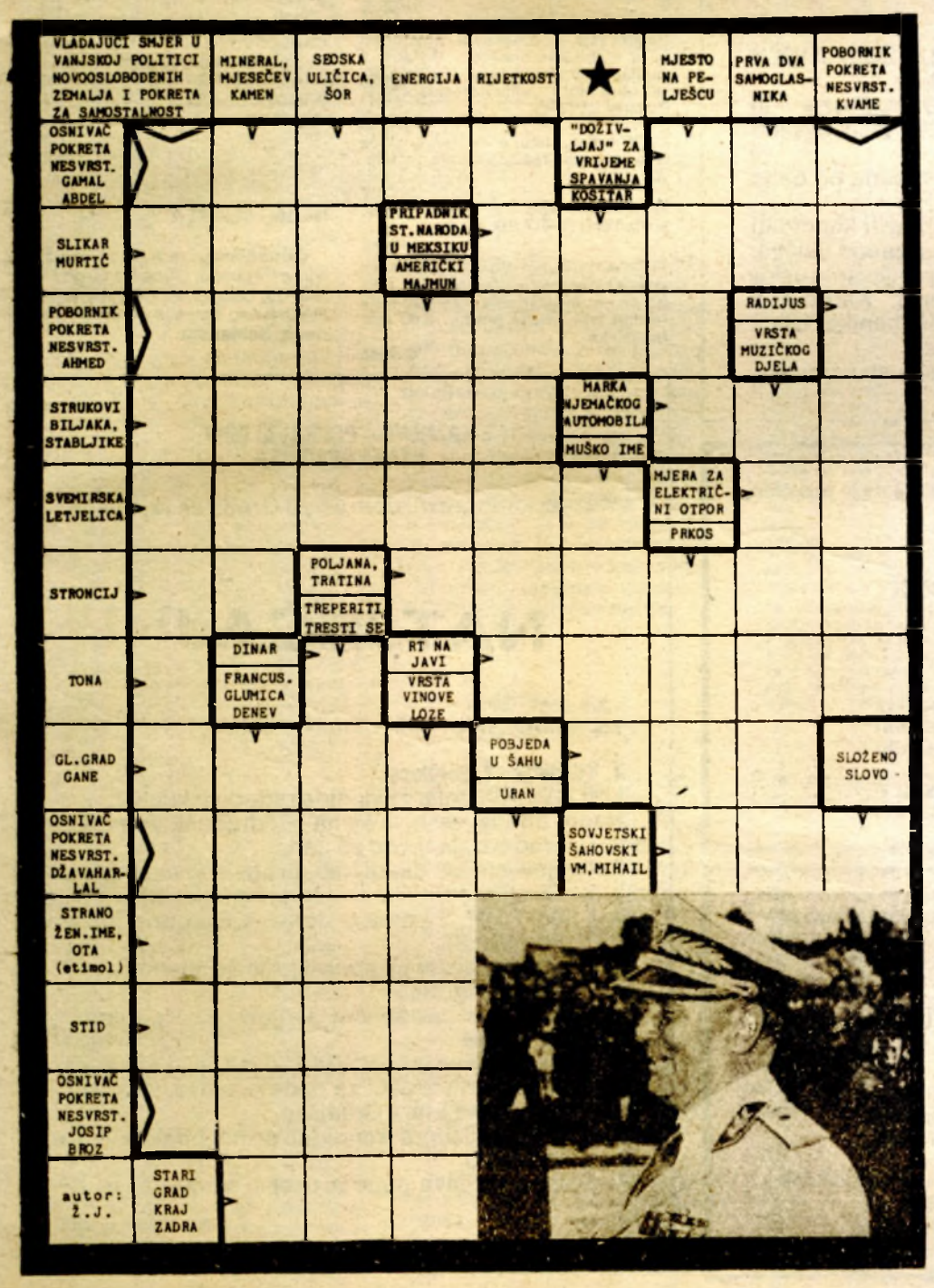

NAŠ VOĐA

S	A	D	A	Š	Nj	I	H	I	N	M	A	T	N
N	M	O	M	I	Č	O	R	K	E	J	I	V	U
A	A	O	M	E	Č	I	R	P	E	Ž	I	S	A
Ž	T	A	B	V	I	U	O	N	E	M	A	R	P
N	E	O	R	L	K	D	R	E	V	N	E	C	Z
I	P	Š	P	E	A	U	O	O	S	A	Lj	E	L
J	Ć	R	P	L	J	K	C	V	I	M	A	E	I
E	Č	I	N	J	O	V	A	A	N	A	D	A	K

TITOVO DJELO

A, A, BI, ČA, DI, A, GI, HU, JA, JEST, JET, KANT, KLJUN, KR, LO, NE, NO, PO, PRA, RAM, SI, STI, STO, SVI, TI, U, VI, ZA.

VODORAVNO: 1. Obrambeni govor ili pismeni sastavak, 2. Lirska pjesma nadahnuta oduševljenjem nad čulnim užicima što ih pruža život (mn.), 3. Vrsta biljke, akant (mn.), 4. Bolesno stanje bez svijesti, bez znanja o sebi i okolini, 5. Ptica pjevica iz porodice zeba, 6. Biljni rod iz porodice lepirnjača (Laburnum), 7. Gradić u SR BiH na ušću Prače u Drinu.

Slova na posebno označenim poljima daju naziv za vladajući smjer u vanjskoj politici novooslobođenih zemalja i mnogih država koje su nastale kao rezultat socijalnih i političkih revolucija u toku ili nakon drugog svjetskog rata. Jedan od začetnika ove politike bio je i Josip Broz Tito.

(Dušan Kos)

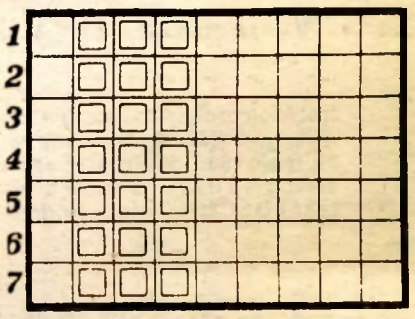

Od gvožđa je, ali u tom gvožđu kuca toplo srce. S ruke, kad je uvis dlže, do oblaka tamnih pramen svjetla siže. Kada hoda, led mu pod petama puca. I tako nas vodi. Mi ne znamo dal'je sin sadašnjih dana, lik iz drevne priče; mi kročimo za njim uvijek čvršće i dalje i u nama vjera još snažnije niče.

Posebno označene riječi (odštampane debljim slovima) iz gornje uokvirene pjesme o Josipu Brozu Titu pronađite u liku gornje osmosmjerke. Pet preostalih slova daju prezime našeg književnika, autora ove pjesme, učesnika NOB.

LEGENDA NAŠE REVOLUCIJE

MIT O BORCU KROZ POVIJEST

Legendu o borcu, vođi našeg puta pronijet će kroz povijest mnoga pokolenja, iz malog je sela ona istrgnuta postavši simbolom želja nam i htijenja!

(Boris Nazansky)

AIPK RO „TRGOPROMET" BANJALUKA
„MATEX" OOUR ZA PROMET TEKSTILOM I MJEŠOVITOM ROBOM NA MALO
BANJALUKA
Sektor za pravne, kadrovske i opšte poslove

Na osnovu člana 9. Pravilnika o radnim odnosima, te čl. 13 i 14. Pravilnika o pripravnicima, kao i odluke Komisije za radne odnose, raspisuje se

OGLAS

o prijemu pripravnika na neodređeno vrijeme

1. KV—Prodavača - pripravnika - 5 izvršilaca
USLOVI:
Pored opštih uslova predviđenih zakonoma, kandidati treba da ispunjavaju i posebne uslove i to:
— da imaju završenu školu za KV-radnike u trgovini,
— da imaju ukupno radnog staža manje od 12 mjeseci i da nisu položili pripravnički ispit.
Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja.
Nepotpune i neblagovremene prijave neće se uzimati u razmatranje.
Prijave sa dokazima o ispunjavanju traženih uslova dostaviti na adresu: OOUR „Matex" Banjaluka, Zagrebačka 10.

„ŠIPAD—KOZARA"
RO ŠUMARSTVA I PRERADE DRVETA
OOUR TRANSPORT I USLUŽNE DJELATNOSTI
BOSANSKA DUBICA

Na osnovu člana 9. Pravilnika o radnim odnosima, Komisija za radne odnose raspisuje sljedeći:

OGLAS

za zasnivanje radnog odnosa na određeno vrijeme 6 mjeseci

1. Dva (2) radnika za vršenje poslova i radnih zadataka — KOPČARA na dizalici (muškarca).
Kandidati pored opštih uslova treba da ispunjavaju i posebne uslove:
— završena osmogodišnja škola.
Kandidati su dužni da uz prijavu podnesu i dokaz o ispunjavanju gore navedenih uslova.
Nepotpune i neblagovremene prijave neće se uzimati u razmatranje.
Prijave se podnose u roku 8 dana od dana objavljivanja oglasa Komisiji za radne odnose na adresu: RO „ŠIPAD — KOZARA" OOUR TRANSPORT I USLUŽNE DJELATNOSTI BOSANSKA DUBICA, Narodnog heroja Franje Kluza 18.

SOUR „RUDI ČAJAVEC"
RO ELEKTROMEHANIKA
RADNA ZAJEDNICA ZAJEDNICKIH SLUŽBI
BANJALUKA

Komisija za radne odnose na osnovu člana 170. Zakona o udruženom radu člana 10. Zakona o radnim odnosima i člana 8. Pravilnika o radnim odnosima Radne zajednice zajedničkih službi RO Elektromehanika, SOUR „Rudi Čajavec"

Raspisuje

OGLAS

za vršenje poslova i radnih zadataka na neodređeno vrijeme

1. POSLOVI PLANA I ANALIZE - 3 izvršioca
USLOVI: VSS dipl. ekonomista, 1 godina radnog iskustva ili pripravnik

2. CJELOKUPNI POSLOVI NABAVKE IZ UVOZA - 1 izvršilac
USLOVI: VSS dipl. ekonomista pripravnik, obavezno poznavanje jednog svjetskog jezika.
3. CJELOKUPNI POSLOVI DOMAĆE NABAVKE — 2 izvršioca
USLOVI: dipiomirani inž. mašinstva ili elektrotehike ili viša tehnička škola, pripravnik.
4. POSLOVI RUKOVOĐENJA OOJELJENJEM DOMAĆE NABAVKE - 1 izvršilac
USLOVI: dipiomirani inž. mašinstva ili elektrotehnike ili viša tehnička škola, 3 godine radnog iskustva.
Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja.
Na oglas se mogu prijaviti kandidati koji ispunjavaju gore navedene uslove. Prijave sa dokazima o ispunjavanju uslova dostaviti na adresu: Kadrovsko odjeljenje RO Elektromehanika Ulica braće Pavlića 25 B. Luka.
Nepotpune prijave neće se uzimati u razmatranje.

Tužnim srcem javljamo kolegama i prijateljima da je naš član kolektiva

IVO (Andrije) MIHALJČUK

nastavnik

tragično preminuo 22. maja 1985. godine u 39. godini života. Sahrana će se obaviti 25. maja 1985. godine u 16 sati na groblju u Trapistima.

KOLEKTIV OSNOVNE ŠKOLE
„IVICA MAŽAR" DONJA IVANJSKA

Tužnim srcem javljamo rodbini i prijateljima da je naš dragi sin

IVO (Andrije) MIHALJČUK

tragično preminuo 22. maja 1985. godine u 39. godini života. Sahrana će se obaviti 25. maja 1985. godine u 16 sati na Groblju svetog Ive u Delibašinom selu.
OŽALOŠĆENI: otac Andrija i majka Marica.
061170

mali oglasi

Veselina Masleše 13
Telefon 34-448
RADNO VRIJEME
OD 7,00 DO 15,00
SUBOTOM
OD 8,00 DO 11,30

PRODAJA

AUTOMOBILI

PRODAJEM hitno automobil „zastava gt 55" star petnaest mjeseci, cijena povoljna, telefon broj 36-817, Banjaluka.
1-2
049574

PRODAJEM automobil „fijat 850 specijal", cijena 130.000 novih dinara, nazvati na telefon broj 39-029, Banjaluka.
049575

PRODAJEM automobil „citroen GS" u dijelovima, telefon broj 31-061 ili telefon broj 22-447, Nebojša Popović, Banjaluka.
049647

PRODAJEM automobil „lada 1300", godina proizvodnje 1984. upitati na telefon broj 37-009, Banjaluka.
049644

PRODAJEM automobil „tam 5500", generalno remontovan, cijena povoljna i automobil „zastava 101", godina proizvodnje 1978. Tadić, telefon broj 40-510, Banjaluka.
049634

PRODAJEM automobil „zastava 128" u garanciji, tefon broj 30-613 od 17,00 sati, Banjaluka.
049626

PRODAJEM HITNO AUTOMOBIL „PEŽO 504 GL". TELEFON BROJ 52-815 od 20 do 22 sata, Banjaluka
049662

ZEMLJIŠTE

PRODAJEM zemlju s voćem i šupom u Trnu. Telefon broj 37-991, Banjaluka.
049599

PRODAJEM plac u Čelincu obratiti se svaki dan kod Bore Stanivukovića, Ulica Miloša Dujića bb, Čelinac.
049624

PRODAJEM 1.800 kvadratnih metara zemlje u Šargovcu, telefon broj 41-441. Jure Ivaniš, Ulica Danice Perović broj 53, Banjaluka.
049633

PRODAJEM plac 1/1 s svom građevinskom dokumentacijom, informacije i uvid u dokumentaciju u Ulici Miloša Dujića broj 4, Banjaluka.
049640

KUĆE

PRODAJEM hitno kuću u Ulici Dujka Komljenovića broj 75, informacije svaki dan, Banjaluka.
049629

PRODAJEM nedovršenu kuću na sprata, potkrovljem i poslovnim prostorom blizu autobuske stanice u Bosanskoj Dubici, telefon broj 079/43-750 ili Kozarska ulica broj 1, Ibrahim Mustedanagić, Bosanska Dubica.
049636

PRODAJEM kuću u centru Laktaša (staklorezačka radnja). Remić, Petoševci.
049637

PRODAJEM kuću u centru grada, telefon broj 30-078. Banjaluka.
049643

PRODAJEM kuću u izgradnji s urednom dokumentacijom u Zagrebačkoj ulici bb, kod nove gimnazije. Informacije na telefon broj 44-804 poslije 16,00 sati, Banjaluka.
049645

PRODAJEM useljivu kuću, šupu i 700 kvadratnih metara zemlje u Triglavskoj ulici broj 7, Banjaluka.
049650

RAZNO

PRODAJEM kofer, šivaću mašinu „singer", informacije na telefon broj 22-006 poslije 16 sati, Banjaluka.
049631

PRODAJEM motokultivator „gorenje muta" s priključcima, telefon broj 31-389 u vremenu od 16 do 20 sati, Banjaluka.
049642

STANOVI (ponude)

IZDAJEM prazan dvosoban može i trosoban stan u Rudarskoj ulici broj 361. Informacije na telefon broj 22-006 poslije 16 sati, Banjaluka.
049632

STANOVI (POTRAŽNJA)

Mladi bračni par hitno traži komforniji stan, telefon broj 41-742, Banjaluka.
049646

STANOVI (zamjena)

MIJENJAM dvosoban stan u Mejdanu za odgovarajući stan ili veći u Novoj varoši ili Ante Jakića, telefon broj 23-363, Banjaluka.
049576

MIJENJAM trosoban stan u centru za dvosoban i jednosoban stan ili dva dvosobna u užem području grada. Ponude dostaviti u Oglasno na šifru broj 049639.
049639

BOSANSKA GRADIŠKA — BANJALUKA
MIJENJAM jednoiposoban stan u strogom centru Bosanska Gradiška za odgovarajući stan u Banjalucí. Informacije na telefon broj 23-023, Banjaluka.
049638

POTVRDE

PROGLAŠAVAM nevažećom potvrdu broj 0769 izdatu od zlatara na ime Ružica Josipović, Banjaluka.
049558

RAZNO

IZDAJEM frizerski salon, pitati na telefon broj 56-699, Banjaluka.
049605

IZDAJEM nedovršeno prizemlje za poslovni prostor. Irfan Đelić, Ulica Nurije Pozderca broj 55, Banjaluka.
049615

NOVO

Vršim obnavljanje oštećenih kada na licu mjesta kao i bijele tehnike uvoznom tehnologijom. Za sve informacije obratiti se na telefon broj 079/86-532, Eno REŠIĆ, SANSKI MOST.
1-4
049612

RADNA MJESTA

Obućarska radnja vlasništvo Stipe Pejazića, Ulica fra Grge Martića bb, Banjaluka traži jednog NK RADNIKA, oglas je otvoren do popune, Banjaluka.
049562

KAZNENO—POPRAVNI DOM
STARA GRADIŠKA

Kazneno-popravni dom Stara Gradiška raspisuje

NATJEČAJ

za popunu slobodnih radnih mjesta

1. KV stolar - 2 izvršioca
USLOVI: KV stolar i 5 godina radnog iskustva
Radni odnos zasniva se na neodređeno vrijeme uz pokusni rad u trajanju od 60 dana.
Svi prijavljeni kandidati trebaju posjedovati odgovarajuće moralno-političke kvalitete i ispunjavati uvjete iz člana 300. i 301. Zakona o upravi („Narodne novine SRH", broj: 16/78).
Kandidati su dužni uz prijavu priložiti sljedeće:
— opširnu biografiju i
— diplomu o završenom školovanju i potvrdu o radnom iskustvu.
Rok za podnošenje prijave je 15 dana od dana objave.
Prijave dostaviti Službi za opće poslove Kazneno-popravnog doma Stara Gradiška.
O rezultatima izbora kandidati će biti obaviješteni u zakonskom roku.
Nepotpune prijave neće se uzeti u razmatranje.

Tužnim srcem javljamo svoj rodbini, prijateljima i poznanicima da je u srijedu, 22. maja 1985. godine u 76. godini života iznenada preminula naša draga i nikad neprežaljena majka, sestra, baka, prabaka, tetka i svekrva

JOVANKA GARA ANTONIĆ
rođena RAĐEVIĆ

Sahrana je obavljena u petak, 24. maja 1985. godine, na groblju u Boriku u 17 sati u Banjaluci.

OŽALOŠĆENI: sin Branislav, kćerka Branislava, sestre: Vasilijka i Stojanka, snahe: Bahra i Selena, unučad: Zoran, Nebojša, Svjetlana i Boriša, praunučad: Vedran i Maja, zet Vitomir, ujak Svetozar i ostala rodbina i prijatelji

U jučerašnjem broju pogrešno je bilo štampano prezime, zbog čega danas ponavljamo in memoriam. Izvinjavamo se porodici i čitaocima

049678

TUŽNO SJEĆANJE na naše najmilije

BOŠKA (MILE) ALEKŠIĆA **SLOBODANA (MIĆE) ALEKSIĆA** **BOŽICU (MILE) BILBIJA**

Dana 26. maja 1985 godine u 11,00 sati na groblju u selu Krivaja posjetićemo njihove grobove, položiti cvijeće i odati dužno poštovanje.

OŽALOŠĆENA PORODICA
049670-88

Dana 24. maja 1985. godine navršava se osam godina od tragične smrti našeg sina, tate i brata

NIKOLE BERIĆA

Sine, nijedan maj u godini neće sijati kao što je sijao s tobom. Uvijek te žale tvoja djeca, roditelji i sva ostala rodbina i prijatelji.

TVOJI NAJDRAŽI
049674

Povodom smrti naše drage majke, bake i prabake

MARIJE GOLIĆ,
rođene DELIĆ
1889-1984

Zahvaljujemo svim komšijama i kumovima i rođacima, koji su nam izjavili svoje saučešće i pomogli da je dostojno ispratimo do njene vječne kuće.

OŽALOŠĆENI:
SESTRA, SINOVI, KĆERKE, UNUČAD, PRAUNUČAD, SNAHE I ZETOVI

049656

Tužnim srcem javljamo da se dana 26. maja 1985. godine navršava punih četrdeset dana od smrti naše drage majke, bake, punice i sverkve

HRISTINE BAČINSKI,
rođene TODOROVIĆ

Toga dana ćemo u 10,00 sati posjetiti njen grob na Novom groblju u Banjaluci, položiti cvijeće i odati dužnu poštu.

OŽALOŠĆENI:
sin JEZDIMIR, unuci: PAVLE i DUŠAN, snaha ZORKA i zet MILAN

049648

DRAGO 1.5.1976. **MARIJA** 27.5.1985.

ĐUROVIĆ

Zahvalna kćerka
MIRA s porodicom
049649

Dana 25. maja 1985. godine navršava se šest bolnih mjeseci od smrti dragog nam

IVE PEZIĆA

kada ćemo se okupiti na njegovom grobu da još jedanput podijelimo žalost sa svima koji su ga voljeli.

OŽALOŠĆENA PORODICA
049684

Dana 23. maja 1985. godine preminuo naš dragi

ĐURAĐ JEŠIĆ
1929 - 1985.

Sahrana će se obaviti 25. maja 1985. godine na groblju u Petoševcima u 14 sati.

OŽALOŠĆENI: supruga Gospa, sinovi Jovo i Zoran, kćerke Stojanka i Jovanka, sestre Zora i Mira, snahe Slavica i Olga, unučad i ostala mnogobrojna rodbina.

049696

Dana 24. maja 1985. godine navršava se godina dana od prerane smrti naše drage supruge, majke, bake i punice

DESANKE ZORIČIĆ

Njeno veliko srce živi u nama. S poštovanjem, ponosom i ljubavlju vječno ćemo čuvati uspomenu na njen plemeniti lik, dobrotu i sretne dane zajedničkog života. Dana 26. maja 1985. godine u 11,00 sati na Rebrovačkom groblju posjetićemo njen grob i položiti cvijeće.

NJENA PORODICA
049651

Dana 25. maja 1985. godine navršava se tužnih petnaest godina od smrti dragog i neprežaljenog

DUŠANA VUKOSAVLJEVIĆA

OŽALOŠĆENA PORODICA
049660

Dana 26. maja 1985. godine navršava se godina od smrti našeg dragog supruga, oca i djeda

MILANA ŽULJA

Toga dana u 11,00 sati na Novom groblju u Banjaluci posjetićemo njegov grob i položiti cvijeće.

OŽALOŠĆENA PORODICA
049701

KULINARSTVO

MAMUTSKA PELJA

LISABON, maja - Svaka zemlja, svaki narod, ima neko jelo na trpezi u kojem uživaju i domaćini i gosti. U Španiji, to je svakako „pelja". Ne znamo šta sve ide u lonac, ali ovdje se vidi da skoro dvije hiljade gostiju čeka da Antoniji Galbis, šef ugledne kuhinje prvi proba jelo. Španija zna šta turistima treba. Ovakvi, kolektivni objedi, na glavnim trgovima turističkih centara samo su dio posla kojim se turisti privlače. Zajednički užitak, doživljaj i sočna „pelja" - pravi je mamac.

U VELIKOJ BRITANIJI

NERAVNOPRAVNOST U DUBINI

LONDON (AP) - Jedna 33-godišnja fizičkarka uspjela je da od ministarstva odbrane dobije pristojnu odštetu zbog toga što su je nadležni na jednoj nuklearnoj podmornici uklonili „sa objekta" - jer je žena. Ivon Hokins je zaposlena u admiralitetu i u okviru normalnog posla pregledala je sonare na podmornici „Turbjulent". Poslije nekoliko časova rada prišao joj je jedan oficir i naložio da napusti podmornicu „jer na njoj nema smještajnih mogučnosti za žene". Posadu podmornice čini 97 mornara i oficira. Hokinsova se obratila jednom sudu za zaštitu radnih prava, sa obrazloženjem da je nekoliko puta obilazila podmornuce, radila na njima i uvijek bila odlično primljena. Ministarstvo za odbranu prihvatilo je odluku suda da je Hokinsova bila izložena „neprijatnostima na poslu" i dodijelio joj odštetu od nekoliko stotina funti.

ZODIJAK

BLIZANCI DEVET: 1. JUNI — 10. JUNI

Očaj i okrutnost

Kolebljivi potencijal: devet i aktivna frekvencija Marsa usložnjavaju ličnosti ovog ciklusa Blizanaca. Karakteriše ih snaga, energičnost, nezavisnost i prijatnost. Sukob u ovoj dvojnoj ličnosti nastaje zbog nagonske želje za praktičnim uspjehom i emotivne čežnje za ličnom srećom. Tako se i tumači njihov tarot - zapis koji kaže: očaj i okrutnost. Doista čudan - tarot - zapis za ove izuzetno snalažljive i aktivne ličnosti sa jakom temeljnom energijom. No, on se opravdava time što kaže da Blizanci devet najčešće miješaju posao sa ljubavlju dok u želji da prevladaju urođenu kolebljivost često umjesto da budu u određenom trenutku energični oni postanu okrutni a potom očajni, stoga što su bili okrutni u pogrešno vrijeme na pogrešnom mjestu.

Ako su poznati, onda su izuzetno sposobni, društveni, gostoljubivi, plemeniti... Vole akciju i umiju dobro voditi, jer imaju ličnost koja općinjuje druge. Odani su prijatelji i žele pomoć čak i u slučaju kad za to treba žrtvovati i sopstveno dobro.

Ako su negativni onda su stalno nezadovoljni, skloni besciljnom lutanju, obuzeti sami, sobom, nervozni, razdražljivi, nerazumni i tvrdoglavi. Veoma lako padaju pod tuđi uticaj. Njihova osnovna osobina - razumnost prelazi u razuzdanost. Postaju vremenom nametljivi i osorni u ponašanju, jer misle da su samo oni u pravu dok svi ostali griješe.

Interesantno je kad astrolozi govore o tome kako Blizanci devet treba da postignu ravnotežu upotrebljavaju riječ „spasiti" u njenom doslovnom značenju što još jednom potencira da su osobe ovog ciklusa prilično uskraćene, to jest zvijezde im baš nisu bile naklonjene. A „spasiti" se mogu samo samosavladivanjem i logičnim razmišljanjem. U tome im donekle odmaže frekvencija Marsa koja zahtijeva samodisciplinu, ali u suprotnosti je sa potencijalom devet (kolebljivost) tako da ličnosti ovog ciklusa Blizanaca moraju uložiti ogromnu energiju, da bi ,upoznavši sebe sami, prevladali se. I tek tad oni su na početku. U radu na sebi Blizanci devet moraju koristiti svoju intuiciju ali povezanu sa razumom. Dakle, razum prije svega i iznad svega.

Malo je poznatih ljudi rođenih u ovom ciklusu Blizanaca, ali dvojica koji tu stoje izuzetna su po svemu. To su Aleksansar Puškin i Tomas Man na čijim bi se životima (toliko različitim) u potpunosti mogla, primjenjujući astrološku analizu iskazati svu mnogostranost, kolebljivost i što da ne i poročnost ovog znaka. No, da o tome ne govorimo, jer kad smo već došli do ciklusa u kojem je Marsova frekvencija izražena veoma snažno ali i veoma čudno onda da malo progovorimo o njoj.

Osobe rođene pod dominacijom Marsa hirovite su, skloni rušenju, netaktični, neobuzdani. U stanju su da naglo promjene pravac kretanja, tako da ako ne postignu ravnotežu oni u životu idu iz uspjeha u neupsjeh i obrnuto, nikad mirni nizadovoljni, razarajući sve oko sebe, na neki način hladni iako su stalno u usijanom stanju. Takvi su i Blizanci devet ukoliko zaborave da u svakom trenutku razum treba da bude njihov vrhovni sudija i jedini koji kad sve zbere treba da donese odluku - kuda.

I da zaključimo, Blizanci devet su osobe koje veoma teško pronalaze prirodu, datu im ravnotežu i stoga pored sebe moraju imati osobe koje će im nesebično pomoći u odlučujućim trenucima. Oni će im to stostruko vratiti.

OKOM KAMERE

JEDAN SPORI POLJUBAC...

snimio: Ognjen KARABEGOVIĆ

Maj je zaista lijep mjesec, ako nam se priroda pokazuje u punom sjaju, okupana suncem i zelenilom na svakom koraku.

Da li je maj mjesec ljubavi za čovjeka-to još nije dokazano, ali za livadske puževe, sigurno jeste.

Na jednom skrovitom mjestu uspjeli smo da se za trenutak prikrademo sičušnom svijetu puževa i da načinimo svoj snimak. Nemojmo biti sigurni da samo mi znamo da pokazujemo ljubav i nježnost prema ljepšem polu i da samo mi znamo šta je to poljubac.

NEDJELJNI ZADATAK

Priprema A. Alibegovic

KAKO JE SAZNAO?

Srela se dva čovjeka, prijatelja iz djetinjstva, i vode ovakav razgovor:

- Koliko godina te nisam vidio i ništa o tebi nisam čuo! - A ja već imam kćer!

- Kako joj je ime?

- Isto kao i njenoj majci.

- A, koliko godina ima Lenočka?

Ako znamo da se prijatelji nisu sreli od djetinjstva niti išta čuli jedan o drugom, pokušajte odgovoriti kako je sabesjednik saznao da se kći zove Lenočka.

Rješenje ćemo objaviti u sljedećem Nedjeljnom Glasu.

Rješenje zadatka iz prošlog broja: 10 kilometara.

ARHEOLOGIJA

ZID — „ISPOD" MORA

KOPAR, maja - Nedavno su u Kopru počeli radovi na raščišćavanju terena za novu poslovnu zgradu, ali bageri su ubrzo stali. Razlog je novo dragocjeno otkriće - zid na drvenoj konstrukciji od kamenih ploča. Za sada se pretpostavlja da je to dio zida oko starog Kopra iz 15. vijeka, koji je zbog dizanja morskog nivoa sada dva metra ispred morske površine.

(Foto-Tanjug)

IZJAVITE ZA ŠTAMPU

BANJALUKA: Šta mislite o poslednjim pojeftinjenjima?

POJEFTINILE SITNICE

Fadila Sikirić, domaćica:

— Pojeftinjenje gotovo da i ne osjetim. Kada dođem u prodavnicu, svi pričaju o poskupljenju ovog ili onog. I izgleda je tačno. Oni najvitalniji proizvodi „stalno poskupljuju, a ako je nešto i pojeftinilo, onda su to obično neke sitnice koje se rede kupuju.

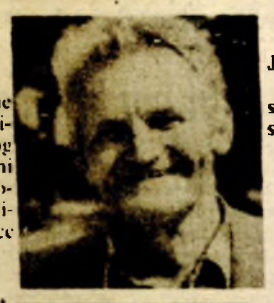

PRAZNE FRAZE

Josip Komjenović:

— Priče o pojeftinjenjima su samo prazne fraze, jer se o tome samo priča, a mi to ne osjetimo.

NISU VIDLJIVA

Koviljka Javorac, domaćica:

— Jedno pojeftini, a drugo trostruko poskupi. Nisam osjetila nikakvo pojeftinjenje, jer su cijene i pored toga veoma visoke. Gdje god se dođe, u bilo koju prodavnicu čovjek samo može vidjeti više cijene iz dana u dan.

DNEVNO 600 DINARA

Iosipa Mešeg, radnik:

— Snižene su cijene samo nekih sitnica tako da mi to nismo ni osjetili. Ne može se govoriti o pojeftinjenju ako danas jednoj dvočlanoj porodici bez mesa ne može biti dovoljno 500 do 600 dinara.

Vukan DUBOČANIN
Snimio: R. GRAHOVAC

RADIO — PROGRAM

SUBOTA, 25. maja

BANJALUKA

7,00 — Početak programa
7,05 — MUZIKA — NOVOSTI — MUZIKA
7,30 — VIJESTI
7,45 — Oglasi i obavještenja
8,00 — Mi predlažemo — vi birate
9,00 — GOST PROGRAMA
10,00 — Hit programa
10,05 — SVE NAŠE MLADOSTI — specijalna emisija posvećena Danu mladosti
10,45 — Magazin sedam
11,00 — SPORTSKI ŽURNAL
11,20 — Radio-radar
12,00 — Završetak programa
Od 12,00 do 07,00 — PRVI PROGRAM RADIO—SARAJEVA

NEDJELJA, 26. maja
7,00 — Početak programa
7,05 — MUZIKA — NOVOSTI — MUZIKA
7,30 — VIJESTI
7,45 — Oglasi i obavještenja
8,00 — AIPK BOSANSKA KRAJINA NA TALASIMA KRAJIŠKIH RADIO—STANICA
8,30 — Poželjeli ste — izvodimo
10,00 — Radio-reportaža
10,20 — Magazin sedam
11,00 — Muzika za nedjeljno raspoloženje
11,30 — EMISIJA NA UKRAJINSKOM JEZIKU
12,00 — Završetak programa
Od 12,00 do 14,00 — PRVI PROGRAM RADIO—SARAJEVA

KLJUČ

NEDJELJA
10,00 — Najava programa i vijesti
10,30 — Nedjeljna hronika Radio-Ključa
11,00 — Poruke, želje i pozdravi slušalaca
12,00 — Emisija za selo i AIPK na talasima
13,00 — Nedjeljom za mlade i odjava programa
14,00 — Prenos Prvog programa Radio-Sarajeva.

PRIJEDOR

SUBOTA
9,00 — Najava programa
9,02 — Noviteti disko-produkcije
9,30 — Jugoton-ekspres
10,00 — Subotom zajedno
11,00 — Čestitke, želje, pozdravi
13,00 — Odjava programa
RADIO—PRIJEDOR NEDJELJOM NE EMITUJE PROGRAM

SRBAC

SUBOTA
8,00 — Informativno-zabavni program Radio-Sarajeva
12,00 — Zajednički program RSBiH
14,00 — Završetak emitovanja

NEDJELJA
8,00 — Početak emitovanja
8,05 — Muzika za dobar dan
8,30 — Želje, čestitke i pozdravi
9,00 — Radio u selu — AIPK na talasima
9,30 — Želje, čestitke i pozdravi
10,00 — Sedam dana
10,15 — Želje, čestitke, pozdravi (EPP, oglasi, reportaža)
12,00 — Odjava i završetak emitovanja

JAJCE

SUBOTA
9,00 — Najava programa
9,10 — Vijesti
9,15 — AIPK na talasima bosanskokrajiških komuna
10,00 — Revija želja, čestitki i pozdrava...
11,00 — Odjava programa

NEDJELJA
9,00 — Najava programa
9,15 — EPP
9,30 — Reportaže, zapisi...
10,00 — Nedjeljni žurnal
10,30 — Putokaz — omladinska emisija
11,00 — Revija želja, čestitki i pozdrava...
12,00 do 13,00 — Odjava programa

BOSANSKA GRADIŠKA

SUBOTA
8,00 — Početak i najava programa
8,05 — Muzika-informacije-muzika
8,50 — Oglasi i obavještenja
9,00 — Odabrali smo za diskofile
9,30 — VIJESTI i sportska hronika
9,40 — Narodna muzika
10,00 — Iz melodije u melodiju
11,00 — „KABARE 202" — zabavno-muzička emisija
12,00 — Odjava i završetak programa Radio-Bosanske Gradiške
12,00 — 14,00 — ZAJEDNIČKI PROGRAM RADIO—STANICA BiH (Susret na talasu)

NEDJELJA
7,55 — Početak i najava programa
8,00 — ZELENA POLJA emisija za poljoprivrednike i selo
8,30 — Želite, čestitate, pozdravljate, I dio
9,00 — Oglasi i obavještenja
9,10 — Želite, čestitate, pozdravljate, II dio
10,00 — Humoristički Radio-talas
10,10 — Želite, čestitate, pozdravljate — do kraja programa (u 12,00 VIJESTI)

BOSANSKI NOVI

SUBOTA
9,00 — I danas smo zajedno (najava, vijesti i melodija dana)
9,10 — Želje slušalaca
10,00 — Emisija za selo. U sklopu programa emitujemo Kombinat na talasima krajiških RST
10,30 — Nastavak ispunjavanja vaših želja
11,00 — Hronika 6 radio-dana (IPP-pregled aktuelnosti na kraju nedjelje)
11,15 — EPP
11,30 — Rezervisano za... (dokumentarni program)
12,00 — Susret na talasu (zajednički program RSA II i ORSBiH)
14,00 — Odjava programa i najava ponovnog susreta

BOSANSKA DUBICA

SUBOTA
11,00 — Najava i pregled programa
11,05 — Za svakog ponešto
11,30 — Želje slušalaca
12,00 — Zajednički program RS BiH
14,00 — Emisija za selo
14,30 — VIJESTI
14,33 — Program za mlade
15,30 — PROTEKLE SEDMICE U NAŠOJ KOMUNI
15,45 — Obavještenja, muzika, oglasi
16,00 — Dnevnik RS
16,30 — U subotnje predvečerje
17,00 — Odjava programa

PRNJAVOR

Program emituje na srednjim talasima 1341 kiloherc i UKT 98,3 megaherca

SUBOTA, 25. maj
9,00 - Najava subotnjeg revijalnog programa Radio-Prnjavora
9,03 — Muzika — informacije — reklamni blokovi — oglasi — muzika
10,00 — Gost programa (Petko Vinčić, rukovodilac stručne službe Skupštine opštine Prnjavor)
11,00 — „Semafor" — emisija posvećena bezbjednosti saobraćaja
11,30 — Emisija za naše radnike na privremenom radu u inostranstvu
12,00 — 14,00 — Zajednički program radio-stanica BiH (Susret na talasu)
14,00 — 18,00 — POMAK — Prnjavorske omladinske aktuelnosti — četverosatna emisija posvećena obilježavanju Dana mladosti (reporterska javljanja s lica mjesta). Iz aktivnosti omladinskih organizacija, društava i udruženja koja okupljaju omladinu. Omladinski teleks. Izviđački marš Prnjavor-Kuća, evijeća, direktno javljanje iz Beograda. Mladi stvaraoci. Diskoteka. Dan školskog centra „Rada Vranješević" i „Pomakov" hit mjeseca)
18,00 — Odjava programa

NEDJELJA, 26. maj
7,58 — Najava „Nedjeljnog političko-informativnog i zabavnog programa Radio-Prnjavora
8,00 — AIPK Bosanska krajina na talasima krajiških radio-stanica (Prenos programa Radio-Banjaluka
8,30 — 18,00 — Vijesti, informacije, osvrti, komentari, reklamni blokovi i oglasi iz sata u sat i muzika iz programa emisije: vaše želje, čestitke i pozdravi.

SARAJEVO
PRVI PROGRAM, u 10,02 SATI

SVIJET DANAS

SUBOTA, 25. maja

U okviru redovne emisije Prvog programa Radio-Sarajeva, današnja tema posvećena je „Međunarodnoj godini omladine". Najviše prostora odvojeno je za aktuelne probleme današnje mlade generacije, kako kod nas, tako i u svijetu.

Uz pomoć dopisnika iz Belgije (Brisel), te iz Egipta (Kairo), saznaćete koji su i kakvi problemi i stremljenja mlade generacije u razvijenim i zemljama u razvoju, a biće riječi i o nekim konkretnim akcijama mladih u „Međunarodnoj godini omladine".

Autor je Zdenka Markić-Dizdarević.

SARAJEVO
NEDJELJA, 26. maja
PRVI PROGRAM, u 6,02 SATI

RASPJEVANO LIPLJE

U raskošnom zelenilu, između šumovitih brda, u najljepšem dijelu zvorničke komune smješteno je selo Liplje i još petnaestak sela i zaselaka istoimene mjesne zajednice. Oko tri hiljade žitelja tih sela bave se, uglavnom, poljoprivredom. Posljednjih godina tako reći, bez prestanka idu iz akcije u akciju i tako na najljepši način mijenjaju lik svog kraja. Put je prošao do svakog sela, voda i struja stigle su u svaki dom. Sve se ljepše i veselije živi u Liplju. O tome i o još mnogo čemu što je interesantno — biće govora u emisiji „Selo veselo", snimljenoj na veseljačkom posijelu o nekadašnjem ašikovanju, o starim običajima, našaliti se na svoj račun. Razigrane violine i šargije, koje su muzički zaštitni znak ovog podneblja, oriće se između priča i pjesama. Sve to popratiće i šaljivi putopisac „Sela veselog" Prika Petljavina.

INFORMATOR

BANJALUKA

REPERTOAR KINA

KOZARA—BLAGO AMAZONA (italijanski avanturistički film) u 11, 16, 18 i 20 sati.
VRBAS—ĆAO INSPEKTORE (domaća komedija) u 16, 18 i 20 sati.
PALAS—velika sala-VATRENE ULICE (američki film) u 10, 16, 18 i 20 sati,
— **KAD TELEFON ZAZVONI** (američki film strave) u 22 sata,
— **mala sala— ZEC SA PET NOGU** (domaći igrani film za djecu) u 10 sati,
— **SAHARA** (američki avanturistički film) u 16,30, 18,30 i 20,30.

NARODNO POZORIŠTE
Nema predstave.

DJEČIJE POZORIŠTE
Nema predstave.

DOM KULTURE
Izložba MIHAJLA RAKITE.
U nedjelju je zatvoren.

UMJETNIČKA GALERIJA
Stalna postavka Galerije otvorena je za posjetioce svaki dan, osim ponedjeljka, od 10 do 19 sati.
STALNA POSTAVKA SPOMEN—ZBIRKE DRAGINJE I VOJE TERZIĆ nalazi se u Ulici V. Nazora 19.
MUZEJ BOSANSKE KRAJINE
Stalna izložbena postavka Muzeja je otvorena za posjetioce svaki radni dan, osim ponedjeljka, od 9 do 13 i od 17 do 19 sati i subotom, nedjelom i praznicima od 9 do 13 sati.
BIBLIOTEKA
Odjeljenje u Domu radničke solidarnosti radi svaki dan, osim subote i nedjelje, od 7 do 19 sati. Odjeljenje u MEJDANU radi svaki dan, osim subote i nedjelje, od 7 do 19 sati. Odjeljenje u BUDŽAKU radi ponedjeljkom i utorkom od 15 do 19 sati, srijedom, četvrtkom i petkom od 10 d 15 sati.
DEŽURNA APOTEKA
Noćno dežurstvo ima apoteka „1. maj" u Ulici V. Nazora 21, tel: 21-914.

VAŽNIJI TELEFONI:

SUP 92
Vatrogasci 93
Hitna pomoć 94
Bolnica 33-725 (stara lokacija) i 38-111 (Paprikovac).
Autobuska stanica 45-355
Željeznička stanica 31-229
Taksi-stanica 22-222
Inspekcija 32-100
Vodovod i kanalizacija 21-247
Elektrobanjaluka 42-555
Servis za hitne popravke stanova 45-404
Atlas 31-995
Inex-turist 21-261
Putnik 43-900
Turist-biro 35-082
Slavnik Koper 31-113
Mladost BiH 39-835
Opštinski sekretarijat za narodnu odbranu - Centar za obavještenja 985.

POLASCI VOZOVA

ZA SARAJEVO: 0,58 (brzi) 05,44 (poslovni), 13,13 16,15 18,09 (poslovni)
ZA ZAGREB: 01,12 03,15 04,12 09,56 (poslovni), 15,14 i 16,33.

ZA BEOGRAD: 10,23 (putnički do DOBOJA iz DOBOJA brzi u 14,40), 05,46 (poslovni do DOBOJA) iz DOBOJA u 08,44), 15,08 (putničkki do DOBOJA iz DOBOJA u 17,33), 22,21 (putnički do DOBOJA iz DOBOJA u 0,30).

DOLASCI VOZOVA

IZ SARAJEVA: 01,09 03,02 (brzi), 09,54 (poslovni), 15,06 (brzi), 16,27 (brzi) 20,06 (poslovni).
IZ ZAGREBA: 0,45 01,50 13,08 16,10 (brzi), 18,07 (poslovni) 21,40 (ubrzani).
IZ BEOGRADA: 05,30 08,17 13,01 16,28 20,06 21,43.

VANREDNI VOZOVI

Svake nedjelje BANJALUKA — MARIBOR u 13,25 i DOBOJ — BANJALUKA - LJUBLJANA u 14,01.

POLASCI AUTOBUSA IZ BANJALUKE

ZA ZAGREB: 01,20 02,00 03,00 05,30 06,00 07,45 08,30 09,30 11,00 12,00 12,40 13,15 14,30 15,10 15,20 17,00 18,15 19,24 20,00.
ZA BEOGRAD: 05,00 06,00 09,30 15,00 17,00 23,30.
ZA LJUBLJANU: 01,20 08,20 12,00 13,15 15,10 19,25.
ZA SARAJEVO: 00,30 08,00 12,00 00,45 u prolazu u 10,00 13,35 15,15.
ZA KRANJSKU GORU: 13,15
ZA TUZLU: 05,53 15,45.
ZA MOSTAR: 06,00 13,00 11,26 (u prolazu) 22,00.
ZA ROVINJ: 07,45 19,45.
ZA RIJEKU: 06,00 07,45 22,00.
ZA DUBROVNIK: 22,00 24,00 (oba u prolazu).
ZA UMAG: 06,00.
ZA SPLIT: 06,40 21,15 08,30 (u prolazu).
ZA ŠIBENIK: 07,30 22,30.

BOSANSKA GRADIŠKA

U Domu kulture igra film VENERIN VRT.

NARODNA BIBLIOTEKA u gradskom Domu kulture otvorena je ponedjeljkom i srijedom od 10 do 17 sati, a utorkom, četvrtkom i petkom od 10 do 14 sati. GRADSKA ČITAONICA U Bosanskoj Gradišci radi od 10 do 18 sati, a subotom od 7 do 13 sati. Odjeljenje biblioteke u Novoj Topoli (u zgradi SUBNOR—a) radi ponedjeljkom, srijedom i petkom od 12 do 15 sati. Istim danima knjige se izdaju i u odjeljenju biblioteke u Orahovi (Domu kulture) od 17 do 20 sati.

— Stalna izložba „Putevi pobjede" otvorena je od 10 do 13 sati u Radničkom domu. U Spomen-domu „Lepa Radić" u Gornjim Podgradcima postavljena je izložba „Revolucionarna prošlost Gornjih Podgradaca".

APOTEKA u Ulici maršala Tita broj 11 (telefon: 813-130) radi od 7 do 19 sati. Otvara se i u 21 sat za hitne slučajeve. Apoteka kod bolnice radi od 7 do 14 sati. Nedjeljom i praznikom apoteka radi od 9 do 11 sati, a otvara se i u 13,16, 19 i 21 sat.

Medicinski centar u Bosanskoj Gradišci - 813-433
Autobuska stanica u Bosanskoj Gradišci - 813-500
Turist-biro- 813-080
Taksi-stanica - 811-716
„Elektro-Bosanska Gradiška" - 813-344.

ČELINAC

U Domu kulture u subotu nema kino-predstave, a nedjelju u 20 sati ANI.

Dežurna apoteka Doma zdravlja radi od 7 do 15 sati, osim subote, telefon 850-038. Hitna pomoć Doma zdravlja radi od 15 do 07. Dom zdravlja radi od 7 do 15 sati svaki dan osim nedjelje i državnih praznika. Telefon 850-130-Narodna biblioteka „Ivo Andrić" radi svaki dan od 7 do 15 sati, osim nedjelje i državnih praznika. Telefon 850-130.

KOTOR—VAROŠ

Apoteka radi od 7 do 19 sati, a subotom od 7 do 14 sati. Hitna pomoć Doma zdravlja 880-001. Dežurna vatrogasna služba 880-104 Biblioteka radi od 7 do 19 sati.

LAKTAŠI

Nema kino-predstave

Narodna biblioteka „Veselin Masleša" radi od 7 do 15 sati, a nedjeljom ne radi. Hitna pomoć Doma zdravlja, telefon 830-250. Apoteka radi od 7 do 19 sati, subotom od 7 do 14 sati, telefon 830-030. Dobrovoljno vatrogasno društvo 830-066.

SKENDER—VAKUF

Nema kino-predstave

Biblioteka, pozajmo odjeljenje, radi svaki dan od 7,30 do 15,30 sati, a ponedjeljkom od 10 do 16 sati. Dom zdravlja radi od 7,30 do 15,30 sati, telefon 890-611. Opštinski centar za obavještenje radi od 00 do 24 sata, telefon 890-620.

SRBAC

25. maja nema kino-predstave, a 26. maja SEČERNA VODICA.

Apoteka 840-003. Dobrovoljno vatrogasno društvo 840-150. Biblioteka 840-038.

PRNJAVOR

U Kino-sali igra film LJUBAV LEDI ČETERLI.

Stanica za hitnu pomoć 860-190, SUP 860-001. Autobuska stanica 860-462.

DEŽURNA STRANA

ŠTAFETA MLADOSTI

DOČEK U BEOGRADU

BEOGRAD, 24. maja (Tanjug) — Tačno u 17,10 časova štafeta mladosti nošena rukama mladih došla je na stadion Crvene zvezde. Burno pozdravljena, nju je na stadion uneo pobednik atletskog maratona, trčanog ulicama Beograda, atletičar iz Čačka Dragan Tukanac. Iz njegovih ruku štafetnu palicu je prihvatio kapiten ekipe omladinskog kupa, fudbaler novosadske Vojvodine Vlahović, a zatim je kapiten Hajduka Stipe Andrija Šević, da bi je doneli pred centralnu tribinu. U pozdravnom govoru, predsednik Gradske konferencije Saveza socijalističke omladine Beograda Milan Barišić je istakao spremnost mladih glavnog grada da istraju na Titovom putu.

Poruku Štafete mladosti pročitala je reprezentativka u rukometu Svetlana Dašić.

OD 1. JUNA U BIH

SKUPLJA PRETPLATA

SARAJEVO, 24. maja (Tanjug) — Od pravog juna ove godine u Bosni i Hercegovini jedinstvena pretplata za radio i televiziju u domaćinstvima iznosiće 700 dinara, pretplata samo za radio-prijemnik 150 dinara a za radio u automobilu 115 dinara.

Ovo je odlučilo republičko Izvršno vijeće - saopštio je danas republički komitet za informacije.

Naknada za korišćenje radio-tv prijemnika u posjedu društveno-pravnih lica povećana je za 25 odsto.

ODLOŽENO SUĐENJE

NJU DELHI, 24. maja — Suđenje jednom od preživelih atentatora na Indiru Gandi, kao i učesnicima u zaveri za ubistvo predstavnice indijske vlade, odloženo je za 28. maj, javlja PTI.

Suđenje je odloženo na osnovu žalbe porodice jednog od optuženih koja smatra da su istražni organi povredili pravni postupak i pokušali da utiču na sud još pre nego što je suđenje počelo.

U SELU SUKOBIN

POVRIJEĐENO ČETVORO DJECE

ULCINJ, 24. maja (Tanjug) — Četvoro djece je povrijeđeno od eksplozije ručne bombe u selu Sukobin u ulcinjskoj opštini i nalaze se na liječenju u barskoj bolnici. Do nesreće je došlo kada su mališani Astrid Kurtović (6), Dritan Kurti (6), Adrijan Avdić (7), Mirlinda Hodža (9) i Ekrem Cucović (10) pronašli bombu u jednoj napuštenoj seoskoj kući. Okupljeni oko bombe bacili su na nju poveći kamen i ona je eksplodirala. Povrijeđenoj djeci su odmah pritekli u pomoć graničari i prenijeli povrijeđene dječake u barsku bolnicu. Obavljene su hirurške i druge ljekarske intervencije i njihov život je van opasnosti.

MARKSISTIČKO OBRAZOVANJE MLADIH

POČELA RAD ŠKOLA

BANJALUKA, 24. maja - U organizaciji marksističko-studijskog centra Univerziteta „Đuro Pucar Stari" u Banjaluci, juče je počela rad politička škola osnovnih organizacija Saveza socijalističke omladine - članica Centra. Škola je tematskog oblika a obuhvaćeno je 30 polaznika.

Polaznici će steći potpunija saznanja iz teorije i prakse socijalističkog samoupravljanja i marksizma, a u temama su sadržana najaktuelnija pitanja iz života i djelatnosti mladih.

M.J.

ZA POTROŠAČE PLINA

SNABDIJEVANJE UREDNO

BANJALUKA, 24. maja — Zato što ima zaliha u OOUR-u „INAplin" iz Ramića, plinom su osim industrijskih postrojenja, bolnica i nekih ustanova, dobro snabdjeveni i kiosci, koji prodaju plin za domaćinstva.

Kamp-boce se mogu puniti svakog dana od 7 do 13 sati, a autoplin svakog dana (i subotom i nedjeljom) od 7 do 19 sati.

Kontrola plinskih instalacija u vozilima vrši se radnim danom od 10 do 13, a subotom od 8 do 13 sati. Za sada ovaj posao dobro ide i zahvaljujući telefonskim najavama, izbjegnute su nepotrebne gužve.

I. P.

POSLJEDNJA VIJEST

OTPUTOVAO ŠPANSKI KRALJ

SARAJEVO, 24. maja (Tanjug) — Španski kralj Huan Karlos sa suprugom kraljicom Sofijom, koji je na poziv Predsjedništva Jugoslavije boravio u našoj zemlji, danas poslije 16 sati iz Sarajeva je, veoma svečano ispraćen, specijalnim aivonom otputovao u Madrid.

NAKON OSMODNEVNOG MARŠA MLADIH PRNJAVORČANA

IZVIĐAČI U KUĆI CVIJEĆA

PRNJAVOR, 24. maja - Učesnici tradicionalnog marša od Prnjavora do Kuće cvijeća stigli su danas poslije podne (petak) u Beograd, uspješno savlađujući relaciju od 330 kilometara. Kako smo u telefonskom razgovoru saznali od komandanta marša Mirsada Bojića zdravstveno stanje svih 11 učesnika je izuzetno dobro, u mjestima kroz koja su prolazili u proteklih osam dana priređen im je srdačan doček, a sutra ujutru (subota) delegacija prnjavorskih izviđača će položiti cvijeće na grob druga Tita, a potom obići Memorijalni centar i još neke znamenitosti glavnog grada.

B. R.

„JEDINSTVO" IZ KRAPINE NUDI

NOVI POGON U OBROVCU

KRAPINA, 24. maja (Tanjug) — Radnici proizvodnomontažne radne organizacije „Jedinstvo" iz Krapine ponudili su SOUR-u „Boris Kidrič" u Sibeniku da zajednički organizuju pogon metalne industrije u Obrovcu. Riječ je o proizvodnji građevinske bravarije iz pocinčanih limova garažnih vrata i montažnih garaža, rebrenica za prozore i šavnih cijevi od aluminijskog lima. U Obrovcu bi se na tim poslovima u početku zaposlilo 150, a kasnije ukupno 350 radnika.

U Krapini su već izradili dokumentaciju prema kojoj bi u Obrovcu prenijeli dio vlastitog proizvodnog programa, tehnologiju i strojeve, te osposobili kadrove za proizvodnju građevinske bravarije i ostalih proizvoda. Investicijski program, vrijedan je 3,5 milijarde dinara.

UZ 1.100 — GODIŠNJICU SMRTI METODIJA

DAN SLOVENSKIH PROSVJETITELJA

SKOPLJE, 24. maja (Tanjug) — U SR Makedoniji će svečano biti obilježen dan slovenskih prosvetitelja - Kirila i Metodija, utemeljivača slovenske pismenosti. U svim školama i drugim prosvjetnim institucijama održaće se tradicionalna predavanja posvećena životu i djelu slovenskih prosvjetitelja.

Povodom 1.100-godišnjice od smrti sveslovenskog tvorca pismenosti Metodija Solunskog, skopski Univerzitet „Kiril i Metodij" organizuje svečanu akademiju, na kojoj će besjedu o djelu Metodija održati rektor dr Hristo Andonov - Poljanski. U svečanoj dvorani Sobranja Makedonije dodijeliće se tradicionalne republičke nagrade „Kliment Ohridski".

U ŽELJEZARI „BORIS KIDRIČ" U NIKŠIĆU

REKORDNA PROIZVODNJA ČELIKA

NIKŠIĆ, 24. maja (Tanjug) — U pogonima željezare „Boris Kidrič" u Nikšiću, u proteklom dijelu ove godine, izliveno je 105.000 tona čelika i, ako se proizvodnja nastavi tim tempom, nikšićki metalurzi ostvariće dosad najbolje poslovne rezultate, a malo će im nedostajati da dosegnu i proizvodnju od 310.000 tona, koliko su i krajnje mogućnosti instaliranih kapaciteta.

PBS OSNOVNA BANKA „BANJALUKA"

KURSNA LISTA

(formirana 24. maja 1985. godine)

KURS U DINARIMA

Zemlje	Valuta	Kupovni za efektivu	Kupovni za devize	Prodajni za devize
Austrija	100 šilinga	1189,55	1224,91	1228,59
Belgija	100 franaka	412,26	425,87	427,15
Danska	100 kruna	2321,72	2396,15	2403,35
Francuska	100 franak	2732,66	2823,92	2832,40
Holandija	100 florina	7383,13	7631,50	7654,43
Italija	100 lira	13,07	13,49	13,53
Norveška	100 kruna	2878,32	2989,79	2998,77
SR Njemačka	100 maraka	8357,93	8615,81	8641,69
Švajcarska	100 franaka	9951,95	10239,17	10269,94
Švedska	100 kruna	2862,01	2973,03	2981,96
Japan	100 jena	99,29	105,55	105,86
V. Britanija	1 funta	325,51	335,60	336,61
Kanada	1 dolar	181,03	193,24	193,82
SAD	1 dolar	250,37	264,79	265,59
Australija	1 dolar	171,66	180,73	181,27

Kupovni i prodajni kursevi za devize primjenjaju se od 14 sati 24. maja 1985. godine, a kursevi za efektivu od 22. maja 1985. godine.

tv

SUBOTA, 25. MAJA

PRVI PROGRAM

9,45 - Reprizni program „Ko to lijepo pjeva"
10,30 - Paralele spoljnopolitička emisija
11,05 - Noviteti muzičke produkcije - emisija narodne muzike
11,35 - Dobre vibracije - kulturni magazin za mlade
12,25 - Sedam TV-dana - Ns
12,55 - Na dlanovima ljubav za tebe, domovino - SK
14,20 - Čigra - emisija narodne muzike - Bg
14,25 - Sve naše štafete - dokumentarna emisija - NS
15,50 - Dnevnik I - Sa
16,05 - Tito i sport - dokumentarna emisija - Zg
17,00 - Prvenstvo Jugoslavije u rukometu: Proleter - C. zvezda
17,35 - PJ rukomet: II poluvrijeme
18,25 - To je to - dokumentarni program
19,15 - Crtani film
19,30 - Dnevnik II
20,00 - Iz Titovih memoara: Moje djetinjstvo
20,45 - TV-pauza: Lado narodni plesovi
20,55 - Dan mladosti - prenos sa Stadiona JNA u Beogradu
22,00 - Vijesti
22,05 - Sedam svjetskih dana
22,20 - „Glasom za ljubav" - domaći igrani film
00,00 - Pregled programa za nedjelju

DRUGI PROGAM

13,30 - Pregled programa
13,35 - Jugoslavijo, dobar dan - informativno -zabavna emisija
13,45 - Svijet tišine - emisija namijenjena osobama oštećenog sluha
14,45 - „Fliper" - američki igrani film
16,10 - Nevjera na slovački način - čehoslovačka serija
17,20 - „Nepokreni grad" - domaća serija, repriza
19,00 - Siluete - narodna muzika
19,30 - Dnevnik
20,00 - Subotica: Festival - „Omladina 85" - snimak
20,55 - Dan mladosti - prenos
22,00 - Vijore zastave slobode - dokumentarna emisija
22,45 - Studio 2
22,50 - BUDIMPEŠTA: PE u boksu - Eliminacije, snimak
23,35 - Pregled programa za nedjelju

NEDJELJA, 26. MAJA

PRVI PROGRAM

10,20 - Vijesti
10,30 - Nedjeljno prijepodne
12,00 - Znanje i imanje
14,00 - Na svoj način
14,15 - Gvozdeni put - serijski film
15,15 - Nedjeljom (EPP)
17,10 - „Bojište" - američki igrani film
18,55 - Put u središte Zemlje - serijski crtani film
19,30 - Dnevnik II
20,00 - Na naš način - dramska serija
21,05 - Dokumenti našeg vremena - miris zemlje - dokumentarna emisija
21,55 - Sportski pregled
22,40 - Dnevnik III

DRUGI PROGAM

11,05 - Na četiri točka - emisija o saobraćaju i turizmu
11,25 - J.S. Bah: Pasija po Ivanu
Sportsko popodne - kombinovani prenos
13,35 - Budimpešta: PE u boksu - eleminacije, prenose
15,00 - Pula: Međunarodno prvenstvo Jugoslvavije u stonom tenisu, prenos
17,00 - Finale Kupa Jugoslavije u rukometu za žene: Radnički- Voždovac, I poluvrijeme
17,45 - Rukomet: II poluvrijeme
18,30 - Neobavezno II - emisija iz kulture
18,55 - Budimpešta: PE u boksu - eliminacija, prenos
21,00 - Studio 2
21,20 - TV-kinoteka: BRODVEJSKE MELODIJE — američki igrani film
23,00 - Hronika Sterijinog pozorja
23,45 - Pregled programa za ponedjeljak

VRIJEME

IZVJEŠTAJ REPUBLIČKOG HIDROMETEOROLOŠKOG ZAVODA BiH

TOPLO

ZA BOSANSKU KRAJINU: Veći dio dana sunčano i toplo vrijeme, u popodnevnim i večernjim satima mogući su i lokalni pljuskovi. Jutarnja temperatura od 9 do 16 stepeni, a dnevna od 24 do 27 stepeni.

ZA BANJALUKU: Sunčano i toplo, najviša dnevna temperatura oko 26 stepeni.

ZA NAREDNA DVA—TRI DANA: Zadržaće se lijepo i vrlo toplo vrijeme. U planinskim predjelima još su mogući rijetki lokalni pljuskovi.

VODOSTAJ: Una- Bihać 22 cm, bistra, temperatura vode 12 stepeni, Sana - Sanski Most 153 cm, bistra, temperatura vode 13 stepeni, Vrbas - Banjaluka 136 cm, bistar, temperatura vode 14 stepeni. Na svim rijekama vodostaj u blagom opadanju.

DAVID ŠTRBAC Miro Mladenović

GLAS

REDAKCIJA Ulica AVNOJ-a 93. Telefoni: direktor i odgovorni urednik 34-417, Redakcija 37-977, 37-979, daktilografi 34-449. Oglasno u Ulici Veselina Masleše 13, telefon 34-448. Teleks 45-208YU GLAS, OOUR Novinska djelatnost Banjaluka, prolazni račun broj: 10500-833-427 kod SDK Banjaluka. Pretplata za SFRJ: tromjesečna 2.430 dinara, polugodišnja 4.850, godišnja 9.700, samo za „Nedjeljni Glas", 1.660 dinara godišnje. Pretplata za inostranstvo: tromjesečna 4.800 dinara, polugodišnja 9.600, godišnja 19.200, samo za „Nedjeljni glas" 3.330 dinara godišnje. Uplata na devizni račun broj: 10500-620-71000-552 kod Privredne banke Sarajevo, Osnovne banke Banjaluka. Rješenjem Republičkog komiteta za obrazovanje, nauku, kulturu i fizičku kulturu SR BiH broj 02-4153/82. „Glas" je oslobođen plaćanja poreza za promet.